

Regeringens proposition

2006/07:117

Vissa sjukförsäkrings- och pensionsfrågor, m.m.

Prop.
2006/07:117

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 24 maj 2007

Fredrik Reinfeldt

Cristina Husmark Pehrsson
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att arbetsgivare skall ges möjlighet att från en arbetstagare begära läkarintyg som avser förhållanden redan från och med den första sjukdagen i en sjuklöneperiod. Flera arbetsgivare har redan i dag en sådan möjlighet med stöd i kollektivavtal. Genom förslaget får samtliga arbetsgivare rätt att i särskilda fall begära läkarintyg som avser förhållanden under perioden före den sjunde kalenderdagen efter sjukanmälningsdagen, vilken annars är den dag från vilken arbetstagaren vanligtvis skall styrka sin nedsatta arbetsförmåga. Underlåter en arbetstagare utan godtagbart skäl att lämna intyg enligt arbetsgivarens begäran är arbetsgivaren inte skyldig att utge sjuklön för den återstående delen av sjuklöneperioden. De nya bestämmelserna om läkarintyg skall tillämpas i de fall inte annat gäller enligt kollektivavtal.

I propositionen föreslås också att Försäkringskassans socialförsäkringsnämnder skall avvecklas. Beslut i ärenden som tidigare har avgjorts i socialförsäkringsnämnd skall i stället fattas av en tjänsteman hos Försäkringskassan.

Vidare lämnas i propositionen förslag till ändringar i bestämmelserna om revision av samordningsförbund. Det föreslås att var och en av de samverkande kommunerna och landstinget skall få möjlighet att träffa överenskommelse om att använda sig av en eller flera gemensamma revisorer. Vidare införs det en bestämmelse om att det är samordningsförbundet som svarar för arvoden till revisorerna. Det föreslås också en anpassning av bestämmelserna om revision av samordningsförbund med anledning av vissa ändringar i kommunallagen (1991:900).

I propositionen lämnas också ett förslag om att det inte längre skall vara ett krav att inhämta försäkringsläkarens bedömning när det gäller

beslut om medicinsk utredning för den som uppbär sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den frivilliga sjukpenningförsäkringen föreslås upphöra att gälla. Särskilda övergångsbestämmelser föreslås dock införas för försäkringstagare som har ett pågående ersättningsärende vid den tidpunkt då försäkringen upphör. De äldre reglerna om den s.k. hemmamekeförsäkringen som övergångsvis fortfarande gäller föreslås samtidigt upphöra att gälla.

Även försäkringen mot vissa semesterlönekostnader föreslås upphöra att gälla.

Vidare föreslås några ändringar när det gäller omprövning och överklagande av beslut om pensionsgrundande inkomst m.m. och att en ändring av den pensionsgrundande inkomsten kan göras oavsett storleken på den ändrade inkomsten.

Slutligen görs några ändringar i lagen (1993:737) om bostadsbidrag vid beräkningen av inkomst.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2008.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	6
2	Lagtext.....	7
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	7
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.....	10
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring	11
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara.....	12
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare	13
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.....	15
2.7	Förslag till lag om upphävande av lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader	17
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:389) om assistansersättning.....	18
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal.....	19
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag	20
2.11	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	22
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	23
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension	27
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag	28
2.15	Förslag till lag om ändring socialförsäkringslagen (1999:799).....	29
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn.....	30
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn.....	31
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna	33
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.....	34
2.20	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:000) om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	36
3	Ärendet och dess beredning.....	38
4	Läkarintyg från och med första sjukfrånvarodagen.....	41

4.1	Bakgrund.....	41	Prop. 2006/07:117
4.2	Förslag till utökade möjligheter för arbetsgivare att begära läkarintyg.....	43	
5	Avveckling av socialförsäkringsnämnderna.....	50	
5.1	Bakgrund.....	50	
5.2	Överväganden i samband med bildande av Försäkringskassan.....	51	
5.3	Socialförsäkringsnämnderna avvecklas från och med den 1 januari 2008.....	53	
6	Revision av samordningsförbund inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.....	56	
6.1	Bakgrund.....	56	
6.2	Gemensam revisor för kommuner och landsting.....	57	
6.3	Kostnader för revision.....	60	
6.4	Revisorer och uppdrag i fullmäktige, m.m.	62	
6.5	Revisorsersättare.....	64	
7	Den frivilliga sjukpenningförsäkringen.....	65	
8	Försäkringen mot vissa semesterlönekostnader.....	67	
9	Inhämtande av försäkringsläkarens bedömning i ärende om aktivitets- eller sjukersättning.....	69	
10	Beslut om pensionsgrundande inkomst, m.m.....	70	
11	Bostadsbidrag.....	74	
12	Ekonomiska konsekvenser.....	76	
13	Författningskommentar.....	79	
13.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	79	
13.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.....	80	
13.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.....	81	
13.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara.....	81	
13.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare.....	81	
13.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.....	81	
13.7	Förslaget till lag om upphävande av lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader.....	84	
13.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:389) om assistansersättning.....	84	
13.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal.....	84	
13.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag.....	84	
13.11	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	85	

13.12	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	85
13.13	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension	86
13.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag	86
13.15	Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799).....	87
13.16	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn.....	87
13.17	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandestöd och efterlevandepension till barn	87
13.18	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna	87
13.19	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.....	87
13.20	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:000) om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	88
Bilaga 1	Lagförslag i promemorian Läkarintyg för första sjukfrånvarodagen	90
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna.....	92
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag	93
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	95
Bilaga 5	Lagförslag i promemorian Avveckling av Försäkringskassans socialförsäkringsnämnder m.m.....	97
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna.....	105
Bilaga 7	Lagförslag i promemorian Revision av samordningsförbund inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser	106
Bilaga 8	Förteckning över remissinstanserna.....	110
Bilaga 9	Förteckning över remissinstanserna.....	111
Bilaga 10	Lagförslag i promemorian Den frivilliga sjukpenningförsäkringen och försäkringen mot vissa semesterlönekostnader	112
Bilaga 11	Lagförslag i promemorian Den frivilliga sjukpenningförsäkringen och försäkringen mot vissa semesterlönekostnader	113
Bilaga 12	Lagrådets yttrande	114
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 24 maj 2007	115

Regeringen föreslår att riksdagen

antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar,
3. lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring,
4. lag om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara,
5. lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare,
6. lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
7. lag om upphävande av lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader,
8. lag om ändring i lagen (1993:389) om assistansersättning,
9. lag om ändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal,
10. lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag,
11. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
12. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
13. lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension,
14. lag om ändring i lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag,
15. lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799),
16. lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn,
17. lag om ändring i lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn,
18. lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna,
19. lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser,
20. lag om ändring i lagen (2007:000) om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Häriigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring¹

dels att 18 och 21 kap. skall upphöra att gälla,

dels att punkt 6 i övergångsbestämmelserna till lagen (1985:87) om ändring i nämnda lag skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1 §, 7 kap. 3 b § samt 20 kap. 2 a, 10 och 11 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

Den allmänna försäkringen består av sjukförsäkring.

Till sjukförsäkringen hör frågor om rehabilitering.

Till den allmänna försäkringen är <i>anslutna frivillig sjukpenningförsäkring och frivillig pensionsförsäkring.</i>	Till den allmänna försäkringen är frivillig pensionsförsäkring <i>ansluten.</i>
---	---

7 kap.

3 b §³

Försäkringskassan skall, när det kan anses nödvändigt för bedömningen av om rätt till sjukersättning eller aktivitetsersättning föreligger, begära att den försäkrade genomgår undersökning av viss läkare eller genomgår annan utredning såsom arbetsprovning eller arbetsträning, för bedömning av den försäkrades medicinska tillstånd, arbetsförmågan och behovet av och möjligheterna till rehabilitering.

När det kan anses nödvändigt för bedömning av rätt till sjukersättning eller aktivitetsersättning, skall Försäkringskassan även

1. begära in utlåtande av viss läkare eller annan sakkunnig,
2. göra förfrågan hos den försäkrade, den försäkrades arbetsgivare, läkare eller någon annan som kan antas kunna lämna nödvändiga uppgifter,
3. besöka den försäkrade, samt

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

Senaste lydelse av

18 kap. 5 § 2006:1562

18 kap. 6 § 2004:781

rubriken till 18 kap. 2006:1562

21 kap. 1 § 2001:489

21 kap. 2 § 2004:781

21 kap. 3 § 1985:87.

² Senaste lydelse 2001:489.

³ Senaste lydelse 2004:1239.

4. undersöka om den försäkrade efter sådan åtgärd som avses i 3 kap. 7 b § eller 22 kap. helt eller delvis kan försörja sig själv genom arbete.

Försäkringskassan skall i samband med beslut om sjukersättning som skall utges tills vidare besluta att en ny utredning av den försäkrades arbetsförmåga skall göras efter viss tid, dock senast inom tre år räknat från beslutet. Efter en sådan utredning skall Försäkringskassan, så länge rätt till sjukersättning föreligger, besluta att ytterligare utredning av arbetsförmågan skall göras efter viss tid, dock senast inom tre år räknat från det att föregående utredning slutfördes. Om den försäkrade har fyllt sextio år behöver beslut om utredning inte fattas.

<p>Försäkringskassan kan även under tid som sjukersättning eller aktivitetsersättning utges vidta åtgärder enligt första och andra styckena. Innan beslut fattas om medicinsk utredning enligt första eller andra stycket skall försäkringsläkarens bedömning inhämtas.</p>	<p>Försäkringskassan kan även under tid som sjukersättning eller aktivitetsersättning utges vidta åtgärder enligt första och andra styckena. Innan beslut fattas om medicinsk utredning enligt första eller andra stycket skall, <i>när det kan anses nödvändigt</i>, försäkringsläkarens bedömning inhämtas.</p>
---	---

För kostnader som den enskilde har med anledning av sådan utredning som avses i första och andra styckena lämnas ersättning i enlighet med vad som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

20 kap.

2 a §⁴

Om det inte utan betydande dröjsmål kan avgöras om rätt till ersättning föreligger enligt denna lag, men det finns sannolika skäl för att sådan rätt föreligger, skall Försäkringskassan besluta att ersättning skall betalas ut med ett skäligt belopp om detta är av väsentlig betydelse för den försäkrade. Detsamma gäller om det står klart att rätt till ersättning föreligger men ersättningens belopp inte kan bestämmas utan betydande dröjsmål. För sådan ersättning får föreskrivas särskilda villkor.

Om det senare bestäms att ersättning inte skall utges eller skall utges med lägre belopp är den försäkrade inte skyldig att betala tillbaka utbetalad ersättning i andra fall än som anges i 4 §.

Finns det sannolika skäl att dra in eller minska en ersättning, kan Försäkringskassan besluta att ersättningen skall hållas inne eller utges med lägre belopp till dess slutligt beslut fattas.

I ärenden som skall avgöras av socialförsäkringsnämnd får beslut enligt första och tredje styckena fattas av tjänsteman i Försäkringskassan, om nämnden gett ett sådant bemyndigande.

⁴ Senaste lydelse 2004:781. Ändringen innebär att fjärde stycket upphävs.

10 §⁵

Beslut av Försäkringskassan *som har fattats av tjänsteman* i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av Försäkringskassan, om det begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 10 a §.

Beslut av Försäkringskassan i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av Försäkringskassan, om det begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 10 a §.

Vid omprövningen får beslutet inte ändras till den enskildes nackdel.

Om omprövning begärs av ett beslut och det allmänna ombudet överklagar samma beslut, skall Försäkringskassan inte ompröva beslutet. Begäran om omprövning skall anses som ett överklagande.

11 §⁶

Beslut av Försäkringskassan i ärenden om försäkring enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut *som har fattats av en tjänsteman hos Försäkringskassan* får dock inte överklagas av en enskild innan beslutet har omprövats enligt 10 §. En enskilds överklagande av ett sådant beslut innan beslutet har omprövats skall anses som en begäran om omprövning enligt nämnda paragraf.

Beslut av Försäkringskassan i ärenden om försäkring enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut får dock inte överklagas av en enskild innan beslutet har omprövats enligt 10 §. En enskilds överklagande av ett sådant beslut innan beslutet har omprövats skall anses som en begäran om omprövning enligt nämnda paragraf.

Ett beslut som rör en person som är bosatt i Sverige överklagas till den länsrätt inom vars domkrets personen hade sin hemortskommun när beslutet fattades. Beslut i övriga fall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets det första beslutet i saken fattades.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fattades. För den som var bosatt eller stadigvarande vistades här i landet under någon del av det år då beslut fattades, men som inte var folkbokförd här den 1 november föregående år, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först var bosatt eller stadigvarande vistades.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
  2. Äldre föreskrifter i 20 kap. 10 och 11 §§ gäller fortfarande för ärenden i vilka socialförsäkringsnämnd har fattat beslut före ikraftträdandet.
  3. Det upphävda 21 kap. gäller med undantag för vad som föreskrivs i 2 § dock fortfarande för pågående försäkringsfall som har inträffat före upphävandet.

⁵ Senaste lydelse 2004:781.

⁶ Senaste lydelse 2004:781.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §²

Valbar till nämndeman i kammarrätt och länsrätt är varje svensk medborgare som är folkbokförd i det län eller den del av länet som hör till kammarrättens eller länsrättens domkrets och som inte är underårig eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Anställd vid domstol, Skatteverket, länsstyrelse eller under länsstyrelse lydande myndighet eller Försäkringskassan får inte vara nämndeman. Detsamma gäller lagfaren domare, åklagare, polisman och advokat eller annan som har till yrke att föra andras talan inför rätta samt ledamot av skattenämnd eller socialförsäkringsnämnd.

Anställd vid domstol, Skatteverket, länsstyrelse eller under länsstyrelse lydande myndighet eller Försäkringskassan får inte vara nämndeman. Detsamma gäller lagfaren domare, åklagare, polisman och advokat eller annan som har till yrke att föra andras talan inför rätta samt ledamot av skattenämnd.

Nämndeman i länsrätt får inte samtidigt vara nämndeman i kammarrätt.

Till nämndeman bör endast den utses som med hänsyn till omdömesförmåga, självständighet, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget.

Den som har fyllt sextio år eller uppger något giltigt hinder är inte skyldig att ta emot uppdrag som nämndeman. Den som har avgått som nämndeman är inte skyldig att ta emot nytt uppdrag förrän efter fyra år.

Domstolen prövar självmant den valdes behörighet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Lagen omtryckt 1981:1323.

² Senaste lydelse 2006:851.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:380) om
arbetskadeförsäkring

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 4 § lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

¹ Lagen omtryckt 1993:357.
Senaste lydelse av 8 kap. 4 § 2004:783.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:989) om
socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 7 § samt rubriken närmast före 7 § lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

¹ Senaste lydelse av 7 § 2004:813.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 4 och 6 §§ i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Smittbärrpenning utges med ett belopp som motsvarar smittbärrrens sjukpenning *och sjukpenning-tillägg* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket och 10 a § första stycket nämnda lag skall dock gälla att smittbärrpenning utges även för den första dagen i ersättningsperioden.

Smittbärrpenning utges med ett belopp som motsvarar smittbärrrens sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket och 10 a § första stycket nämnda lag skall dock gälla att smittbärrpenning utges även för den första dagen i ersättningsperioden.

Om smittbärraren inte är sjukpenningförsäkrad enligt lagen om allmän försäkring och inte heller skulle ha varit det om Försäkringskassan känt till samtliga förhållanden, bestäms smittbärrpenningen till det belopp sjukpenningen skulle ha utgjort om den hade beräknats enligt föreskrifterna i den lagen. Vid tillämpning av 3 kap. 4 § första stycket lagen om allmän försäkring skall dock gälla att smittbärrpenning utges även för den första dagen i ersättningsperioden. Smittbärrpenning enligt detta stycke beräknas alltid utan hänsyn till föreskrifterna i 3 kap. 10–10 b §§ nämnda lag. Som inkomst av anställning får i fall som avses nu räknas även ersättning för eget arbete från en arbetsgivare som är bosatt utomlands eller som är en utländsk juridisk person, när arbetet har utförts i arbetsgivarens verksamhet utomlands.

6 §²

Smittbärrpenningen skall minskas med följande förmåner i den utsträckning förmånerna utges för samma tid:

1. sjukpenning *och sjukpenning-tillägg* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller motsvarande äldre lagstiftning samt rehabiliteringspenning enligt lagen om allmän försäkring,

1. sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller motsvarande äldre lagstiftning samt rehabiliteringspenning enligt lagen om allmän försäkring,

2. havandeskapspenning och föräldrapenningförmåner enligt lagen om allmän försäkring samt ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård,

¹ Senaste lydelse 2004:819.

² Senaste lydelse 1994:1657.

3. livränta enligt lagen om arbetsskadeförsäkring eller lagen om statligt personskadeskydd eller motsvarande äldre författning som smittbäraren får på grund av att han är smittbärare,

4. sjuklön eller annan ersättning enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

Vad som föreskrivs i första stycket gäller även beträffande motsvarande förmån som utges till smittbäraren på grundval av utländsk lagstiftning.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i de fall som ersättningsärenden enligt 21 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring alltjämt pågår.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:1047) om sjuklön dels att 2 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 10 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Ett avtal som innebär att arbetstagarens rättigheter enligt denna lag upphävs eller inskränks är ogiltigt i den delen.

Utan hinder av första stycket får avvikelser göras från 8 § andra stycket och 9 § genom kollektivavtal som på arbetstagarsidan har slutits eller godkänts av en sådan central arbetstagarorganisation som avses i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Den närmare beräkningen av sjuklörens storlek enligt 6 § får också bestämmas på det sättet. En arbetsgivare som är bunden av ett sådant kollektivavtal får tillämpa avtalet även på arbetstagare som inte tillhör den avtalsslutande arbetstagarorganisationen, under förutsättning att de sysselsätts i arbete som avses med avtalet och inte omfattas av något annat tillämpligt kollektivavtal.

Utan hinder av första stycket får avvikelser göras från 8 § andra stycket, 9 § och 10 a § första och andra styckena genom kollektivavtal som på arbetstagarsidan har slutits eller godkänts av en sådan central arbetstagarorganisation som avses i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Den närmare beräkningen av sjuklörens storlek enligt 6 § får också bestämmas på det sättet. En arbetsgivare som är bunden av ett sådant kollektivavtal får tillämpa avtalet även på arbetstagare som inte tillhör den avtalsslutande arbetstagarorganisationen, under förutsättning att de sysselsätts i arbete som avses med avtalet och inte omfattas av något annat tillämpligt kollektivavtal.

10 a §

En arbetsgivare får, om det finns särskilda skäl för det, begära att arbetstagaren genom intyg av läkare eller tandläkare styrker nedsättningen av arbetsförmågan från och med en tidigare dag i sjukperioden enligt 10 § första stycket 1 eller från och med den första dagen av varje kommande sjukperiod enligt 10 § första stycket 2. En begäran som gäller kommande sjukperioder får inte avse längre tid än ett år. Intyget behöver inte innehålla närmare uppgift om vilken sjukdom arbets-

tagaren lider av. Arbetsgivarens begäran skall vara skriftlig.

Har arbetstagaren utan godtagbart skäl underlåtit att lämna ett intyg i enlighet med begäran enligt första stycket, är arbetsgivaren inte skyldig att utge sjuklön för den del av den aktuella sjuklöneperioden för vilken det saknas sådant intyg.

Om en fråga som avses i första stycket regleras i ett kollektivavtal som avses i 2 § andra stycket, tillämpas inte bestämmelserna i första och andra styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas på en sjuklöneperiod som börjar efter ikraftträdandet.

2.7 Förslag till lag om upphävande av lagen (1993:16)
om försäkring mot vissa semesterlönekostnader

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för kostnader som hänförs till semesterlönegrundande frånvaro som avser tid före upphävandet.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:389) om
assistansersättning

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1993:389) om assistansersättning¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

¹ Senaste lydelse av 13 § 2004:827.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Lagen gäller inte återförsäkring eller försäkring som avses i lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, *lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring*, lagen (1991:1047) om sjuklön *eller lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader*.

Lagen gäller inte återförsäkring eller försäkring som avses i lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring *eller* lagen (1991:1047) om sjuklön.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Senast lydelse 1998:698.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 21 a och 29 a §§ lagen (1993:737) om bostadsbidrag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 a §¹

Preliminärt bostadsbidrag beräknas efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst och skall så nära som möjligt motsvara det slutliga bostadsbidrag som kan antas komma att bestämmas enligt denna lag. *För sökande som har inkomst av näringsverksamhet skall denna inkomst antas vara minst lika hög som fastställts vid senaste taxeringsbeslut, om inte sökanden visar särskilda skäl för att inkomsten skall uppskattas till lägre belopp.*

Vid tillämpningen av 21 § andra stycket skall bostadsbidraget dock beräknas som om barnet fortfarande levde och grundas på barnets ekonomiska förhållanden månaden före dödsfallet.

Preliminärt bostadsbidrag betalas ut med ett månadsbelopp, som avrundas nedåt till närmast jämna hundratal kronor.

29 a §²

Om sökandens taxering ändras efter det att slutligt bostadsbidrag bestämts och ändringen innebär att bostadsbidraget skulle ha varit högre eller lägre, skall ett nytt slutligt bostadsbidrag bestämmas, om sökanden begär det eller om Försäkringskassan tar upp frågan.

En fråga om nytt slutligt bostadsbidrag enligt denna paragraf får inte tas upp efter utgången av femte året efter *taxeringsåret*.

Om sökandens taxering *eller studiemedel i form av studiebidrag* ändras efter det att slutligt bostadsbidrag bestämts och ändringen innebär att bostadsbidraget skulle ha varit högre eller lägre, skall ett nytt slutligt bostadsbidrag bestämmas, om sökanden begär det eller om Försäkringskassan tar upp frågan.

En fråga om nytt slutligt bostadsbidrag enligt denna paragraf får inte tas upp efter utgången av femte året efter *det taxeringsår som taxeringsbeslutet avser eller sjätte året efter det att studiebidraget lämnades*.

¹ Senaste lydelse 1999:1362.

² Senaste lydelse 2005:465.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas på bostadsbidrag som avser tid efter utgången av år 2007.

2.11 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen
(1997:483)

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 22 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

22 kap.

1 §¹

Skatteverkets beslut får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige. Skatteverkets beslut i fråga om återbetalning av mervärdesskatt eller punktskatt enligt 18 kap. 4 b § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som ansökt om sådan återbetalning. Beslut som myndighet fattat enligt 13 kap. 1 § överklagas hos regeringen. Skatteverkets beslut får, utom i de fall som avses i tredje stycket, överklagas också av det allmänna ombudet hos Skatteverket.

Om det är den skattskyldige som överklagar, skall Skatteverket vara den skattskyldiges motpart sedan handlingarna i målet överlämnats till länsrätten. Om även det allmänna ombudet hos Skatteverket överklagar, tillämpas dock bestämmelserna i 2 § lagen (2003:643) om allmänt ombud hos Skatteverket.

Skatteverkets beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Försäkringskassan. Vad som sägs i denna lag om överklagande av det allmänna ombudet skall då i stället gälla Försäkringskassan. *Vid sådant överklagande gäller dessutom 13 kap. 22 § första stycket lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.*

Skatteverkets beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Försäkringskassan. Vad som sägs i denna lag om överklagande av det allmänna ombudet skall då i stället gälla Försäkringskassan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. I fråga om överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

¹ Senaste lydelse 2004:1157.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension¹

dels att 13 kap. 14 och 22 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 13 kap. 7, 9, 11, 12 och 19 §§ samt 15 kap. 4 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 13 kap. 17 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

7 §²

Ett beslut enligt denna lag skall ändras om det föranleds av en ändring som gjorts i beräkningsunderlaget för beslutet eller av en ändring av ett beslut enligt skattebetalningslagen (1997:483) som avser egenavgift. Detsamma gäller om det efter en ändring av taxeringen står klart att pensionsrätt för premiepension, till följd av bestämmelserna i 4 kap. 5 §, inte skulle ha tillgodoräknats.

Ett beslut om pensionsrätt och pensionspoäng skall också ändras när det följer av bestämmelserna i 4 kap. 4 § eller 8 § andra stycket om obetalda avgifter.

Ändring enligt första stycket första meningen av ett beslut om pensionsgrundande inkomst skall göras endast om storleken av inkomsten skulle öka eller minska med minst 1 000 kronor. Den som beslutet avser skall skriftligen underrättas om ändringen och om hur man begär omprövning av beslutet.

Den som beslutet avser skall skriftligen underrättas om ändringen och om hur man begär omprövning av beslutet.

9 §³

Ett beslut enligt denna lag skall omprövas om den som beslutet avser begär det eller om det finns andra skäl. Omprövning skall dock inte göras av beslut som meddelats enligt 11 eller 13 §.

Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra pensionsgrundande belopp får omprövas på begäran av den enskilde bara i samband med att beslutet om pensionsrätt eller pensionspoäng omprövas. Ett beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra

¹ Senaste lydelse av
13 kap. 14 § 2004:784
13 kap. 22 § 2004:784.

² Senaste lydelse 2000:782.

³ Senaste lydelse 2004:784. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

pensionsgrundande belopp får dock omprövas även om inte pensionsrätt eller pensionspoäng påverkas, om det är av betydelse för den enskilde. Härvid skall samma bestämmelser gälla som för omprövning av beslut om pensionsrätt och vad som då sägs om Försäkringskassan skall, när det gäller omprövning av beslut om pensionsgrundande inkomst, i stället avse Skatteverket.

Om, vid omprövning av ett beslut om pensionsrätt eller pensionspoäng, prövning skall göras av den pensionsgrundande inkomst som legat till grund för beslutet, skall Försäkringskassan överlämna ärendet i den delen till Skatteverket för omprövning av beslutet om denna inkomst.

Om, vid omprövning av ett beslut om pensionsrätt eller pensionspoäng, prövning skall göras av den pensionsgrundande inkomst som legat till grund för beslutet, skall Försäkringskassan överlämna ärendet i den delen till Skatteverket som skall ompröva beslutet om denna inkomst. *Den enskildes begäran om omprövning skall i ett sådant fall även anses som en begäran om omprövning av pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap.*

11 §⁴

Den som vill begära omprövning enligt 9 eller 10 § skall göra detta skriftligen. Begäran om omprövning av ett beslut enligt 4 kap. skall ha kommit in till Försäkringskassan före utgången av året efter det fastställelseår som beslutet avser. I fråga om annat beslut skall begäran om omprövning ha kommit in inom två månader från det att den som begär omprövningen fick del av beslutet.

Gör den som begär omprövning sannolikt att han eller hon inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket andra meningarna har fått

Den som vill begära omprövning enligt 9 eller 10 § skall göra detta skriftligen. *Begäran om omprövning av ett beslut enligt 2 kap. skall ha kommit in till Skatteverket före utgången av femte året efter det fastställelseår som beslutet avser.* Begäran om omprövning av ett beslut enligt 3 eller 4 kap. skall ha kommit in till Försäkringskassan före utgången av året efter det fastställelseår som beslutet avser. I fråga om annat beslut skall begäran om omprövning ha kommit in inom två månader från det att den som begär omprövningen fick del av beslutet.

Gör den som begär omprövning sannolikt att han eller hon inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket andra och tredje meningarna har fått kän-

⁴ Senaste lydelse 2004:784.

kännedom om ett beslut eller annan handling med uppgift om vad som har beslutats, skall begäran om omprövning i stället ha kommit in inom två månader från den dag då den som begär omprövningen fick sådan kännedom.

12 §⁵

Om en begäran om omprövning har kommit in till Premiepensionsmyndigheten, Skatteverket, Försäkringskassan eller en allmän förvaltningsdomstol, som inte har fattat *det överklagade* beslutet, skall begäran om omprövning sändas till den som har meddelat beslutet. Har begäran kommit in till *Premiepensionsmyndigheten, Skatteverket eller Försäkringskassan* inom den tid som anges i 11 §, skall den anses som inkommen i rätt tid.

17 b §

Det som sägs om Försäkringskassan och det allmänna ombudet i 15, 17, 19, 20 och 22 a §§ skall, när det gäller omprövning och överklagande av beslut om pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap., i stället avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket enligt lagen (2003:643) om allmänt ombud hos Skatteverket.

19 §⁶

Om det allmänna ombudet överklagar ett beslut enligt 2–4 kap. skall överklagandet ha kommit in före utgången av året efter fastställelseåret. Om beslutet har meddelats efter den 31 oktober året efter det fastställelseår som beslutet avser, får överklagandet dock komma in inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Överklagar det allmänna ombudet ett annat beslut som meddelats enligt denna lag skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

För överklagande enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna i 17 b §.

⁵ Senaste lydelse 2004:784.

⁶ Senaste lydelse 2004:784.

15 kap.

4 §⁷

Om den försäkrade har debiterats slutlig skatt, skall underrättelse om Skatteverkets beslut om pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap. ske på beskedet om slutlig skatt. I annat fall skall underrättelse ske genom särskilt besked senast den 15 december fastställelseåret. Av underrättelsen skall framgå hur man begär omprövning av beslutet.

Den försäkrade skall skriftligen underrättas om beslut enligt 2–4 kap. senast den 31 mars året efter fastställelseåret. Av underrättelsen skall framgå hur man begär omprövning av beslutet. *Sådan underrättelse behöver dock inte sändas till den som inte är bosatt i Sverige och vars adress är okänd.*

Den försäkrade skall skriftligen underrättas om *Försäkringskassans* beslut om pensionsgrundande be-*lopp, pensionsrätt och pensionspo-
äng* enligt 3 och 4 kap. senast den 31 mars året efter fastställelseåret. Av underrättelsen skall framgå hur man begär omprövning av beslutet.

Underrättelser enligt första och andra styckena behöver inte sändas till den som inte är bosatt i Sverige och vars adress är okänd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. I fråga om omprövning och överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

⁷ Senaste lydelse 1999:802.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:702) om
garantipension

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 1 § lagen (1998:702) om garantipension skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

1 §¹

För beslut om garantipension gäller i tillämpliga delar följande bestämmelser om beslut om pension i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension:

- 13 kap. 4–6 §§ om beslut,
  - 13 kap. 9 § första stycket, 11 § första stycket, 12 §, 13 § första och andra styckena samt 15 och 16 §§ om omprövning, och
  - 13 kap. 17–18 §§, 19 § andra och tredje styckena, 20 och 21 §§, 22 a § samt 23 § om överklagande.
- 13 kap. 17, 17 a och 18 §§, 19 § andra och tredje styckena, 20, 21, 22 a samt 23 §§ om överklagande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Senaste lydelse 2004:840.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:703) om
handikappersättning och vårdbidrag

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

¹ Senaste lydelse av 21 § 2004:841.

2.15 Förslag till lag om ändring socialförsäkringslagen
(1999:799)

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att punkt 9 i övergångsbestämmelserna till socialförsäkringslagen (1999:799)¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

¹ Senaste lydelse av punkt 9 2000:1412.

2.16 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 4 § lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

4 §¹

För omprövning och överklagande av ett beslut om efterlevandepension eller efterlevandestöd till barn gäller i tillämpliga delar följande bestämmelser om pension i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension:

– 13 kap. 9 § första stycket samt 11–13, 15 och 16 §§ om omprövning, och

– 13 kap. 17–18 §§, 19 § andra och tredje styckena, 20 och 21 §§, 19 § andra och tredje styckena, 20, 22 a § samt 23 § om överklagande. – 13 kap. 17, 17 a och 18 §§, 19 § andra och tredje styckena, 20, 21, 22 a samt 23 §§ om överklagande.

Bestämmelsen i 13 kap. 13 § andra stycket lagen om inkomstgrundad ålderspension skall gälla även i fall då den avlidne har lämnat oriktiga uppgifter eller underlåtit att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Senaste lydelse 2004:848.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §¹

En efterlevande som vid utgången av år 2002 uppbär eller hade rätt till folkpension eller tilläggspension i form av särskild efterlevandepension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och som alltjämt uppfyller förutsättningarna i 8 kap. 6–10 §§ och 14 kap. 5 § samma lag i paragrafens lydelse före den 1 januari 2003 har rätt till särskild efterlevandepension och garantipension till sådan pension enligt bestämmelserna i denna paragraf.

I fråga om efterlevande som avses i denna paragraf och som i december 2002 uppbär partiell särskild efterlevandepension skall pensionen beräknas och utges enligt följande:

med 85 procent av hel särskild efterlevandepension och garantipension till den som haft tre fjärdedelar av hel särskild efterlevandepension,

med 65 procent av hel särskild efterlevandepension och garantipension till den som haft halv särskild efterlevandepension,

med 28 procent av hel särskild efterlevandepension och garantipension till den som haft en fjärdedel av hel särskild efterlevandepension.

Vid beräkningen av särskild efterlevandepension skall gälla vad som föreskrivs i 6 § tredje–femte styckena. Den efterlevande skall vidare ha rätt till garantipension som beräknas enligt bestämmelserna i 7 § tredje–sjunde styckena. Därvid skall vad som där sägs om omställningspension avse särskild efterlevandepension.

Bestämmelserna i 8 kap. 12 § lagen om allmän försäkring i deras lydelse före den 1 januari 2003 skall gälla även efter utgången av år 2002. Därvid skall med särskild efterlevandepension likställas särskild efterlevandepension och garantipension till sådan pension beräknad enligt andra och tredje styckena och med förtidspension skall likställas sjukersättning och aktivitetsersättning enligt 7 kap. lagen om allmän försäkring. Minskning skall göras i första hand på garantipension och där efter på beloppet enligt 6 § tredje stycket 2 före minskning av annan särskild efterlevandepension.

Om den efterlevande har ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension utges inte särskild efterlevandepension.

För efterlevande som avses i denna paragraf skall gälla vad som föreskrivs dels om omställningspension och garantipension till sådan pension i 1, 7 och 8 kap. lagen (2000:461) om efterlevande-

För efterlevande som avses i denna paragraf skall gälla vad som föreskrivs dels om omställningspension och garantipension till sådan pension i 1, 7 och 8 kap. lagen (2000:461) om efterlevande-

¹ Senaste lydelse 2002:215.

pension och efterlevandestöd till barn, dels om särskild efterlevandepension i 16 kap. 1 § tredje och femte styckena *samt* 2, 3, 7 a, 8 och 9 §§, *18 kap. 17 § och* 20 kap. 3 § lagen om allmän försäkring i paragrafernas lydelse före den 1 januari 2003.

---

pension och efterlevandestöd till barn, dels om särskild efterlevandepension i 16 kap. 1 § tredje och femte styckena, 2, 3, 7 a, 8 och 9 §§ *samt* 20 kap. 3 § lagen om allmän försäkring i paragrafernas lydelse före den 1 januari 2003.

Prop. 2006/07:117

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

2.18 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §¹

För Försäkringskassans beslut i ärenden enligt denna lag gäller i tillämpliga delar följande bestämmelser om beslut om pension i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

– 13 kap. 9 § första stycket samt 10–13, 15 och 16 §§ om omprövning, och

– 13 kap. 17–18 §§, 19 § andra och tredje styckena, 20 och 21 §§, 22 a § samt 23 § om överklagande. – 13 kap. 17, 17 a och 18 §§, 19 § andra och tredje styckena, 20, 21, 22 a samt 23 §§ om överklagande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Senaste lydelse 2004:854.

2.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1210) om
finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Förbundsordningen skall ange

1. samordningsförbundets namn och den ort där förbundet skall ha sitt säte, förbundets medlemmar och ändamål,

2. förbundets organisation,

3. antalet ledamöter och ersättare i styrelsen och hur förbundsmedlemmarna skall vara representerade samt mandattiden om den skall vara kortare än fyra år,

4. de uppgifter förbundet skall få fullgöra enligt 7 § och den beslutanderätt förbundet enligt samma bestämmelse skall ha,

5. om en förbundsmedlem skall ha rätt att väcka ärenden i styrelsen,

6. om det för beslut skall krävas kvalificerad majoritet i styrelsen och för vilka ärenden detta skall gälla,

7. var förbundets kungörelser och andra tillkännagivanden skall anslås,

8. förbundsmedlemmarnas andelar i förbundets tillgångar och skulder och fördelningen av förbundets kostnader mellan medlemmarna, allt i förhållande till de andelar som medlemmarna skall bidra med enligt 5 §,

9. eventuella begränsningar av förbundets rätt enligt 21 § till skuldsättning genom sedvanliga krediter,

10. förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet,

11. föreskrifter om förbundets budgetprocess,

12. mandattiden för revisorer och ersättare som utses enligt 25 §,

13. i fråga om förbund med en eller flera gemensamma revisorer för kommuner och landsting, på vilket sätt de gemensamma revisorerna skall utses och vilken av förbundsmedlemmarna som skall utse dem,

13. förfarandet vid en förbundsmedlems utträde ur förbundet,

14. förutsättningarna för och förfarandet vid förbundets likvidation och upplösning samt grunderna för skifte av förbundets behållna tillgångar när förbundet upplöses,

15. ordningen för att lösa tvister mellan förbundet och dess medlemmar,

14. förfarandet vid en förbundsmedlems utträde ur förbundet,

15. förutsättningarna för och förfarandet vid förbundets likvidation och upplösning samt grunderna för skifte av förbundets behållna tillgångar när förbundet upplöses,

16. ordningen för att lösa tvister mellan förbundet och dess medlemmar,

16. ordningen för att bestämma ekonomiska förmåner till ledamöterna och ersättarna i styrelsen samt till revisorerna *och revisorsersättarna*, och

17. vad förbundsmedlemmarna i övrigt anser nödvändigt för att ordna de ekonomiska förhållandena mellan förbundet och dess medlemmar samt förbundets förhållanden i fråga om ekonomi och förvaltning.

17. ordningen för att bestämma ekonomiska förmåner till ledamöterna och ersättarna i styrelsen samt till revisorerna, och

18. vad förbundsmedlemmarna i övrigt anser nödvändigt för att ordna de ekonomiska förhållandena mellan förbundet och dess medlemmar samt förbundets förhållanden i fråga om ekonomi och förvaltning.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

2. Under löpande mandattid får en gemensam revisor utses med stöd av den nya bestämmelsen i 9 § 13, om de nuvarande revisorer som har utsetts av kommun- eller landstingsfullmäktige önskar avgå och det inte finns särskilda skäl mot att befria de sistnämnda revisorerna från sitt uppdrag.

2.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:000) om
ändring i lagen (2003:1210) om finansiell
samordning av rehabiliteringsinsatser

Prop. 2006/07:117

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

dels att 25 § i stället för dess lydelse enligt lagen (2007:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse,

dels att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2007:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt bet. Föreslagen lydelse
2006/07:AU13

25 §¹

Ett samordningsförbunds räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning skall granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen skall en gemensam revisor utses. För revisorerna skall det finnas personliga ersättare. Revisorer och deras ersättare skall såvitt avser kommun och landsting utses av kommun- och landstingsfullmäktige. När kommun- och landstingsfullmäktige utser revisorer och ersättare skall 12 § första och andra styckena och 14 § denna lag samt 4 kap. 5 och 6 §§ kommunallagen (1991:900) tillämpas på motsvarande sätt. Riksrevisionen skall utse den revisor som för Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens räkning skall granska samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning. Skäligt arvode till den revisor och den ersättare som utses av Riksrevisionen betalas av Försäkringskassan.

Ett samordningsförbunds räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning skall granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning.

För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen skall Riksrevisionen utse en gemensam revisor. Arvoden till samtliga revisorer skall betalas av samordningsförbundet, om inte annat anges i för-

¹ Senaste lydelse 2004:793.

bundsordningen. Om förbundsmedlemmarna enligt förbundsordningen skall betala arvode till revisorerna, skall i stället Försäkringskassan betala arvodet till den av Riksrevisionen utsedda revisorn. Revisorer skall såvitt avser kommun och landsting utses av kommun- och landstingsfullmäktige. När kommun- och landstingsfullmäktige utser revisorer skall 14 § denna lag samt 4 kap. 5 § och 6 § första–tredje styckena kommunallagen (1991:900) tillämpas på motsvarande sätt. Var och en av de samverkande kommunerna och landstinget kan träffa överenskommelse om att utse en eller flera gemensamma revisorer. När en eller flera gemensamma revisorer utses skall 4 kap. 23 a § andra stycket kommunallagen tillämpas på motsvarande sätt.

För granskning av ett nybildat förbund skall revisor *och revisorsersättare* utses senast när förbundet bildas och avse tiden från tidpunkten för utseendet till dess nästa mandattid för revisorer *och revisorsersättare* börjar.

För granskning av ett nybildat förbund skall revisor utses senast när förbundet bildas och avse tiden från tidpunkten för utseendet till dess nästa mandattid för revisorer börjar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. *Äldre bestämmelser i 25 § tillämpas på arvode som avser granskning till och med räkenskapsåret 2007. Vad som därvid föreskrivs om länsarbetsnämnden skall i stället gälla Arbetsförmedlingen.*

Läkarintyg från och med första sjukfrånvarodagen

I budgetpropositionen för 2007 aviserade regeringen att arbetsgivarna borde få möjlighet att från en arbetstagare begära läkarintyg som avser förhållanden redan från och med den första sjukdagen i en sjuklöneperiod. Utifrån regeringens uttalande i budgetpropositionen har det inom Socialdepartementet utarbetats förslag till nya bestämmelser om läkarintyg.

Förslaget har redovisats i promemorian Läkarintyg för första sjukfrånvarodagen som finns tillgänglig i Socialdepartementet (dnr S2007/2145/SF). Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*.

Promemorian har remissbehandlats. I *bilaga 2* finns en förteckning över remissinstanserna. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Socialdepartementet (dnr S2007/2145/SF).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 12 april 2007 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 3*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*. Regeringens lagförslag har utformats i enlighet med vad Lagrådet förordat. Dessutom har vissa redaktionella ändringar gjorts. Regeringen behandlar Lagrådets synpunkter under skälen för regeringens förslag i avsnitt 4 och i författningskommentaren till 10 a § lagen (1991:1047) om sjuklön.

Avveckling av socialförsäkringsnämnderna

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2007 att socialförsäkringsnämnderna skulle avvecklas (prop. 2006/07:1 utgiftsområde 10). Inom Socialdepartementet har det tillsatts en arbetsgrupp för att bereda frågan om avvecklingen av socialförsäkringsnämnderna. Arbetsgruppen har tagit fram en promemoria (dnr S2007/1603/SF). Promemorians lagförslag finns i *bilaga 5*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Socialdepartementet (dnr S2007/1603/SF). Förslaget till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar i avsnitt 2.2 är av en sådan karaktär att det i och för sig bör granskas av Lagrådet. Ändringen är dock av så enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande över förslaget har därför inte inhämtats.

Revision av samordningsförbund inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

I syfte att uppnå en effektiv resursanvändning kan Försäkringskassan, länsarbetsnämnd, landsting och kommun bedriva finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Sådan verksamhet bedrivs genom samordningsförbund, vari de samverkande parterna är representerade.

Statskontoret, som utvärderar finansiell samordning, har i lägesrapporten Fortsättningen med Finsam – målgrupper, insatser och arbetsformer (2006:6) påpekat att revisionen av samordningsförbund är tids- och resurskrävande samt anses vara för omfattande i förhållande till förbundens budget. Statskontoret har mot denna bakgrund föreslagit att regeringen ser över kraven på revision.

Bestämmelserna om revision av samordningsförbund bygger på vad som gäller vid revision av kommunalförbund. Nya bestämmelser om sådan revision trädde i kraft den 1 januari 2007, men motsvarande ändringar har inte gjorts för samordningsförbunden.

Mot denna bakgrund har det inom Socialdepartementet utarbetats förslag till ändring av bestämmelserna om revision. Förslaget har redovisats i promemorian Revision av samordningsförbund inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, som finns tillgänglig i Socialdepartementet (dnr S2007/2498/SF). Promemorians lagförslag finns i *bilaga 7*.

Promemorian har remissbehandlats. I *bilaga 8* finns en förteckning över remissinstanserna. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Socialdepartementet (dnr S2007/2498/SF).

Den frivilliga sjukpenningförsäkringen

Den 2 mars 2006 beslutade den dåvarande regeringen att ge Försäkringskassan i uppdrag att lämna förslag om den frivilliga sjukpenningförsäkringen (dnr S2006/1982/SF). Försäkringskassan har därefter i skrivelse i maj 2006 (dnr S2006/4776/SF) föreslagit att den frivilliga sjukpenningförsäkringen som regleras i 21 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) bör upphöra. Försäkringskassan föreslår också att den s.k. hemmakeförsäkringen upphör. Inom Socialdepartementet har en arbetsgrupp tagit fram en promemoria (dnr S2007/3260/SF), vilken har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 9*.

Promemorians lagförslag finns i *bilaga 10*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Socialdepartementet (dnr S2007/3260/SF).

Försäkringen mot vissa semesterlönekostnader

Dåvarande Riksförsäkringsverket (numera Försäkringskassan) har i olika skrivelser (dnr S98/169/SF och dnr S2003/7058/SF) föreslagit att försäkringen mot vissa semesterlönekostnader bör avskaffas. Inom Socialdepartementet har en arbetsgrupp tagit fram en promemoria (dnr S2007/3260/SF), vilken har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 9*.

Promemorians lagförslag finns i *bilaga 11*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Socialdepartementet (dnr S2007/3260/SF). Förslaget till lag om upphävande av lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader föranleder ett förslag till ändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal. Den lagen är av sådan karaktär att den i sig bör granskas av Lagrådet. Lagrådets hörande skulle dock sakna betydelse på grund av frågans enkla beskaffenhet. Lagrådets yttrande över förslaget till ändring har därför inte inhämtats.

Försäkringskassan har i en skrivelse till Socialdepartementet den 28 februari 2007 (dnr S2007/2210/SF) sammanfattningsvis anfört att det i vissa situationer är obehövt att inhämta försäkringsläkarens bedömning, innan beslut fattas om medicinsk utredning under tid som sjukersättning eller aktivitetsersättning utges. Med ledning av denna skrivelse har ett förslag till lagändring utarbetats inom Socialdepartementet. Förslaget har beretts med Försäkringskassan.

Beslut om pensionsgrundande inkomst

Försäkringskassan inkom den 18 april 2006 med en skrivelse (dnr S2006/3462/SF) med begäran om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension avseende meddelande av beslut om pensionsgrundande inkomst och begäran om omprövning av pensionsgrundande inkomst. Till skrivelsen var fogat ett lagförslag som enligt uppgift i skrivelsen hade utarbetats i samråd med Premiepensionsmyndigheten och Skatteverket.

Skatteverket och Premiepensionsmyndigheten har beretts tillfälle att yttra sig över Försäkringskassans skrivelse. Skatteverket tillstyrker i sitt yttrande de föreslagna ändringarna. Premiepensionsmyndigheten har inte inkommit med något yttrande men har muntligen meddelat att den inte har något att anföra i ärendet.

Möten har hållits med företrädare för Försäkringskassan och Skatteverket. Försäkringskassans förslag till lagtext har bearbetats inom Regeringskansliet och ett utkast till lagrådsremiss har härefter beretts under hand med de berörda myndigheterna.

Utkastet till lagrådsremiss har också under hand beretts med representanter för de fem riksdagspartierna som står bakom pensionsöverenskommelsen – Socialdemokraterna, Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet.

Utkastet till lagrådsremiss har även under hand beretts med Justitieombudsmannen, Länsrätten i Stockholms län samt Länsrätten i Göteborg. Ingen av dessa har haft några synpunkter.

Lagförslagen i lagrådsremissen överensstämmer i huvudsak med det utkast som beretts enligt ovan.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 3 april 2007 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen 2.12, 2.13 2.16 och 2.18. Lagrådet lämnade förslagen utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 12*.

De remitterade lagförslagen stämmer överens med förslagen i propositionen. Endast några redaktionella ändringar har gjorts. Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483) är en följdändring m.a.a. lagförslag 2.12. På grund av ändringens enkla beskaffenhet har Lagrådets yttrande över denna inte inhämtats.

Försäkringskassan (tidigare Riksförsäkringsverket) har i en framställan (dnr S2004/7465/SF) till Socialdepartementet lämnat olika förslag till ändringar i lagen (1993:737) om bostadsbidrag (BoL), i syfte att förenkla regelverket och administrationen. Försäkringskassan föreslår bl.a. ett slopande av kravet i 21 a § BoL om att inkomsten för den som har inkomst av näringsverksamhet skall beräknas till minst samma belopp som vid senaste taxeringen och en ändring av 29 a § BoL så att också ett ändrat beslut om studiemedel i form av studiebidrag skall kunna medföra att ett nytt slutligt bostadsbidrag fastställs, om sökande begär det eller om Försäkringskassan tar upp frågan. Förslagen har beretts under hand med Försäkringskassan och Centrala studiestödsnämnden. Försäkringskassan har också föreslagit ändringar i 19 § BoL om att i vissa situationer slopa kravet på att ansökan skall vara skriftlig även vid ändringar av bidrag samt vissa ändringar i 21 b § om hur det slutliga bostadsbidraget fastställs. Regeringen finner inte skäl att föreslå att det görs några lagändringar när det gäller dessa frågor.

4 Läkarintyg från och med första sjukfrånvarodagen

4.1 Bakgrund

Nuvarande reglering i lag

En arbetstagare har enligt lagen (1991:1047) om sjuklön (SjLL) rätt till sjuklön vid sjukdom som sätter ned arbetsförmågan. I 8 § andra stycket SjLL finns en bestämmelse om läkarintyg. Enligt denna bestämmelse är arbetsgivaren skyldig att utge sjuklön för tiden från och med den sjunde dagen efter dagen för sjukanmälan endast om arbetstagaren styrker nedsättningen av arbetsförmågan under denna tid genom intyg av läkare eller tandläkare. Det är arbetsgivaren som bedömer arbetstagarens rätt till sjuklön. Läkarintyget utgör i förekommande fall därvid en del av det underlag som ligger till grund för denna bedömning.

I 10 § SjLL finns bestämmelser om föreläggande att lämna läkarintyg. Om det finns särskilda skäl som talar för det, skall Försäkringskassan antingen ålägga arbetstagaren att i en pågående sjukperiod styrka nedsättningen av arbetsförmågan med intyg från läkare eller tandläkare från en tidigare dag än sjunde dagen efter sjukanmälningsdagen eller ålägga arbetstagaren att styrka nedsättningen av arbetsförmågan med intyg från och med den första dagen i varje kommande sjukperiod. Åläggandet kan ske på initiativ av Försäkringskassan eller efter en framställning från arbetsgivaren. Särskilda skäl för att ålägga en arbetstagare att lämna läkarintyg kan enligt förarbetena till SjLL (prop. 1990/91:181 sid. 76) föreligga såväl när det finns speciella rehabiliteringssynpunkter att beakta som när kontrollsynpunkter talar för tidigareläggning av kravet på intyg. Ett beslut om läkarintygsföreläggande får inte avse längre tid än ett år. Har Försäkringskassan beslutat om åläggande enligt 10 § SjLL är

Reglering i kollektivavtal

Genom kollektivavtal kan det med stöd av 2 § SjLL göras avvikelser från vissa bestämmelser i lagen. Detta gäller bl.a. arbetsstagarens skyldigheter i fråga om intyg från läkare. Sådan skyldighet kan bli mer omfattande än kraven enligt SjLL. På det sättet kan rätten till sjuklön göras beroende av att arbetsstagaren styrker nedsättningen av arbetsförmågan genom intyg som avser en tidigare dag än sjunde kalenderdagen efter sjukanmälningsdagen. Genom kollektivavtal kan det även avtalas fram att läkarintyget skall innehålla närmare uppgift om arbetsstagarens sjukdom.

Det finns ingen fullständig information om i vilken omfattning dagens kollektivavtal innehåller föreskrifter om att arbetsgivarna av sina arbetsstagare kan begära läkarintyg, som avser förhållanden en tidigare dag än sjunde kalenderdagen efter sjukanmälningsdagen. Det är emellertid ganska vanligt att sådan möjlighet lämnas genom kollektivavtal, vilket också några remissinstanser bekräftar. Det saknas vidare statistiskt underlag för en säker bedömning av i vilken utsträckning arbetsgivarna efterfrågar ett s.k. förstadagsintyg med stöd i kollektivavtal. Denna möjlighet lär emellertid vara relativt sparsamt utnyttjad. Uppfattningen får visst stöd genom uppgifter från Försäkringskassan om att arbetsgivarna i mycket begränsad omfattning vänder sig till myndigheten med begäran om att en arbetsstagare skall föreläggas att visa läkarintyg från en tidigare tidpunkt.

I kollektivavtalen har bestämmelserna om förstadagsintyg utformats på olika sätt. Som skäl för att med stöd av bestämmelser i kollektivavtal begära ett läkarintyg som avser förhållanden före den sjunde dagen efter sjukanmälningsdagen åberopas bl.a. upprepad sjukfrånvaro, misstanke om att den anställda har missbruksproblem, misstanke om att andra orsaker än sjukdom ligger bakom frånvaron eller misstanke om att frånvaron är ett uttryck för någon form av missnöjesyttring.

Hanteringen av intyg

Inom hälso- och sjukvården utfärdas dagligen ett mycket stort antal intyg och utlåtanden för en mängd skilda ändamål och på begäran av olika intressenter. Vad gäller hälso- och sjukvårdens skyldigheter att utfärda läkarintyg kan nämnas att det i 10 § patientjournalagen (1985:562) föreskrivs att den som enligt 9 § samma lag är skyldig att föra patientjournal skall på begäran av patienten utfärda intyg om vården. Patientavgiften för läkarbesök betalas i dag vanligtvis antingen av den försäkrade eller dennes arbetsgivare. I kollektivavtalen har föreskrifter om detta utformats på olika sätt. Försäkringskassan betalar vanligtvis inte ersättning för läkarintyg.

Regeringens förslag: I lagen (1991:1047) om sjuklön skall det införas en bestämmelse som ger arbetsgivare rätt att, om det finns särskilda skäl, begära att en arbetstagare lämnar intyg från läkare eller tandläkare för att styrka nedsättning av arbetsförmågan under tiden före den sjunde dagen efter sjukanmälningsdagen i en pågående sjukperiod eller från och med den första dagen i varje kommande sjukperiod som infaller inom upp till ett år från tiden för begäran. Någon sjukdomsdiagnos behöver inte framgå av intyget. Arbetsgivarens begäran skall vara skriftlig.

Underlåter arbetstagaren utan godtagbart skäl att lämna intyg i enlighet med en sådan begäran är arbetsgivaren inte skyldig att betala ut sjuklön för den del av sjuklöneperioden för vilken det saknas sådant intyg.

De nya bestämmelserna om begäran att lämna intyg och dess konsekvenser skall inte tillämpas, i de fall en arbetsgivares möjlighet att begära intyg har reglerats i ett kollektivavtal.

De nya bestämmelserna skall träda i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas på en sjuklöneperiod som börjar efter ikraftträdandet.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har helt eller delvis tillstyrkt förslaget. De fackliga organisationerna samt *Sveriges Kommuner och Landsting* har avstyrkt förslaget.

Försäkringskassan anser att det är bra att arbetsgivarna får rätt att avgöra om läkarintyg behöver infordras tidigare än sjunde dagen efter sjukanmälningsdagen. Det finns enligt *Försäkringskassan* dock en risk för att primärvårdens resurser överutnyttjas om arbetsgivarna får rätt att begära läkarintyg, vilket bör följas upp. Enligt *Försäkringskassan* bör myndighetens egen möjlighet att fatta beslut om läkarintygsföreläggande enligt lagen om sjuklön slopas.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser att vad som skall gälla rörande läkarintyg är en fråga för arbetsmarknadens parter. Förbundet anför att förslaget riskerar att leda till en orimlig situation på vårdcentraler och andra öppenvårdsmottagningar, där tillgängligheten redan kan vara ett problem. Denna typ av ”intygsbesök” skulle enligt förbundet innebära att de som är svårt sjuka och de med kroniska sjukdomar skulle trängas undan, vilket går stick i stäv med de prioriteringar som hälso- och sjukvården skall göra enligt Hälso- och sjukvårdslagen. Dessa negativa effekter uppvägs enligt förbundet inte av några säkra positiva effekter inom vare sig sjukskrivningsprocess eller vårdkvalitet. *Stockholms läns landsting* är positivt till förslaget men anför att det är svårt att bedöma i vilken utsträckning detta kan kräva utökade insatser från sjukvården, varför det bör göras en utvärdering efter viss tid.

Arbetsdomstolen anför att det saknas behov av den föreslagna bestämmelsen i 10 a § tredje stycket lagen (1991:1047) om sjuklön med hänsyn till att avvikelser från 10 a § får göras genom kollektivavtal med stöd av 2 §. *Kammarrätten i Göteborg* anser att möjligheten att begära läkarintyg

för första sjukfrånvarodagen bör finnas för alla arbetsgivare. *Länsrätten i Östergötlands län* anför att möjligheten att begära läkarintyg bör gälla även intyg av tandläkare och att bestämmelsen i 10 a § sista stycket bör tas bort. Enligt länsrätten bör det i 8 § tredje stycket, såvitt gäller Försäkringskassans beslut om läkarintygsföreläggande, införas en motsvarighet till den föreslagna bestämmelsen i 10 a § andra stycket om att skyldigheten att utge sjuklön inte upphör, om det finns godtagbart skäl för att inte efterkomma arbetsgivarens begäran om läkarintyg.

Arbetsgivarverket, som tillstyrker förslaget, anser att det bör vara obligatoriskt med uppgift om sjukdom i både sjukförsäkringen och läkarintyg. I annat fall bör enligt verket dessa ärenden i stället föras över till Försäkringskassan som får betala sjukpenning och ansvara för utredning av eventuellt rehabiliteringsbehov. *Svenskt Näringsliv* och *Företagarna*, som också tillstyrker förslaget, föreslår att det införs en rätt för arbetsgivare att anvisa läkare.

Landsorganisationen i Sverige (LO), som avstyrker förslaget, anser att arbetsgivarnas nuvarande möjligheter att kräva förstadagsintyg är fullt tillräckliga. LO menar att förslaget kan innebära godtycke och onödiga konflikter samt en risk för att fler arbetsgivare slentrianmässigt kommer att kräva läkarintyg vilket innebär ett ökat tryck på hälso- och sjukvårdens resurser. Enligt LO medför förslaget en osäkerhet om vem som skall stå för kostnaden för ett sådant intyg. Vidare menar LO att det är orimligt att arbetstagaren, på egen bekostnad, skall styrka sjukdom med intyg för den första sjukdagen, som är en karensdag för vilken det inte betalas någon sjuklön.

Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) och *Tjänstemannaförbundet HTF*, som också avstyrker förslaget, anser att det redan finns tillräckliga möjligheter att motverka den kortvariga sjukfrånvaron och att förslaget kan medföra en felaktig disponering av läkarresurserna. De anser att förslaget förskjuter maktförhållandena på arbetsplatserna, eftersom arbetsgivarens begäran om läkarintyg inte kan överklagas, vilket kan medföra ökad rättsosäkerhet och fler konflikter på arbetsplatserna. Enligt TCO krävs garantier för att varje arbetstagare kan få läkarintyg för dagen för insjuknandet. För att förebygga ett slentrianmässigt utnyttjande av möjligheten att begära läkarintyg bör enligt förbundet HTF arbetsgivaren stå för kostnaden för intyg.

Sveriges Akademikers Centralorganisation anser att frågan om arbetsgivares rätt att begära läkarintyg för första sjukfrånvarodagen löses bäst genom kollektivavtal och att det inte finns behov av ytterligare lagstiftning. *Lärarnas Riksförbund* avvisar förslaget, eftersom förbundet anser att frågan tillhör arbetsmarknadens parter ansvar. *Sveriges Läkarförbund* tillägger att ett läkarintyg för första sjukdagen inte blottlägger något rehabiliteringsbehov. Enligt förbundet finns det risk för att en rätt för arbetsgivare att begära intyg från första dagen kommer att öka trycket på vårdcentralerna och att patienter med större behov kan få stå tillbaka.

Ordföranden i Delegationen mot felaktiga utbetalningar från trygghetssystemen (FUT) har inga invändningar mot förslaget men anser att möjligheterna till omprövning av ett krav från arbetsgivaren på läkarintyg bör regleras. Ordföranden anser att reglerna om läkarintyg blir enklare om de gäller för samtliga anställda och arbetsgivare oberoende av kollektivavtal.

Skälen för regeringens förslag

Problem kopplade till sjukfrånvaron

Sjukfrånvarons omfattning utgör ett stort problem för såväl staten, medborgarna som arbetsgivarna. För den enskilde innebär upprepad eller utdragen sjukfrånvaro att delaktighet i förvärvslivet försvåras. I förlängningen medför frånvaro av denna karaktär risk för utanförskap. Det är av hänsyn inte minst till arbetstagarna, angeläget att det vidtas åtgärder som skapar förutsättningar för snabba insatser i syfte att underlätta den enskildes återgång till arbetslivet. Det bör finnas instrument för tidig upptäckt av uppkommande behov av åtgärder, såsom rehabiliteringsinsatser, för att undvika ett negativt nyttjande av sjuklönesystemet.

Utöver de problem det kan innebära för den enskilde, genererar en arbetstagares sjukfrånvaro under de första fjorton dagarna i regel kostnader för arbetsgivaren i form av sjuklön jämte sociala avgifter. Vid sjukfrånvaro tillämpas visserligen en karensdag, som utgörs av den första frånvarodagen i en sjukperiod och för vilken det inte betalas sjuklön. Oaktat detta kan det dock redan för den första sjukdagen uppkomma vissa merkostnader för arbetsgivaren, t.ex. för vikarie eller ändrad arbetsplanering. Det ligger i såväl arbetsgivarnas som i samhällets intresse att det finns goda förutsättningar för att bedriva näringsverksamhet. Sjukfrånvaro och kostnader för sjuklön är i detta sammanhang av betydelse.

Från det allmännas sida finns det ett stort intresse av att i möjligaste mån försöka säkra att sjuklönesystemet nyttjas på ett adekvat sätt så att endast de som är berättigade till sjuklön erhåller sådan. Det är viktigt att se till att inte arbetstagare obehörigen uppbär sjuklön eftersom sjuklöneperioden kan bli inledningen till en längre sjukperiod, som i regel medför uttag av sjukpenning alternativt sjuk- eller aktivitetsersättning. Kostnaderna för sjukfrånvaron belastar i många fall både arbetsgivare och trygghetssystemen. Det finns således en stark och utbredd ambition att hålla sjukfrånvaron nere och tillse att systemen nyttjas enligt intentionerna.

En arbetsgivare kan av flera skäl vara i behov av ett läkarintyg som visar nedsättning av den anställdes arbetsförmåga redan den första sjukdagen i en sjukperiod. Ett läkarintyg kan underlätta för en arbetsgivare att ta ställning till en anställds behov av rehabilitering eller behovet av arbetsplatsanpassning. I synnerhet när arbetstagaren vid upprepade tillfällen är frånvarande från arbetet på grund av sjukdom kan ett läkarintyg som avser den tidigare delen av sjuklöneperioden vara behövligt. Detta gäller särskilt i fall där det inte tidigare har förekommit någon läkarkontakt. I andra fall kan det röra sig om misstanke om att den anställda har andra problem, såsom missbruksproblem, och att han eller hon behöver hjälp för att ta sig ur dessa.

Behov av intyg för första sjukdagen kan även föreligga om den anställda ofta anmäler sig sjuk på en viss veckodag eller om det inte har framkommit någon rimlig förklaring till sjukskrivningsmönstret. Vid

misstanke om att den anställde nyttjar rätten till sjuklön felaktigt bör det finnas möjlighet att snabbt och enkelt kunna konstatera om så är fallet.

Enligt 22 kap. 3 § AFL skall arbetsgivaren svara för att åtgärder vidtas som behövs för en effektiv rehabilitering. Enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) skall arbetsgivaren se till att det i verksamheten finns en på lämpligt sätt organiserad arbetsanpassnings- och rehabiliteringsverksamhet. Med hänsyn till arbetsgivarens ansvar för sina anställda kan det vara av väsentlig betydelse att en arbetsgivare vid en arbetstagares sjukfrånvaro så tidigt som möjligt får vetskap om rådande förhållanden och om arbetstagaren är i behov av någon särskild insats för att kunna återgå i arbete. Enligt *Tjänstemannaförbundet HTF:s* uppfattning strider intentionerna med ett förslag om läkarintyg för första sjukfrånvarodagen mot tidigare förslag som regeringen lämnat och som rör begränsning av arbetsgivares ansvar. Regeringen har tidigare i propositionen *Vissa socialförsäkringsfrågor m.m., 2006/07:59* föreslagit att arbetsgivares skyldighet att genomföra rehabiliteringsutredning skall avskaffas. Enligt det förslaget skall arbetsgivaren till Försäkringskassan i stället lämna de upplysningar som behövs för att den försäkrades behov av rehabilitering snarast skall kunna klarläggas. Enligt den angivna propositionen skall dock arbetsgivaren även fortsättningsvis svara för att de åtgärder vidtas som behövs för en effektiv rehabilitering. Vad gäller det nu aktuella förslaget anser regeringen därför att detta ligger väl i linje med regeringens övriga föreslagna åtgärder för att minska sjukfrånvaron och motverka utslagning från arbetslivet.

Det är mycket angeläget att säkra att trygghetssystemen inte överutnyttjas. I slutänden är det kollektivet av försäkrade och anställda som får bära kostnaden för ett sådant överutnyttjande. Arbetsgivarna bör därför få bättre möjligheter att kunna motverka ett felaktigt nyttjande av rätten till sjuklön och grundlös sjukfrånvaro. Möjligheten för arbetsgivare att kunna begära läkarintyg redan för den första sjukfrånvarodagen kan ha en viktig preventiv effekt så till vida att redan vetskapen om denna möjlighet kan påverka enskildas benägenhet att försöka nyttja sjuklönesystemet på ett felaktigt sätt. I egenskap av utbetalare av sjuklön är det också rimligt att samtliga arbetsgivare i särskilda fall har möjlighet att begära att arbetstagaren genom läkarintyg styrker nedsättningen av arbetsförmågan från en tidigare dag än vad som annars gäller.

Rätten för arbetsgivare att begära intyg

Mot bakgrund av det anförda bör det finnas möjlighet för en arbetsgivare att direkt av arbetstagaren begära ett läkarintyg eller tandläkarintyg som avser förhållandena vid en tidigare tidpunkt än den som följer av huvudregeln i 8 § SjLL. Det finns redan i dag möjlighet för flera arbetsgivare att med stöd av bestämmelser i kollektivavtal begära sådant intyg. Emellertid bör samtliga arbetsgivare ha denna möjlighet, om inte arbetsmarknadens parter i kollektivavtal har kommit överens om annat avseende intyg. Några remissinstanser har ifrågasatt behovet av den föreslagna ordningen med hänvisning bl.a. till att frågan om läkarintyg bör lösas av arbetsmarknadens parter. Det finns emellertid i dag inte någon heltäckande reglering, som ger samtliga arbetsgivare rätt att begära läkarintyg tidigare.

Försäkringskassan kan för närvarande ålägga en arbetstagare att lämna läkarintyg för att styrka nedsättning av arbetsförmågan under tid före sjunde kalenderdagen efter sjukanmälningsdagen. Sådant föreläggande kan Försäkringskassan meddela bl.a. på framställning av en arbetsgivare. Det är emellertid angeläget att om möjligt förenkla och snabba på sjuk-skrivningsprocessen. Det bör därför införas en möjlighet för arbetsgivare att direkt av arbetstagaren kunna begära läkarintyg utan att behöva vända sig till Försäkringskassan.

För de arbetsgivare som inte kan begära intyg med stöd av något kollektivavtal möjliggör förslaget således en snabbare process. Det nu aktuella förslaget skall inte ses som en isolerad åtgärd utan ingår som en del i en uppsättning av åtgärder som syftar till att stärka arbetslinjen och att minska sjukfrånvaron. En möjlighet att på ett smidigt och snabbt sätt begära läkarintyg, när särskilda skäl motiverar det, har naturligtvis också som tidigare nämnts en preventiv effekt med avseende på överutnyttjande av sjuklönesystemet.

Enligt *Försäkringskassan* bör myndighetens möjlighet att besluta om läkarintygsföreläggande enligt lagen om sjuklön tas bort. Regeringen anser dock att möjligheten bör behållas för de arbetsgivare som föredrar att göra en framställning hos Försäkringskassan. En arbetsgivare kan beroende på t.ex. förhållanden på arbetsplatsen ha intresse av att kunna vända sig till Försäkringskassan. Regeringen anser vidare att denna möjlighet också kan reducera den risk för konflikter på arbetsplatserna som *LO*, *TCO* och *HTF* befarar att förslaget kan ge upphov till. Dessutom bör Försäkringskassan behålla möjligheten till sådant åläggande på eget initiativ. Enligt *Försäkringskassan* kommer den minskade arbetsbelastningen till följd av färre beslut om läkarintygsföreläggande att vara marginell. Även mot denna bakgrund saknas det skäl att ta bort Försäkringskassans möjlighet till läkarintygsföreläggande enligt lagen om sjuklön.

Några remissinstanser anser att det aktuella förslaget medför en förskjutning av maktförhållanden på arbetsplatserna i och med att arbetsgivarens begäran inte kan överklagas. Enligt *ordföranden i FUT-delegationen* bör möjligheterna till omprövning av en begäran om läkarintyg regleras. Det kan härvid dock nämnas att den nu föreslagna ordningen med rätt för arbetsgivare att begära intyg motsvarar vad som godtagits av arbetsmarknadens parter i ett flertal kollektivavtal och att företeelsen redan tillämpas. I de fall det uppkommer tvist om sjuklön i samband med sjukfrånvaro finns det möjlighet att använda sig av sjuklönegarantin enligt de förutsättningar som anges i 20 § SjLL.

Förutsättningarna för arbetsgivare att begära läkarintyg som avser tid före den sjunde kalenderdagen efter sjukanmälningsdagen bör lämpligen motsvara vad som gäller vid Försäkringskassans föreläggande att lämna läkarintyg för tid före den sjunde kalenderdagen. I likhet med vad som föreskrivs i 10 § SjLL bör det därför krävas särskilda skäl för att arbetsgivaren skall kunna begära att arbetstagaren lämnar läkarintyg som avser en tidigare tidpunkt än vad som annars skulle vara fallet. Ett sådant särskilt skäl kan föreligga när det exempelvis finns speciella rehabiliteringssynpunkter att beakta. Begäran bör på motsvarande sätt som Försäkringskassans läkarintygsföreläggande vidare kunna avse både pågående sjukperioder liksom framtida. Vad gäller det senare fallet bör begäran kunna innebära att arbetstagaren med intyg skall styrka nedsätt-

ningen av arbetsförmågan från och med den första dagen i varje kommande sjukperiod. En sådan begäran bör dock inte få avse längre tid än ett år.

Ett intyg som skall lämnas på begäran av en arbetsgivare kommer i allt väsentligt även det att motsvara de intyg som i dag lämnas efter Försäkringskassans läkarintygsföreläggande enligt 10 §. Detta innebär bl.a. att intyget inte behöver innehålla närmare uppgift om vilken sjukdom arbetstagaren lider av. Enligt *Arbetsgivarverket* bör dock intyget innehålla sådan uppgift. Närmare uppgifter om enskilda personers sjukdomstillstånd anses emellertid generellt så känsliga att de omgärdas av sekretesskydd. Enligt regeringens uppfattning talar därför redan integritetsskäl mot att arbetsgivarna genom intyget skall få tillgång till uppgifter om arbetstagarnas sjukdomsförhållanden. Härtill kommer att en arbetsgivare allmänt sett inte har något större behov av att känna till själva sjukdomsdiagnosen. Det väsentliga är i stället den intygsskrivande läkarens bedömning av arbetstagarens arbetsförmåga.

Länsrätten i Östergötlands län anför i sitt remissyttrande att begäran om läkarintyg bör gälla även intyg av tandläkare. Regeringen är här av samma uppfattning och anser att den föreslagna bestämmelsen om begäran att lämna läkarintyg, i likhet med övriga bestämmelser om intyg i SjLL, även skall omfatta intyg av tandläkare.

Övriga frågor

För att motverka att en arbetstagare underlåter att lämna läkarintyg i enlighet med arbetsgivarens begäran, bör sådan underlåtenhet medföra att arbetsgivaren inte är skyldig att betala sjuklönen för den återstående delen av sjuklöneperioden. En liknande ordning gäller enligt 8 § tredje stycket SjLL med avseende på Försäkringskassans beslut om föreläggande att lämna intyg enligt 10 §. I syfte att undvika oskäligen konsekvenser bör vad som nu angetts om skyldigheten att betala sjuklönen gälla endast om arbetstagaren utan godtagbart skäl har underlåtit att lämna intyg i enlighet med begäran. Enligt *Länsrätten i Östergötlands län* bör det sistnämnda gälla även vid Försäkringskassans läkarintygsföreläggande. Regeringen har dock inte funnit att några behov av en sådan ordning har framkommit. I sammanhanget kan nämnas att Försäkringskassans beslut om läkarintygsföreläggande kan omprövas och när det gäller kommande sjukperioder också överklagas. *Stockholms läns landsting* anser att det inte tydligt framgår av de föreslagna bestämmelserna att sjuklönen skall utgå, om arbetstagaren senare i sjuklöneperioden styrker sin nedsatta arbetsförmåga. Regeringen anser att den föreslagna bestämmelsen om sjuklönen efter begäran om läkarintyg därför skall förtydligas så att det framgår att rätt till sjuklönen i aktuella fall bortfaller endast för den del av en sjuklöneperiod för vilken det saknas intyg som visar nedsättning av arbetsförmågan.

Landstinget anser vidare att samspelet mellan arbetsgivarna och intygsutfärdande läkare måste förbättras och att någon form av avtal dem emellan krävs för att garantera tillgängligheten när anställda vänder sig till vårdgivaren för intyg. *TCO* anser att det krävs garantier för att varje arbetstagare skall kunna få läkarintyg den första sjukfrånvarodagen. Regeringen bedömer dock att ökningen av arbetstagare, som kommer att

söka sig till hälso- och sjukvården den första sjukfrånvarodagen för att få ett intyg, inte torde få sådan omfattning att det påverkar möjligheten att få intyg med kort varsel. Det finns som tidigare nämnts redan i dag i många fall möjlighet att kräva intyg för första sjukdagen. Belastningen på primärvården torde således bli begränsad.

Enligt *Sveriges läkarförbund* kan förslaget medföra att patienter med större behov kan få stå tillbaka för konsultationer. Regeringen vill dock påpeka att förslaget inte innebär några förändringar i den prioriteringsordning som gäller för sjukvården.

Det bör även framdeles finnas möjlighet att genom kollektivavtal reglera frågor rörande arbetsgivares begäran om läkarintyg. Den uppräknade som finns i 2 § SjLL om i vilka hänseenden det genom kollektivavtal får göras avvikelser från SjLL bör mot denna bakgrund kompletteras. *Arbetsdomstolen* framför att det med hänsyn till ändringen i 2 § saknas behov av den i promemorian föreslagna bestämmelsen i 10 a § tredje stycket. Regeringen anser emellertid att det tydligt bör framgå att den i 10 a § andra stycket föreslagna bestämmelsen om sjuklön vid underlåtenhet att lämna läkarintyg inte heller skall tillämpas, om ett kollektivavtal innehåller föreskrifter om arbetsgivares begäran om läkarintyg för tid före den sjunde sjukfrånvarodagen. Detta bör gälla oavsett om avtalet utgör någon avvikelse från bestämmelsen om arbetsgivares begäran om sådant intyg. I annat fall skulle de nya bestämmelserna kunna inverka på tillämpningen av redan förekommande kollektivavtal. För att, såsom *Lagrådet* har anfört, undvika tvekan om vad som gäller i en sådan situation, bör varken bestämmelsen om rätt att begära intyg eller bestämmelsen om sjuklön vid underlåtenhet att lämna begärt intyg vara tillämplig om en arbetsgivares rätt att begära sådant intyg regleras genom kollektivavtal. En bestämmelse av denna innebörd bör finnas i 10 a §.

Förslaget innebär inga förändringar vad gäller vem som skall betala patientavgifterna i samband med läkarintyg som avser tiden före den sjunde dagen i sjuklöneperioden. *Tjänstemannaförbundet HTF* anser att arbetsgivaren bör stå för kostnaden för intyg för att på så vis förebygga ett slentrianmässigt utnyttjande av möjligheten att begära läkarintyg. Regeringen anser dock att vilka förmåner en anställd skall ha rätt till från sin arbetsgivare ytterst bör avgöras av arbetsmarknadens parter. Enligt regeringens mening är det dock rimligt att arbetsgivaren betalar patientavgiften i detta sammanhang. Särskilt i de fall arbetsgivaren vill att arbetstagaren skall vända sig till en viss angiven läkare kan det vara lämpligt att arbetsgivaren åtar sig att svara för patientavgiften. Beträffande arbetsgivarens möjligheter att anvisa läkare förekommer det att detta regleras i kollektivavtal. Något förslag om lagreglering i denna fråga, såsom *Svenskt Näringsliv* och *Företagarna* föreslår, bör däremot inte läggas fram. Med hänsyn till de konsekvenser som en begäran om läkarintyg har och kan få och för att undvika missförstånd bör det införas en uttrycklig bestämmelse om att arbetsgivarens begäran om intyg skall vara skriftlig.

Den föreslagna ordningen kan lämpligen börja tillämpas från och med den 1 januari 2008. Emellertid bör de nya bestämmelserna inte kunna tillämpas på en sjuklöneperiod som börjar före ikraftträdandet, eftersom en begäran om läkarintyg inte bör kunna få framställas i efterhand.

5.1 Bakgrund

Socialförsäkringsnämnderna inrättades år 1987 då de ersatte tidigare pensionsdelegationerna och försäkringsnämnderna. Regeringens motiv för en ordning där förtroendemän avgör enskilda socialförsäkringsärenden var bl.a. att förtroendemännens praktiska erfarenheter och kunskaper från olika områden skulle nyttjas som komplement till tjänstemännens kunskaper om försäkringens regler och att förtroendemännens kännedom om specifika lokala förhållanden borde tas tillvara vid bedömningen av enskilda ärenden (prop. 1985/86:73).

Socialförsäkringsnämndernas sammansättning

Enskilda socialförsäkringsärenden avgörs i dag av antingen tjänsteman hos Försäkringskassan eller av socialförsäkringsnämnd. Nämnden är en del av Försäkringskassan och fattar, liksom tjänsteman, beslut i Försäkringskassans namn. Socialförsäkringsnämnderna består av sju ledamöter och kan avgöra ärenden om minst fyra av dessa är närvarande. Fem av ledamöterna nomineras av de politiska partier som är representerade i riksdagen och två av de organisationer på arbetsmarknaden som finns inom Försäkringskassans verksamhetsområde.

I dag finns det totalt 190 socialförsäkringsnämnder i landet med drygt 1 300 ledamöter. Merparten av dessa fattar beslut i samtliga ärendeslag som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) eller annan författning skall avgöras av nämnd. Försäkringskassan har dock i vissa fall valt att koncentrera beslutsfattandet i vissa typer av ärenden till enskilda nämnder.

Vilka ärenden avgörs av socialförsäkringsnämnd?

Socialförsäkringsnämnden beslutar i ärenden som under avsevärd tid har väsentlig betydelse för den enskilde ur försörjningssynpunkt. Samtidigt skall ärendet innehålla utrymme för bedömning. Socialförsäkringsnämnderna fattar i dag beslut i följande ärenden:

- ärenden om sjukersättning/aktivitetsersättning, dock med vissa undantag (18 kap. 6 § AFL),
- ärenden om rätt till handikappersättning och vårdbidrag (21 § lagen [1998:703] om handikappersättning och vårdbidrag),
- ärenden om livränta, dock med vissa undantag (8 kap. 4 § lagen [1976:380] om arbetsskadeförsäkring),
- ärenden om rätt till assistansersättning (13 § lagen [1993:389] om assistansersättning).

Beslutsformer i socialförsäkringsnämnd

Ärenden i en socialförsäkringsnämnd skall avgöras efter föredragning. Föredragandens uppgift gentemot nämnden är att vara expert på de materiella och formella regler som gäller och ge nämnden den information

som nämnden behöver i beslutsfattandet. Ledamot av nämnd och föredragande tjänsteman har rätt, och indirekt en skyldighet, att anmäla avvikande mening i de fall de inte ställer sig bakom beslutet i ett specifikt ärende. Socialförsäkringsnämnden har också rätt, och indirekt en skyldighet, att återremittera beslut i ett specifikt ärende för ytterligare utredning om beslutsunderlaget inte är tillräckligt.

Hanteringen av ett socialförsäkringsnämndsärende kan sammanfattande beskrivas enligt följande:

1. En ansökan kommer in till Försäkringskassan.
2. Försäkringsutredaren begär vid behov in kompletteringar och ställer samman en föredragningspromemoria med förslag till beslut.
3. Föredraganden, som är en annan person än försäkringsutredaren, kvalitetssäkrar underlaget. Det kommuniceras därefter med den enskilde.
4. Beslutsunderlaget skickas till ledamöterna i socialförsäkringsnämnden före sammanträdet.
5. Socialförsäkringsnämnden sammanträder. Föredraganden redogör muntligt för omständigheterna i ärendet och skälen för det förslag till beslut som läggs fram i behövlig omfattning. Den försäkrade kan begära att få lämna muntliga uppgifter inför nämnden och nämnden bör så långt som möjligt tillmötesgå en sådan önskan.
6. Nämnden fattar beslut. Föredraganden har rätt att få eventuell avvikande mening antecknad.
7. Den enskilde underrättas om innehållet i beslutet och går beslutet den försäkrade emot skall han eller hon också underrättas om hur det kan överklagas. Nämndbeslut omprövas inte av myndigheten utan överklagas direkt till länsrätten.

5.2 Överväganden i samband med bildande av Försäkringskassan

I direktiven (dir. 2002:166) för den utredning som låg till grund för bildandet av den nya myndigheten Försäkringskassan gavs utredaren bl.a. i uppdrag att överväga formerna för de förtroendevaldas medverkan och inflytande i bl.a. socialförsäkringsnämnderna. Utredningen antog namnet ANSA-utredningen och presenterade i november 2003 sin slutrapport *Försäkringskassan, den nya myndigheten* (SOU 2003:106). I det följande redovisas utredarens resonemang kring hur socialförsäkringsnämnderna skulle organiseras i den nya myndigheten.

Nackdelar med socialförsäkringsnämnder

Utredaren framhöll att det fanns vissa avigsidor med socialförsäkringsnämndernas konstruktion. Utredaren ansåg att det är en nackdel att det inte ställs krav på att någon som deltar i avgörandet av ärendena skall ha professionell försäkrings- och förvaltningsrättslig kunskap för att kritiskt kunna värdera underlag och förslag till beslut för att avgöra ärendena. Detta innebär bl.a. att förtroendemännen är beroende av den sakkunskap

som den föredragande har och kan förmedla samtidigt som de kritiskt skall granska underlaget och föredragandes förslag till beslut.

En överdriven betoning av de förtroendevaldas roll som innehavare av kännedom om lokala och regionala förhållanden kan enligt utredaren även innebära att sådan information tillförs vid beslutstillfället och inte som en del av utredningen. Utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv finns det därmed en risk för att ovidkommande subjektiva faktorer förs in vid bedömningen av frågor som bör bedömas utifrån strikt förvaltningsmässiga och försäkringsmässiga kriterier.

Utredaren ansåg även att ordningen ställer mycket höga, ibland nästan orimliga, krav på förberedelse för ledamöterna. Det kan mer eller mindre ses som en tillfällighet om vissa ärenden blir föremål för närmare överväganden i nämnden, medan de övriga i huvudsak expedieras. Slutligen ansåg utredaren att hanteringen i nämnden innebär att handläggningstiderna för dessa ärenden blir längre än om beslut hade fattats inom förvaltningen, vilket är en brist utifrån ett service- och effektivitetsperspektiv.

Fördelar med socialförsäkringsnämnder

Utredaren framhöll dock även att det fanns vissa fördelar med utformningen av socialförsäkringsnämnderna. En fördel med föredragning och att någon annan än den som handlagt ärendet fattar beslutet är, enligt utredaren, att man därmed bygger en metod för att säkra att ett formellt och materiellt riktigt beslut fattas. Det uppfattas också som positivt att de handläggare som svarat för utredningen i ärendet och har kontakt med den försäkrade inte avgör ärendet och inte heller tar det formella ansvaret för det slutliga beslutet.

Utredaren noterade även att man i sedvanlig myndighetsutövning där beslut fattas av tjänstemän också i normalfallet fattar beslut efter föredragning. I detta fall föredras ärendet av en handläggare och beslut fattas av en chefstjänsteman. För att säkerställa kvalitet och att vissa speciella aspekter och kunskaper tillförs ärendet (t.ex. juridisk eller medicinsk) kan myndigheten i sin beslutsordning lägga in kravet att vissa experter eller andra befattningshavare inom myndigheten skall delta i handläggningen av ärendet. Utredaren ansåg dessutom att det är en fördel att ärenden avgörs av en grupp i samband med ett specifikt beslutsmöte. Med automatik innebär det att den som föredrar ärendet inför församlingen på ett positivt sätt oftast tvingas vara formell och saklig vid föredragningen av ärendet.

En annan fördel med att beslutsfunktionen består av fler än en person var enligt utredaren att det skapar förutsättningar för en bred och kritisk granskning av underlag och förslag till beslut. Nämndledamöterna representerar en stor erfarenhet och klokskap och de kan konstruktivt bidra till att goda beslut fattas. Deras medverkan i beslutet kan också öka beslutens legitimitet och minska försäkringstagarnas benägenhet att överklaga. Utredaren ansåg avslutningsvis att något som talar för lekmännens medverkan i beslutsfattandet är att de primärt har en kontrollerande funktion gentemot förvaltningens hantering av enskilda ärenden. I en situation då det finns tryck på organisationen att "producera" beslut kan en besluts-

funktion med lekmän fungera som en återhållande kraft som ser till att dessa krav inte får konsekvenser på rättssäkerheten. Prop. 2006/07:117

Utredarens slutsatser

Utifrån de för- och nackdelar som utredaren ansåg fanns med socialförsäkringsnämnderna föreslogs vissa ändringar av formerna för beslutsfattandet. Utredaren ansåg att det fanns behov av professionell juridisk kompetens vid beslutsfattandet. Detta skulle ske genom att en tjänsteman ingick i beslutsgruppen. Utredaren ansåg att beslutsfunktionen i huvudsak inte skulle bestå av experter utan att de förtroendevalda även i fortsättningen skulle vara i majoritet. Den grupp som fattade beslut skulle också vara mindre än i de tidigare nämnderna, utredaren ansåg att tre personer varav två förtroendevalda och en expert skulle vara en lämplig storlek. Syftet med en mindre beslutsgrupp var att varje ledamot skulle få mer tid till varje ärende och att det skulle vara möjligt att ställa krav på en formell dragning av varje ärende. I och med utredarens förslag skulle begreppet nämnd, i klassisk mening, utmönstras.

5.3 Socialförsäkringsnämnderna avvecklas från och med den 1 januari 2008

Regeringens förslag: Socialförsäkringsnämnderna skall avvecklas från och med den 1 januari 2008. Beslut i ärenden som tidigare avgjorts i socialförsäkringsnämnd skall i stället fattas av en tjänsteman hos Försäkringskassan. Ändringar görs i lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara, lagen (1993:389) om assistansersättning, lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag och lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslogs dock ingen ändring i lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandestöd och efterlevandepension till barn.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Jönköping, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Göteborg, Länsrätten i Västmanlands län, Domstolsverket, Socialstyrelsen, Svenskt Näringsliv, SACO, Jusek och Riksförbundet för Trafik, olycksfalls- och polioskadade (RTP)* tillstyrker eller har inte något att erinra mot förslaget. Även *Statskontoret* tillstyrker förslaget utifrån att en avveckling av socialförsäkringsnämnderna innebär att ansvaret för alla beslut inom Försäkringskassans verksamhetsområde kommer att ligga hos Försäkringskassan. Därmed blir det möjligt för regeringen att utkräva ansvar av myndighetsledningen för myndighetens hela verksamhet. *Handikappombudsmannen (HO)* ser positivt på förslaget. Den beslutsordning som Försäkringskassan har tagit fram kommer enligt HO att innebära att beslutsfattande kan ske på ett kvalitetsmässigt

och rättssäkert sätt. *Försäkringskassan* anser att den alternativa beslutsordningen i tre steg ger förutsättningar för en rättssäker och effektiv handläggning som gör att de försäkrade snabbare kan få beslut i sina ärenden. *LO* och *TCO* avstyrker förslaget. *LO-TCO rättskydd* anser att socialförsäkringsnämnderna skall vara kvar, men att deras utformning och sammansättning kan utredas vidare. *De Handikappades Riksförbund* avvisar arbetsgruppens förslag då det innebär en försvagning av det medborgerliga inflytandet och försvårar insynen. *Handikappförbundens samarbetsorgan* vänder sig på principiell grund mot förslaget som helt avför lekmannainflytandet på socialförsäkringsbeslut. *Nämndemännens Riksförbund (NRF)* anser inte att det finns grund för att lägga ned socialförsäkringsnämnderna. NRF anser bl.a. att deltagande av lekmän i besluten skall baseras på erfarenhet och kunskap om olika delar av samhället och vara en balans i beslutstagandet. *Ideella Föreningen Försäkringskassans Förtroendevalda (IFFK)* anser att det är viktigt att beslut också i framtiden fattas av socialförsäkringsnämnd. IFFK anser att de förtroendevalda behövs för att värna och förstärka medborgarnas rättsäkerhet i socialförsäkringen.

Skälen för regeringens förslag: Försäkringskassans handläggning av enskilda ärenden skall vara rättssäker och lagstiftningen skall tillämpas lika i hela landet. Det är Försäkringskassans ledning som har ansvaret för att så sker. För att regeringen skall kunna utkräva ansvar för verksamhetens resultat måste myndighetens ledning ha ansvar för hela verksamheten, inklusive beslutsfattandet. I detta avseende utgör socialförsäkringsnämnderna ett hinder för regeringen att utkräva ansvar av myndighetsledningen.

De ärenden som avgörs i socialförsäkringsnämnd är ärenden som har väsentlig betydelse för den enskildes ekonomi och där det vid avgörandet av rätten till förmånen ingår ett visst inslag av skälighetsbedömning. I dessa ärenden är det av största vikt att den enskilde får en effektiv och rättssäker behandling. Regeringen anser att dagens beslutsform inte är tillräcklig ur ett effektivitets- och rättsäkerhetsperspektiv. Regeringen har därför i budgetpropositionen för 2007 aviserat att socialförsäkringsnämnderna skall avvecklas.

Det finns en risk att de förtroendevalda i socialförsäkringsnämnderna många gånger fattar beslut på svaga grunder. Utredningen om en översyn av processuella regler inom socialförsäkringen m.m. konstaterade i sitt betänkande (SOU 2001:47) att det fanns brister i beslutsunderlag och handläggning av förtidspensionsärenden vilket riskerade att leda till att felaktiga beslut fattades. Detta då antalet ärenden som skulle avgöras i nämnderna var alltför många för att den enskilde ledamoten skulle ha möjlighet att kunna ta ställning till alla ärenden. Detta kommer också till uttryck i att det är ytterst sällan som ett beslut i socialförsäkringsnämnd avviker i förhållande till den föredragandes förslag.

Flera av de nackdelar som lyftes fram i ANSA-utredningen talar för att socialförsäkringsnämnderna bör avvecklas. I detta sammanhang bör frågan om den lokala anknytningen särskilt lyftas fram. Enligt ANSA-utredningen riskerar den nuvarande ordningen med förtroendemän att medföra att ovidkommande subjektiva faktorer förs in vid bedömningen av frågor som bör bedömas utifrån strikt förvaltningsmässiga och försäkringsmässiga kriterier. Regeringen anser att detta är ett tungt vägande

skäl för att avveckla nämnderna. Vid bedömningen av vilken beslutsordning som bör gälla för de ärendena som i dag beslutas i nämnd måste utgångspunkten vara att besluten skall fattas på det sätt som bäst uppfyller kraven på en likformig, rättssäker och snabb handläggning.

Ett antal remissinstanser menar att det är viktigt att det finns förtroendevalda som deltar i vissa beslut. Regeringen anser dock att det som är av störst betydelse för socialförsäkringens funktion och legitimitet är att besluten fattas korrekt och inom så kort tid som möjligt. Enligt regeringens mening bör rättsäkerheten och effektiviteten öka genom att socialförsäkringsnämnderna avvecklas.

De ärenden som i dag beslutas av socialförsäkringsnämnd kommer framöver att beslutas av tjänsteman hos Försäkringskassan. Detta gäller ärendeslagen sjuk- och aktivitetsersättning, handikappersättning, vårdbidrag, assistansersättning och arbetsskadeersättning. Även bilstöd till personer med funktionshinder beslutades tidigare av socialförsäkringsnämnd. Sedan den 1 januari 2007 beslutas dock dessa ärenden av tjänsteman hos Försäkringskassan. (prop. 2006/07:10, 2006/07:SfU3, rskr. 2006/07:79).

Regeringen gav under hösten 2006 Försäkringskassan i uppdrag (S2006/10093/SF) att ta fram en ny beslutsordning för sådana typer av ärenden som i dag avgörs av socialförsäkringsnämnd. I sitt svar till regeringen lyfter Försäkringskassan fram behovet av en beslutsordning i flera steg. På samma sätt som i dag bör själva utredningen tas fram och ställas samman av en handläggare som överlämnar ärendet till en föredragande. Försäkringskassan anser att ärendena sedan bör avgöras av en särskilt utsedd beslutsfattare som fattar beslut efter att den föredragande i behövlig omfattning redogjort för omständigheterna i ärendet och skälen för det förslag till beslut som läggs fram. På det sättet blir det alltid minst tre personer som deltar i handläggningen av ett ärende fram till beslut. Detta förhållande främjar enligt Försäkringskassan kvaliteten, rättssäkerheten och insynen. För att säkerställa att handläggningen och beslutsfattandet sker på ett kvalitetsmässigt tillfredsställande och rättssäkert sätt bör det enligt Försäkringskassan ställas höga krav på utbildning, erfarenhet och kompetens hos såväl beslutsfattare som föredragande. Både föredragande tjänsteman och beslutsfattaren bör därför ha juridisk utbildning eller motsvarande kompetens förvärvat på annat sätt samt i övrigt ha goda kunskaper, erfarenhet och kompetens inom ärendeslaget. Den enskilde kommer liksom i dag att ha möjlighet att lämna uppgifter muntligt (jfr 14 § förvaltningslagen [1986:223]). Till skillnad från vad som har gällt beslut av en socialförsäkringsnämnd kommer även omprövning av beslut att kunna ske hos Försäkringskassan. Omprövning kommer att ske inom en funktion som organisatoriskt är skild från handläggningen av grundbeslutet. Detta främjar också rättssäkerheten.

Enligt regeringens bedömning visar Försäkringskassans förslag att det finns god beredskap hos Försäkringskassan för att i annan ordning hantera de ärenden som i dag avgörs av socialförsäkringsnämnd. Regeringen förutsätter att Försäkringskassan implementerar den föreslagna beslutsordningen och noggrant följer upp reformen för att säkerställa att kvaliteten och rättssäkerheten stärks.

6 Revision av samordningsförbund inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

6.1 Bakgrund

Allmänt om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Försäkringskassan, länsarbetsnämnd, landsting och kommun kan sedan den 1 januari 2004 bedriva finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser för att uppnå en effektiv resursanvändning. Bestämmelser om detta finns i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (FSL).

Den finansiella samordningen kan omfatta en eller flera kommuner som ligger inom samma landstingsområde. Samordningen kan även begränsas till en del av en kommun.

Den finansiella samordningen bedrivs genom ett fristående samordningsorgan, benämnt samordningsförbund, vari de samverkande parterna är representerade. Samordningsförbundet beslutar bl.a. om mål och riktlinjer samt finansierar insatser i enlighet med syftet för den finansiella samordningen. Däremot beslutar förbundet inte om förmåner eller rättigheter för enskilda.

Bestämmelserna om kommunalförbund med förbundsledning gäller i tillämpliga delar för samordningsförbund. För ett samordningsförbund skall det finnas en förbundsordning.

Till ledamot eller ersättare i ett samordningsförbunds styrelse får utses den som är ledamot eller ersättare i kommun- eller landstingsfullmäktige, anställd vid Försäkringskassan eller ledamot i länsarbetsnämndens styrelse eller anställd vid länsarbetsnämnden. Enligt ett förslag i propositionen Ytterligare reformer inom arbetsmarknadspolitiken, m.m. (2006/07:89) skall länsarbetsnämnden upphöra. En ny myndighet, Arbetsförmedlingen, skall inrättas i stället. Enligt det förslaget skall framdeles Arbetsförmedlingen, i stället för länsarbetsnämnden, ingå i den finansiella samordningen. Dessa förändringar skall enligt förslaget träda i kraft den 1 januari 2008.

Revision av finansiell samordning

Samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning.

Riksrevisionen utser för länsarbetsnämndens och Försäkringskassans räkning en gemensam revisor som skall granska samordningsförbundet. Bestämmelserna i 9 kap. 4–17 §§ kommunallagen (1991:900, KL) skall tillämpas vid revision av ett samordningsförbund. Förbundsmedlemmarna skall var för sig pröva frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen och om skadeståndstalan skall väckas.

I förbundsordningen skall anges dels mandattiden för revisorer och ersättare för dem, dels ordningen för att bestämma ekonomiska förmåner till revisorerna och deras ersättare.

Statskontoret har i en lägesrapport påpekat att revisionen av samordningsförbund är tids- och resurskrävande. Revisionen anses vara för omfattande i förhållande till storleken på förbundens budget.

Stärkt revision och ansvarsprövning i kommuner och landsting

Nya bestämmelser i KL trädde i kraft den 1 juli 2006 (prop. 2005/06:55, bet. 2005/06:KU27, rskr. 2005/06:227, SFS 2006:369). Dessa syftar till att stärka revisionen och ansvarsprövningen i kommuner och landsting. De nya bestämmelserna innebär att de förtroendevalda revisorernas oberoende tydliggörs genom att valbarheten till revisorsuppdrag begränsas, så att det numera inte är möjligt att förena uppdrag som revisor med uppdrag i fullmäktiges presidium, nämnd, styrelse eller kommunalt företag. Vidare upphörde ordningen med obligatoriska revisorsersättare.

STAREV, som är ett samarbetsorgan för förtroendevalda revisorer i kommuner, landsting och regioner, har i en skrivelse till regeringen (dnr S2006/7166/SF) pekat på att vissa bestämmelser om val av revisorer är motstridiga.

6.2 Gemensam revisor för kommuner och landsting

Regeringens förslag: Det skall införas ett förtydligande om att var och en av de kommuner och det landsting som är medlemmar i samma samordningsförbund skall kunna träffa överenskommelse om att använda sig av en eller flera gemensamma revisorer som för deras räkning granskar räkenskaperna och årsredovisningen samt styrelsens förvaltning. Det skall i förbundsordningen i sådant fall anges på vilket sätt och vilken av förbundsmedlemmarna som skall utse revisor.

Ändringarna skall träda i kraft den 1 januari 2008. Under löpande mandattid skall en gemensam revisor få utses, om de nuvarande revisorer som har utsetts av kommun- eller landstingsfullmäktige önskar avgå och det inte finns särskilda skäl mot att befria de sistnämnda revisorerna från sitt uppdrag.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget är positiva till att förenkla revisionen genom att ge möjlighet att utse en gemensam revisor.

Riksrevisionen, som avstår från att yttra sig över förslagen, anför att riksrevisorerna inom kort kommer att lämna ett förslag till riksdagen om att Försäkringskassan skall utse den revisor som skall granska samordningsförbundet för Försäkringskassans och länsarbetsnämndens räkning. Vidare förutsätter Riksrevisionen att revisionsfrågorna behandlas inom ramen för regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivande att en ny utredning bör tillsättas om den kommunala revisionen.

Försäkringskassan delar uppfattningen att ordningen med att varje medlem skall utse en revisor är tids- och resurskrävande. Enligt Försäk-

ringskassan vore det mest rationellt om förbundsmedlemmarna utsåg en gemensam revisor. Revisionen kan enligt Försäkringskassan lämpligen göras av en auktoriserad revisor för samtliga förbundsmedlemmars räkning.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) tillstyrker förslaget med det tillägget att kommuner och landsting skall kunna komma överens om att ha flera gemensamma revisorer. SKL menar att kommuner och landsting, som har skilda uppdrag och förutsättningar, kan önska att t.ex. utse minst en revisor för kommunerna och minst en för landstinget. SKL anser därför att det bör vara möjligt att i en överenskommelse välja antal gemensamma revisorer. *Revisorskollegiet i Västra Götalandsregionen* anför att förslaget kan tolkas på olika sätt, t.ex. framgår det inte klart om alla ingående kommuner måste vara eniga om en gemensam revisor för att en sådan lösning skall komma till stånd. Kollegiet rekommenderar att det i varje förbund utses en revisor från staten, en från kommunsektorn och en från landsting eller region. *Samordningsförbundet RAR i Sörmland* tolkar de föreslagna förändringarna som att det finns möjlighet att ha fler än en enda revisor om medlemmarna önskar det.

Statskontoret tillstyrker att kommuner och landsting i ett samordningsförbund skall kunna använda sig av en gemensam revisor samt anför att det borde undersökas om även statens revision kan ingå. Vidare påpekar Statskontoret att det är viktigt att det i lagtexten krävs att den av kommunen eller landstinget utsedda revisorn skall vara yrkesrevisor med erfarenhet av offentlig verksamhet. *Jämtlands läns landsting* anser att det saknas bärande skäl för att en vald revisor under flera år skall kunna förhindra en anpassning till bestämmelserna om gemensam revisor.

STAREV är positiv till förslaget samt anför att det bidrar till att revision kan bedrivas mer i enlighet med vad som gäller enligt kommunallagen.

Samordningsförbundet i Kalmar län, som tillstyrker förslaget, anser att det är bra att kommuner och landsting frivilligt får träffa överenskommelse om att ha en gemensam revisor. *Samordningsförbundet i Norra Bohuslän* är positiv till förslaget och anför att revisionen av samordningsförbund bör så långt som möjligt följa de principer som styr revisionen av kommunalförbund. Enligt förbundet behöver det förtydligas att förslaget också kan innebära att endast de kommuner som ingår i ett samordningsförbund använder sig av en gemensam revisor för kommunerna.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 25 § FSL skall ett samordningsförbunds räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. Vidare föreskrivs att det för Försäkringskassan och länsarbetsnämnden skall utses en gemensam revisor samt att denna revisor skall utses av Riksrevisionen. När det gäller de samverkande kommunerna har bestämmelserna i 25 § i allmänhet tillämpats på så sätt att varje kommun utser en revisor. I samordningsförbund med flera kommuner kan denna ordning bli tids- och resurskrävande. Revisionsinsatserna kan bli onödigt tungrodda om flera personer skall utföra i princip samma uppdrag. Den samlade omfattningen av dessa insatser bör stå i rimlig proportion till samordningsförbundets verksamhet. Mot denna bakgrund finns det enligt regeringen anledning att överväga en smidigare hantering av revisionsinsatserna.

Regelverket för den finansiella samordningen, bl.a. bestämmelserna om revision, har utformats efter mönster från regelverket för kommunalförbund med förbundsdirektion. Det kan i sammanhanget nämnas att beträffande sådant kommunalförbund föreskrivs i 3 kap. 28 § 4 och 5 KL att det i förbundsordningen skall anges dels antalet revisorer och deras mandattid, dels på vilket sätt och vilken av förbundsmedlemmarna som skall utse revisorer. Det innebär att en av medlemmarna i ett kommunalförbund kan utse samtliga revisorer.

Mot bakgrund av hur bestämmelsen om revision har kommit att tillämpas och i syfte att förenkla administrationen kring revision av samordningsförbund anser regeringen att det finns skäl att ändra bestämmelserna om revision av samordningsförbund. En ordning motsvarande den som gäller för kommunalförbund med förbundsdirektion bör kunna användas även för samordningsförbund.

Bestämmelserna i 25 § FSL bör därför förtydligas så att det framgår att kommuner och landsting kan komma överens om att ha en gemensam revisor. Det bör också vara möjligt för de kommuner och landsting som så önskar att träffa överenskommelse om att utse fler än en gemensam revisor.

Vidare bör det i 9 § införas en bestämmelse om att när en sådan överenskommelse har träffats skall förbundsordningen ange på vilket sätt och vilken av förbundsmedlemmarna som skall utse revisor.

Denna möjlighet för kommuner och landsting att använda sig av en gemensam revisor skall dock inte innebära någon skyldighet att göra så. Var och en av de samverkande kommunerna och landstinget behåller möjligheten att utse en egen revisor som granskar samordningsförbundet.

Revisorskollegiet i Västra Götalandsregionen rekommenderar att det i varje förbund utses en revisor från staten, en från kommunsektorn och en från landsting eller region. Enligt regeringens förslag skall det vara frivilligt för en förbundsmedlem att använda sig av en gemensam revisor. Därmed kan landstinget utse en egen revisor. Det är således landstinget som har att bedöma om det finns behov av att ha en egen revisor. Regeringen anser mot denna bakgrund att det saknas anledning att föreskriva att det i ett samordningsförbund måste finnas revisorer med den av revisorskollegiet angivna fördelningen.

En grundprincip för regelverket för samordningsförbund är att det i möjligaste mån skall följa vad som gäller för kommunalförbund med förbundsdirektion. Enligt 26 § FSL skall bestämmelserna i 9 kap. 4–17 §§ KL tillämpas på motsvarande sätt vid revision enligt denna lag. Detta innebär bl.a. att bestämmelserna om sakkunnigt biträde i 9 kap. 8 § KL är tillämpliga. Enligt dessa bestämmelser skall revisorerna biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionsbedömning. Vidare skall de sakkunniga ha den insikt och erfarenhet av kommunal verksamhet som fordras för att kunna fullgöra uppdraget. *Statskontoret* påpekar att det är viktigt att det i lagtexten ställs krav på att den av kommunen eller landstinget utsedda revisorn skall vara yrkesrevisor med erfarenhet av offentlig verksamhet.

Det förhållandet att man använder sig av en gemensam revisor för flera förbundsmedlemmar innebär naturligtvis ökade krav på denna revisor. Regeringen anser att det för samordningsförbundens vidkommande inte

bör göras avsteg från den ordning med sakkunnigt biträde som för närvarande gäller för kommunalförbud.

Enligt *Försäkringskassan* vore det mest rationellt om samtliga förbundsmedlemmar utsåg en gemensam revisor. Regeringen anser emellertid, bl.a. med hänsyn till det i avsnitt 6.4 nämnda uppdraget åt Statskontoret att analysera vissa frågor rörande den kommunala revisionen, inte att det i detta sammanhang bör införas någon ordning med gemensam revisor för samtliga förbundsmedlemmar i ett samordningsförbund.

Riksrevisionen anför att riksrevisorerna skall lämna ett förslag till riksdagen om att Försäkringskassan skall utse den revisor som skall granska samordningsförbundet för Försäkringskassans och länsarbetsnämndens räkning. Det kan finnas anledning att göra ytterligare förändringar i regelverket för samordningsförbunden, när det föreligger ett riksdagsbeslut i denna fråga.

Med avseende på riksdagens tillkännagivande beträffande en utredning av den kommunala revisionen är de nu aktuella ändringarna av begränsad omfattning. I syfte att underlätta revisionen inom den finansiella samordningen och av kostnadsskäl är det angeläget att förslagen snart kan genomföras. Regeringen anser det därför befogat att lägga fram dessa förslag nu och inte avvakta det slutliga utfallet av riksdagens ovan nämnda tillkännagivande.

Ändringarna bör träda i kraft vid ett årsskifte så att ikraftträdandet kommer att sammanfalla med byte av räkenskapsår.

Av 9 § 12 FSL följer att det i förbundsordningen skall anges mandatperiod för revisorerna. I de fall kommuner och landsting kommer överens om att använda en gemensam revisor får de berörda medlemmarna besluta om att förkorta mandatperioden för att sedan kunna välja gemensamma revisorer. En förutsättning bör vara att de dittillsvarande revisorer som har utsetts av kommun- eller landstingsfullmäktige önskar avgå och att särskilda skäl inte talar emot att befria dessa revisorer från sina uppdrag. Enligt regeringens uppfattning bör det i detta sammanhang inte komma i fråga att med stöd av lag entlediga en person från ett av honom eller henne givet pågående uppdrag. Det bör införas en övergångsbestämmelse med ovan angiven innebörd.

6.3 Kostnader för revision

Regeringens förslag: Ett samordningsförbund skall, om inte annat anges i förbundsordningen, svara för arvodena till samtliga revisorer som skall granska förbundet. För det fall förbundsmedlemmarna väljer att själva svara för arvodet till den revisor som granskar förbundet för respektive medlem skall, liksom hittills, Försäkringskassan betala arvode till den revisor som utses av Riksrevisionen.

Ändringarna skall träda i kraft den 1 januari 2008. Äldre bestämmelser skall tillämpas på arvode som avser granskning till och med räkenskapsåret 2007.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet av de remissinstanser som yttrat sig över förslaget instämmer eller tillstyrker förslaget.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anför att samordningsförbunden skall bära sin egen revisionskostnad, såväl för kommunernas och landstingens revisorer som för Riksrevisionens samt att ersättningen skall vara skäligen till alla utsedda revisorer. Enligt SKL skall det inte finnas någon särregel som öppnar för kommun och landsting att stå för revisorernas arvoden.

STAREV anför att det är viktigt att det inom samordningsförbundets budget finns medel till revision samt att revisorernas budget skall täcka revisorernas arvoden samt behovet av sakkunniga för genomförandet av revisionsinsatserna. *Västra Götalandsregionen* anför att förslaget är en naturlig konsekvensändring, eftersom det gängse förfarandet är att respektive verksamhet står för kostnaderna för revision av verksamheten. *Revisorskollegiet i Västra Götalandsregionen* anför att i den kommunalrättsliga lagstiftningen är huvudregeln att varje juridisk person svarar för att det finns en budget att genomföra en oberoende revision. Enligt kollegiet är det viktigt att klargöra att det inom samordningsförbundets samlade budget finns medel till revision.

Samordningsförbundet i Kalmar län, som tillstyrker förslaget, nämner att det i förbundets förbundsordning redan anges att varje medlem betalar arvode till den revisor som granskar verksamheten för medlemmens räkning. *Södra Dalarnas Samordningsförbund* och *Avesta kommun* motsätter sig förslaget. Förbundet anser att ett samordningsförbund bör bekosta själva granskningen, som utförs av en revisionsbyrå. Enligt förbundet är det naturligt att varje part dessutom vill följa sin ekonomi i förbundet, varför det också är naturligt att varje part står för sina kostnader för sin revisor. Om samordningsförbundet skall stå för alla revisionskostnader blir det enligt förbundet en oproportionellt stor del av samordningsförbundets budget.

Skälen för regeringens förslag: Förslaget i föregående avsnitt om en gemensam revisor för kommuner och landsting medför att kostnaderna för revision kan hållas nere. En annan aspekt beträffande kostnaderna för revision är vem som skall svara för dessa kostnader.

I 25 § första stycket FSL föreskrivs bl.a. att skäligt arvode till den revisor som utses av Riksrevisionen betalas av Försäkringskassan. Det har framkommit att det bland samordningsförbunden förekommer olika lösningar beträffande vem som svarar för kostnaderna för övriga revisorer. I flera fall belastar revisionskostnaderna samordningsförbundets budget. Det förekommer emellertid också att förbundsmedlemmarna själva svarar för revisionskostnaderna. Oavsett tillämpad ordning för kostnadernas fördelning svarar Försäkringskassan för arvodet till den revisor som utses av Riksrevisionen.

Regelverket för finansiell samordning har utformats efter förebild från vad som gäller för kommunalförbund med förbundsledning. När det gäller fördelningen av kostnaderna för revision av samordningsförbund ligger det därför nära till hands att jämföra med vad som gäller för ett kommunalförbund.

Ett sådant förbund står för kostnaderna såvitt gäller revisorerna. Enligt 3 kap. 28 § 11–13 KL skall förbundsordningen ange dels medlemmarnas andelar i förbundets tillgångar och skulder samt fördelningen av förbun-

dets kostnader mellan medlemmarna, dels medlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet, dels föreskrifter om förbundets budgetprocess. Detta innebär att förbundsmedlemmarna delar på samtliga kostnader för förbundet mellan sig utifrån den fördelningsmodell man kommer överens om. Några särskilda regler för finansiering av revision av kommunalförbund finns inte i KL. Enligt 3 kap. 28 § 17 nämnda lag skall förbundsordningen, såvitt gäller förbund med förbundsdirektion, också ange ordningen för att bestämma ekonomiska förmåner till revisorerna. Revisionen ingår i förbundets verksamhet och finansieras av detta på motsvarande sätt som en kommun finansierar sin revision och ett aktiebolag sin lekmannarevision.

Beträffande vem som skall svara för revisionskostnaderna inom den finansiella samordningen anser regeringen att det är rimligt att arvode till revisorerna behandlas på samma sätt oavsett vem som utsett revisorn. Om förbundet skall svara för arvodet till de revisorer som skall granska förbundet för kommuners och landstings räkning, bör motsvarande gälla även den revisor som utses av Riksrevisionen. Detta motsvarar vad som i allmänhet gäller vid revision, nämligen att det granskade objektet svarar för arvodet. Så som SKL har påpekat skall arvoden till samtliga revisorer vara skäliga. Det saknas därför anledning att ha en bestämmelse om att arvodet skall vara skäligt såvitt avser den revisor som utses av Riksrevisionen. Något förbud mot att varje förbundsmedlem betalar arvode till den revisor som granskar verksamheten för medlemmens räkning bör emellertid inte införas. De förbund som redan har inrättat sig efter en sådan ordning, bör nämligen få behålla en sådan kostnadsfördelning. I sådana fall bör nuvarande ordning behållas såvitt avser den revisor som utses av Riksrevisionen. Det innebär att Försäkringskassan i sådana fall även i fortsättningen skall betala arvode till den revisor som granskar samordningsförbundet för statens räkning.

6.4 Revisorer och uppdrag i fullmäktige, m.m.

Regeringens förslag: Kravet i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser att revisorer och ersättare, såvitt avser kommun och landsting, skall vara ledamöter eller ersättare i kommun- eller landstingsfullmäktige slopas. Hänvisningen i denna lag till valbarhetsregeln i 4 kap. 6 § fjärde stycket kommunallagen (1991:900) skall också slopas.

Ändringarna skall träda i kraft den 1 januari 2008.

Regeringens bedömning: Det bör inte införas någon begränsning av valbarheten till uppdrag som revisor för ledamöter och ersättare i fullmäktige.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet av de remissinstanser som yttrat sig över förslaget tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget.

Sveriges Kommuner och Landsting tillstyrker förslaget samt anser, såvitt nu är i fråga, dessutom att de revisorer som kommuner och landsting utser skall hämtas ur kretsen av deras egna revisorer som granskar

nämnder och styrelser, vilket innebär att det skall råda personunion. Enligt förbundet bör sådan personunion införas även när revisorer skall utses i kommunalförbund.

Även *Jämtlands läns landsting* anför i detta sammanhang att det bör råda personunion mellan de revisorer som skall granska ett samordningsförbund och en kommun eller ett landstings övriga revisorer.

STAREV och *Revisorskollegiet i Västra Götalandsregionen* anser att det är angeläget att ändra valbarhetsreglerna för revisorerna så att de följer kommunallagstiftningen och stödjer revisionens oberoende. Vidare anser de att revisorer i samordningsförbund skall hämtas ur kretsen revisorer i respektive kommun, landsting eller region.

Samordningsförbundet i Norra Bohuslän anför att det är viktigt att revisorerna i ett samordningsförbund ingår i kretsen av och samarbetar med revisorerna i kommuner och landsting som är förbundsmedlem. Förbundet instämmer i att det inte bör införas någon begränsning av valbarheten för revisorer till samordningsförbunden.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt FSL gäller i dag att revisorer och ersättare, som utses av kommun- eller landsting, skall vara ledamöter eller ersättare i kommun- eller landstingsfullmäktige. Detta framgår av 25 § jämfört med 12 § andra stycket 1 samma lag. För tilltron till kontrollsystemet är det viktigt att markera kontrollsystemets oberoende genom begränsningar i valbarheten för revisorerna. Det saknas mot denna bakgrund anledning att upprätthålla ett krav att revisorerna, när det gäller kommun och landsting, skall vara ledamöter eller ersättare i fullmäktige. Regeringen anser därför att detta krav bör upphöra. Inte heller i övrigt fyller hänvisningen, som finns intagen i 25 § FSL, till 12 § första och andra styckena samma lag längre någon funktion. Denna hänvisning bör därför tas bort.

I 25 § första stycket FSL föreskrivs bl.a. att när revisorer utses för kommuns respektive landstings räkning skall 4 kap. 6 § KL tillämpas på motsvarande sätt. Efter tillkomsten av denna bestämmelse i FSL har det införts ett fjärde stycke i 4 kap. 6 § KL, som innebär att den som är revisor inte är valbar som ordförande eller vice ordförande i fullmäktige, som ledamot eller ersättare i nämnd eller fullmäktigeberedning eller som ledamot eller suppleant i kommunalt företag. Denna valbarhetsregel kan inte tillämpas på ett samordningsförbund, eftersom detta saknar sådana organ som anges i valbarhetsregeln. Hänvisningen i 25 § FSL bör därför begränsas så att den inte avser fjärde stycket i 4 kap. 6 § KL.

I propositionen *Stärkt revision och ansvarsprövning i kommuner och landsting* (prop. 2005/06:55 s. 32–33) bedömde den dåvarande regeringen att det inte bör införas någon begränsning av valbarheten till uppdrag som revisor för ledamöter och ersättare i fullmäktige. Bedömningen gjordes främst med hänsyn till att det i mindre kommuner kan uppstå problem att rekrytera revisorer med politisk erfarenhet och god kännedom om kommunal verksamhet. Det angavs dock att avsikten är att utreda frågan vidare och återkomma med de skärpningar som är rimliga i förhållande till bl.a. små kommuners rekryteringsförutsättningar. Regeringen har därefter givit Statskontoret i uppdrag att analysera tänkbara åtgärder för att ytterligare stärka den kommunala revisionens oberoende. I uppdraget ingår att analysera vilka möjligheter som finns att inom nuvarande system med förtroendevalda revisorer ytterligare förstärka

revisionens ställning och oberoende. I uppdraget ingår även att analysera andra huvudmannaskapsformer än den nuvarande, t.ex. att revisionen organiseras i privat, statlig eller annan offentligt rättslig form.

Mot denna bakgrund bör det inte heller, när det gäller samordningsförbund, införas någon begränsning av valbarheten till uppdrag som revisor, såvitt avser kommun och landsting, för ledamöter och ersättare i fullmäktige. Vad som gäller för kommunalförbund bör nämligen gälla även för samordningsförbund.

Några remissinstanser har framfört att de revisorer som utses av kommuner och landsting skall hämtas ur kretsen av deras egna revisorer som utsetts för att granska nämnder och styrelser, vilket innebär att det skall råda personunion. Enligt *Sveriges Kommuner och Landsting* bör personunion tillämpas även när revisorer skall utses i kommunalförbund. Enligt regeringens uppfattning kan det emellertid inte komma i fråga att i detta sammanhang, som gäller revision av samordningsförbund, lägga fram förslag rörande revision av kommunalförbund. Tvärtom gäller, som tidigare har nämnts, att regleringen för samordningsförbunden i möjligaste mån skall följa vad som gäller för kommunalförbund.

6.5 Revisorsersättare

Regeringens förslag: Kravet att det skall finnas ersättare för revisorerna avskaffas.

Ändringarna skall träda i kraft den 1 januari 2008.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över förslaget tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Den 1 juli 2006 avskaffades kravet på revisorsersättare i KL. Detta gällde även kommunalförbund (jfr 9 kap. 19 § KL). Som skäl för detta angavs bl.a. att revisorsersättarna ofta inte får möjlighet att som revisorer delta i revisionens sammanträden och på så sätt följa granskningsarbetet (prop. 2005/06:55 s. 34). Vidare angavs att revisorsersättarna mycket sällan har möjlighet att som revisorer delta i granskningen och ansvarsprovningen av nämnder.

Enligt 26 § FSL skall bestämmelserna i 9 kap. 4–17 §§ KL tillämpas på motsvarande sätt vid revision enligt FSL. Som en konsekvens av detta anser regeringen att kravet på ersättare för revisorerna bör avskaffas även när det gäller revision av samordningsförbund. Det finns inte heller i övrigt något skäl till att upprätthålla kravet på ersättare för revisorerna när det gäller samordningsförbunden. Eftersom bestämmelserna i 9 kap. KL i tillämpliga delar även gäller för den revisor som gör en granskning för Försäkringskassans och länsarbetsnämndens räkning, kommer det slopade kravet på revisorsersättare även att gälla denna revisor.

De nya bestämmelserna bör lämpligen träda i kraft den 1 januari 2008. Det innebär att det kan finnas samordningsförbund som har utsett revisorsersättare för den kommande mandatperioden. Eftersom det från och med den 1 januari 2008 saknas bestämmelser om revisorsersättare i FSL, upphör dessa uppdrag automatiskt vid denna tidpunkt.

Regeringens förslag: Den frivilliga sjukpenningförsäkringen som regleras i 21 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring, skall upphöra att gälla från och med den 1 januari 2008. För försäkringstagare som den 31 december 2007 har ett pågående ersättningsärende skall försäkringen fortsätta att gälla till dess ärendet avslutas. Någon avgift skall dock inte betalas. I samband härmed görs följdändringar i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare.

Reglerna om den s.k. hemmamakeförsäkringen skall upphöra att gälla.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslogs dock ingen avgiftsbefrielse för de försäkringstagare som enligt övergångsreglerna har rätt till ersättning.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Blekinge län* tillstyrker förslaget. *Svea Hovrätt*, *Kammarrätten i Göteborg*, *Helsingborgs Tingsrätt*, *Arbetsgivarverket*, *Svenskt Näringsliv* och *Näringslivets Regelnämnd* har inga invändningar mot förslaget. *Försäkringskassan* tillstyrker förslaget i princip men avstyrker förslaget att det skall tas ut avgifter för försäkrade som övergångsvis har rätt till fortsatt ersättning. *Sveriges Kommuner och Landsting*, *Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)*, *Landsorganisationen (LO)* och *Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)* avstår från att yttra sig i sakfrågan. *SACO Studentråd*, som har yttrat sig på eget initiativ, anser att om den frivilliga sjukpenningförsäkringen tas bort innebär detta ytterligare en försämring för studenter.

Skälen för regeringens förslag: Enligt bestämmelserna i 21 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) som gällde till utgången av år 1985 var en så kallad hemmamake obligatoriskt försäkrad för en sjukpenning på åtta kronor per dag. Hemmamákar och även studerande kunde teckna en frivillig sjukpenningförsäkring som kunde ge högst 20 kronor per dag inklusive eventuell obligatorisk sjukpenning.

Nya regler om frivillig sjukpenningförsäkring gäller fr.o.m. den 1 januari 1986. Hemmamákar, studerande och andra som inte hade eller hade låg förvärvsinkomst fick därmed ett förbättrat försäkringsskydd. Den som saknar eller har en låg obligatorisk sjukpenning har således rätt att teckna en frivillig sjukpenningförsäkring. Även den som inte har god hälsa kan teckna försäkringen, men den gäller då inte för den eller de sjukdomar man har innan försäkringen börjar gälla. Fortfarande gäller dock äldre regler om hemmamakeförsäkringen för den som vid ikraftträdandet av de nya reglerna om frivillig sjukpenningförsäkring uppfyllde villkoren att tillhöra hemmamakeförsäkringen. Ytterligare regler finns i förordningen (1985:733) om frivillig sjukpenningförsäkring hos Försäkringskassan.

Den frivilliga sjukpenningförsäkringen kan tecknas för en sjukpenning som uppgår till lägst 20 kronor och högst 60 kronor per dag. Den som har rätt till sjukpenning enligt 3 kap. 1 § AFL får försäkra sig för sjukpenningtillägg, som tillsammans med den sjukpenning som han eller hon är berättigad till enligt 3 kap. uppgår till lägst 20 kronor och högst 60 kronor. Den frivilliga sjukpenningen är skattefri och är inte pensionsgrundande.

De äldre reglerna om den s.k. hemmamekeförsäkringen gäller som nämnts övergångsvis fortfarande för den som uppfyllde villkoren för att omfattas av denna försäkring vid ikraftträdandet av de nya reglerna om frivillig sjukpenningförsäkring den 1 januari 1986. Reglerna om detta återfinns i lagen (1985:87) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring. Antalet försäkrade uppgår till cirka 5 000 personer.

För den frivilliga försäkringen skall försäkringstagaren erlägga den avgift som fastställs av Försäkringskassan (tidigare Riksförsäkringsverket). För försäkringen gäller full kostnadstäckning, vilket innebär att avgiften (premien) skall täcka samtliga direkta kostnader och en rättvisande andel av verksamhetens indirekta kostnader. För år 2007 är avgiften per år för varje tillförsäkrad sjukpenningkrona för försäkrad utan karenstid 10,40 kronor, för försäkrad med 3 dagars karenstid 5,70 kronor och för försäkrad med 30 dagars karenstid 2,30 kronor. De avgifter som fastställts för år 2007 har varit oförändrade sedan år 1989. Antalet försäkringstagare uppgår till cirka 1 100 personer.

Före år 2005 fanns det för reglering av under- och överskott hos varje allmän försäkringskassa (21 stycken) en fond för den frivilliga försäkringen. Det sammanlagda värdet av dessa fonder uppgick till cirka 335 miljoner kronor. I samband med sammanslagningen av de allmänna försäkringskassorna och Riksförsäkringsverket till en myndighet avvecklades de 21 fonderna. Före år 2005 har avgifterna således varit avvägda så att de tillsammans med de fondmedel som har funnits skulle täcka försäkringens utgifter under ett år. Till exempel togs avgifter för år 2004 ut med närmare 1 miljon kronor medan utgifterna var 2 miljoner kronor. Mellanskillnaden täcktes med avkastningen av fondmedel. Efter som dessa fondmedel numera har avvecklats måste premien för försäkringen anpassas till de förväntade utgifterna så att underskott inte uppkommer. Detta kan ske antingen genom att premien för försäkringen höjs eller att försäkringens förmåner begränsas. Fr.o.m. år 2005 finansieras försäkringens kostnader genom anslaget 19:1 *Sjukpenning och rehabilitering, m.m.* och försäkringens avgifter går in på inkomsttitel.

I mars 2006 fick Försäkringskassan i uppdrag att utreda och lämna förslag om den frivilliga sjukpenningförsäkringen. Försäkringskassan skulle utreda vilka förutsättningarna är för att försäkringen skall finnas kvar när premierna balanseras av försäkringens utgifter samt närmare analysera konsekvenserna av detta. Försäkringskassans utredning lämnades till regeringen i maj 2006 (dnr. S2006/4776/SF).

Försäkringskassan föreslog att den frivilliga sjukpenningförsäkringen som gäller enligt nuvarande bestämmelser i 21 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) skall upphöra fr.o.m. den 1 januari 2007. Försäkringskassan föreslog också att hemmamekeförsäkringen skall upphöra fr.o.m. den 1 januari 2007. Därmed upphör även möjligheten att ha kvar den frivilliga sjukpenningförsäkringen enligt de övergångsbestämmelser som gäller fr.o.m. den 1 januari 1986. Försäkringskassan föreslog att den frivilliga sjukpenningförsäkringen och hemmamekeförsäkringen upphör utan några övergångsbestämmelser. Försäkringskassans förslag innebär även att för dem som har ett pågående sjukfall upphör försäkringen att gälla fr.o.m. den 1 januari 2007.

Det kan enligt Försäkringskassan ifrågasättas om de 60 kronor som i dag maximalt kan betalas enligt den frivilliga sjukpenningförsäkringen är

av en sådan betydelse för den enskilde försäkrade att det motiverar att behålla försäkringen. Det starkt avtagande intresset för försäkringen tyder på att det i dag inte finns något större behov av att teckna den. De 8 kronor om dagen som utges från den äldre hemmamekeförsäkringen kan enligt Försäkringskassans uppfattning inte anses vara av en sådan betydelse att det är motiverat att ha kvar ersättningsformen.

Med hänsyn till det starkt avtagande intresset för den frivilliga sjukpenningförsäkringen samt det faktum att försäkringsersättningen inte kan anses vara av en sådan betydelse för den enskilde försäkrade att det motiverar att behålla försäkringen anser regeringen i likhet med Försäkringskassan att den frivilliga sjukpenningförsäkringen bör upphöra att gälla, dock fr.o.m. en annan tidpunkt, nämligen den 1 januari 2008.

Av samma skäl föreslår regeringen även att de äldre reglerna om den s.k. hemmamekeförsäkringen som övergångsvis fortfarande gäller upphör att gälla från och med den 1 januari 2008.

Av de cirka 1 100 försäkrade som har en frivillig sjukpenningförsäkring hade i april 2007 cirka 30 försäkrade ett pågående ersättningsfall. Eftersom det kan antas att det vid tidpunkten för ett eventuellt upphörande av försäkringen vid årsskiftet 2007/08 kan komma att finnas ett antal pågående ersättningsfall, bör övergångsregler finnas. Skälet är att dessa försäkrade enligt ett ingånget avtal med Försäkringskassan uppbär ersättning i enlighet med de avtalsvillkor som gäller.

För den som uppbär ersättning från den frivilliga sjukpenningförsäkringen gäller i princip inte någon avgiftsbefrielse under sådan tid. Efter det att försäkringen har upphört kommer med stöd av övergångsbestämmelser ett antal personer att ha rätt att få ersättning så länge sjukfallet pågår. Försäkringskassan avstyrker i sitt remissvar att de försäkrade som fortsättningsvis har rätt till ersättning enligt övergångsbestämmelser skall erlägga avgift, eftersom detta skulle medföra orimliga administrations- och IT-kostnader. Regeringen delar Försäkringskassans uppfattning och föreslår därför att dessa försäkringstagare inte skall erlägga någon avgift. De kostnader som tillfälligt kommer att finnas under en övergångsperiod bör fortsatt finansieras via anslaget 19:1 *Sjukpenning och rehabilitering, m.m.*

Av de cirka 5 000 försäkrade som var hemmamekeförsäkrade i april 2007 hade cirka tio försäkrade ett pågående ersättningsärende. Eftersom denna försäkring är en obligatorisk försäkring, som inte bygger på ett ingånget avtal mellan olika parter, finns här enligt regeringens mening inte något behov av några övergångsbestämmelser.

8 Försäkringen mot vissa semesterlönekostnader

Regeringens förslag: Lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader skall upphöra att gälla från och med den 1 januari 2008. Försäkringen mot vissa semesterlönekostnader skall dock fortfarande gälla för kostnader som hänför sig till semesterlönegrundande frånvaro som avser tid före upphävandet. I samband med upphävandet görs en följdändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Blekinge län* och *Försäkringskassan* tillstyrker förslaget. *Svea Hovrätt*, *Kammarrätten i Göteborg*, *Helsingborgs Tingsrätt*, *Arbetsgivarverket*, *Svenskt Näringsliv*, *Företagarna* och *Näringslivets Regelnämnd* har inga invändningar mot förslaget. *Sveriges Kommuner och Landsting*, *Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)*, *Landsorganisationen (LO)* och *Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)* avstår från att yttra sig i sakfrågan. *Svenskt Näringsliv* och *Företagarna* framför i sina yttranden att semesterlagen bör ändras så att *Försäkringskassan*, som är huvudbetalare vid sjukskrivning, också blir ansvarig för betalning av semesterlön.

Skälen för regeringens förslag: En försäkring mot vissa semesterlönekostnader infördes från och med den 1 juli 1993. En arbetsgivare vars sammanlagda lönekostnader inte överstiger 90 gånger det för året gällande prisbasbeloppet kan teckna en sådan försäkring. Försäkringen ersätter arbetsgivarens kostnader för den del av semesterlönen (inkl. socialavgifter) som baseras på semesterlönegrundande frånvaro enligt semesterlagen (1977:480), t.ex. viss sjukfrånvaro och föräldraledighet.

Bestämmelser om detta finns i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader samt i förordningen (1993:18) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader. *Försäkringskassan* skall enligt förordningen meddela föreskrifter om avgifternas storlek. Avgiften för kalenderår skall bestämmas till en viss procentandel av arbetsgivarnas beräknade sammanlagda lönekostnader.

Syftet med införandet av försäkringen var att skapa förutsättningar för små företag att klara av oförutsedda kostnader som kan uppstå i samband med semesterlönegrundande frånvaro.

Intresset för försäkringen för vissa semesterlönekostnader har ända sedan införandet 1993 varit mycket svagt. Ett år efter försäkringens införande i juni 1994 var endast 172 företag försäkrade, vilket är det högsta antalet någonsin. Under hela år 2002 uppgick antalet försäkrade företag till 129. Under detta år begärde endast cirka 30 procent av företagen ersättning från försäkringen. I april 2007 hade 89 företag tecknat försäkringen.

Mot bakgrund av att försäkringen mot vissa semesterlönekostnader underutnyttjas samt att det förefaller orimligt att administrera en försäkring med så få försäkringstagare har dåvarande Riksförsäkringsverket (numera *Försäkringskassan*) i olika skrivelser (S98/169/SF och S2003/7058/SF) föreslagit att försäkringen mot vissa semesterlönekostnader bör avskaffas.

Avgiften för försäkringen var för 1993 fastställd till 1,8 procent av arbetsgivarens beräknade sammanlagda lönekostnader och för 2003 till 1,5 procent. För åren 1998 och 1999 sänktes avgiften medvetet till 0,6 procent eftersom försäkringen hade stora ackumulerade överskott. Intresset för försäkringen ökade dock inte nämnvärt. För år 2006 fastställdes avgiften till 1,6 procent och för år 2007 har avgiften sänkts till 1,5 procent.

Mot bakgrund av att försäkringen mot vissa semesterlönekostnader underutnyttjas samt att det förefaller orimligt att administrera en försäkring med så få försäkringstagare anser regeringen i likhet med *Försäk-*

ringskassan att försäkringen bör upphöra att gälla, dock fr.o.m. en annan tidpunkt, nämligen den 1 januari 2008.

Svenskt Näringsliv och *Företagarna* framför i sina yttranden att semesterlagen bör ändras så att Försäkringskassan, som är huvudbetalare vid sjukskrivning, också blir ansvarig för betalning av semesterlön. Förslaget ligger emellertid utanför det remitterade lagförslaget.

Avgiften för kalenderår för försäkringen baserar sig på en viss procentandel av arbetsgivarens beräknade sammanlagda lönekostnader. Den försäkrade risken avser med andra ord företagets alla anställda. I fråga om övergångsbestämmelser blir det då i praktiken svårt att fastställa en avgift i enstaka ersättningsärenden för semesterlönegrundande frånvaro som fortfarande pågår när försäkringen upphör att gälla. Några övergångsbestämmelser bör därför inte införas.

Den upphävda lagen föreslås dock fortfarande gälla semesterlönekostnader som avser tid före den 1 januari 2008, eftersom det därefter kan uppkomma krav på ersättning som avser tid före detta datum.

9 Inhämtande av försäkringsläkarens bedömning i ärende om aktivitets- eller sjukersättning

Regeringens förslag: Beslut om medicinsk utredning, när det gäller försäkrade som uppbär sjuk- eller aktivitetsersättning, enligt 7 kap. 3 b § första eller andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) skall kunna fattas utan att försäkringsläkarens bedömning inhämtats. Detta skall gälla om ett sådant inhämtande inte anses nödvändigt.

Skälen för regeringens förslag: Försäkringskassan arbetar aktivt med att personer som har sjukersättning eller aktivitetsersättning skall få återfå eller öka sin arbetsförmåga. Detta arbete bedrivs såväl i den ordinarie verksamheten som inom det uppdrag som regeringen har givit till Försäkringskassan och AMS. Uppdraget innebär att myndigheterna skall bedriva förstärkta insatser för långtidssjukskrivna och personer som har aktivitetsersättning eller tidsbegränsad sjukersättning (PILA-projektet). Det är viktigt att förutsättningarna för arbetet är så lika som möjligt för personer med sjukpenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Enligt nuvarande lagstiftning krävs att försäkringsläkarens bedömning inhämtas för alla försäkrade som har sjukersättning eller aktivitetsersättning innan beslut fattas om medicinsk utredning enligt 7 kap. 3 b § första eller andra stycket AFL.

I många ärenden, bl.a. inom nämnda projekt, har framkommit att något nytt medicinskt underlag inte inkommit efter beslutet om rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning. I dessa situationer kan det inte anses fylla någon funktion att inhämta försäkringsläkarens bedömning.

Eftersom det inte är möjligt att avstå från att inhämta yttrande från försäkringsläkare trots att detta i många fall således är obehövligt anser regeringen att det behövs en lagändring. Ändringen bör dock göras på

Lagändringen bör träda i kraft den 1 januari 2008.

10 Beslut om pensionsgrundande inkomst, m.m.

Regeringens förslag: Skatteverkets beslut om pensionsgrundande inkomst skall framgå av beskedet om slutlig skatt för samtliga försäkrade som får sådant besked. Begäran om omprövning av beslut om pensionsgrundande inkomst skall ställas till Skatteverket och skall ha kommit in före utgången av femte året efter det fastställelseår som beslutet avser.

De särskilda bestämmelserna i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (LIP) om omprövning på begäran av den enskilde av beslut om pensionsgrundande inkomst eller andra beslut om pensionsgrundande belopp skall upphävas.

De särskilda bestämmelserna i LIP om Försäkringskassan som part i mål om pensionsgrundande inkomst skall upphävas.

Det allmänna ombudet hos Skatteverket skall ges möjlighet att överklaga beslut om pensionsgrundande inkomst.

Beloppsgränsen på 1 000 kronor för ändring av pensionsgrundande inkomst skall tas bort.

Bestämmelserna i LIP skall ändras så att en begäran om omprövning som felaktigt lämnats in till en allmän förvaltningsdomstol men inom rätt tidsfrist skall anses ha inkommit i rätt tid.

En följdändring görs i skattebetalningslagen (1997:483) samt konsekvensändringar i lagen om ändring i lagen (1998:702) om garanti-pension, lagen om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn och lagen om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna.

Skälen för regeringens förslag

Beslut och underrättelse om pensionsgrundande inkomst

Beslut om pensionsgrundande inkomst (PGI) fattas av Skatteverket enligt 13 kap. 1 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (LIP). Beslutet fattas i samband med inkomsttaxeringen, dvs. innan beskedet om slutlig skatt sänds till den försäkrade. Uppgift om PGI-beslutet lämnas till den försäkrade först i det s.k. orange kuvertet som sänds ut av Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten (PPM) tillsammans med Försäkringskassans meddelande om beslutet om pensionsrätt i februari – mars året efter taxeringsåret. Omprövning av Skatteverkets PGI-beslut kan i princip endast göras i samband med en begäran om omprövning av Försäkringskassans beslut om pensionsrätt eller pensionspoäng. Begäran om omprövning av pensionsrätt och PGI skall i dag sändas till Försäkringskassan som översänder den del som gäller omprövning av PGI till Skatteverket. Denna ordning motiveras med att Skatteverket och Försäkringskassan inte samtidigt skall handlägga ärenden som kan påverka pensionsrätten för samma år.

När de nuvarande reglerna för meddelande av beslut om PGI och begäran om omprövning av PGI infördes fattades huvuddelen av taxeringsbesluten och besluten om pensionsgrundande inkomst under hösten och Skatteverket skickade inte ut beskedet om slutlig skatt förrän i december. Tiden mellan det att beslutet om PGI fattades och det meddelades i det orange kuvertet var i många fall endast cirka två månader. Nu fattar Skatteverket taxeringsbeslut och PGI-beslut, för de flesta personer, redan i juni taxeringsåret. Eftersom meddelandet om PGI-beslutet finns med i det orange kuvertet innebär det att beslut om pensionsgrundande inkomst, i normalfallet, meddelas de försäkrade först åtta till nio månader efter det att det har fattats.

Den långa tidsperioden mellan det att beslutet om PGI har fattats till dess den försäkrade kan begära omprövning kan medföra att den försäkrade drabbas av rättsförluster. Det gäller framför allt i den fonderade delen av ålderspensionssystemet – premiepensionen.

Skatteverket överlämnar årligen under november – december uppgifter om PGI för taxeringsåret till Försäkringskassan. När Försäkringskassan har fastställt den försäkrades premiepensionsrätt aviseras PPM som registrerar premiepensionsrätten jämte ränta på den försäkrades premiepensionskonto. PPM för därefter över medlen till fondförvaltning för den försäkrades räkning. Detta sker genom att PPM köper fondandelar i de fonder som den försäkrade valt. Om uppgifterna om PGI är korrekta redan när de överlämnas av Skatteverket kan PPM redan från början köpa rätt antal fondandelar och överföra dessa till den försäkrades premiepensionskonto. Om Försäkringskassan senare ändrar redan fastställda premiepensionsrätter, exempelvis efter ett omprövat beslut om PGI, måste PPM justera tillgodohavandet på premiepensionskontot genom att sälja eller köpa fondandelar. En omprövning av ett beslut om PGI kan t.o.m. innebära att ett underskott uppstår på kontot.

Om beslutet om PGI, i stället för att meddelas i det orange kuvertet, meddelas i samband med slutskattsedeln kan en eventuell omprövning göras tidigare och beslut efter omprövning kan i de flesta fall meddelas redan innan Försäkringskassan har fattat beslut om pensionsrätt. PPM skulle då kunna föra över rätt belopp till premiepensionskontot redan från början utan att behöva justera kontot i efterhand. Det gäller framför allt sådana fall där det är ganska enkelt att konstatera att beslutet är felaktigt och där Skatteverket snabbt kan ändra beslutet. Den försäkrade har även möjlighet att begära omprövning av beslutet om pensionsrätt. Försäkringskassan skall då översända ärendet, till den del det avser pensionsgrundande inkomst, till Skatteverket som meddelar Försäkringskassan i de fall de redan har ett omprövningsärende.

Regeringen anser att ett beslut om pensionsgrundande inkomst bör meddelas i så nära anslutning till att det har fattats som möjligt. Det innebär också att den försäkrade tidigare får möjlighet att begära omprövning av beslutet. Det är också en fördel att ett beslut om pensionsgrundande inkomst meddelas samtidigt som taxeringsbeslutet så att den nära anknytningen till detta beslut framgår klarare. Om den försäkrade meddelas PGI-beslutet genom att det anges på slutskattebeskedet får Skatteverket möjlighet att hinna ompröva ett felaktigt beslut och redan från början överföra rätt uppgifter till Försäkringskassan. Därigenom undviks det merarbete som felaktiga uppgifter medför hos Försäkrings-

kassan och PPM. Regeringen föreslår mot denna bakgrund att Skatteverkets beslut om PGI skall framgå av slutskattebeskedet för samtliga skattskyldiga i stället för att beslutet meddelas i det orange kuvertet. Regeringens förslag i den delen leder till att bestämmelsen i 13 kap. 9 § andra stycket LIP om att beslut om PGI får omprövas på begäran av den enskilde bara i samband med beslutet om pensionsrätt eller pensionspoäng omprövas slopas. Förslaget kräver också ändring i 30 § skattebetalningsförordningen (1997:750).

Som en följd av att de särskilda reglerna om möjligheten att begära omprövning av beslut om PGI upphävs föreslår regeringen att motsvarande bestämmelser om omprövning av andra pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst i 13 kap. 9 § andra stycket LIP också upphävs.

Regeringens förslag innebär att Skatteverket skall underrätta samtliga försäkrade om beslut om PGI. Det gäller t.ex. även vid beslut om ändrad taxering och beslut om PGI för personer som debiteras skatt enligt lagen (1991:591) om särskild inkomst skatt för utomlands bosatta.

Omprövningstiden blir förlängd

Pensionspoäng, pensionsrätt och pensionsgrundande belopp fastställs av Försäkringskassan utifrån den pensionsgrundande inkomsten som i sin tur fastställs av Skatteverket med ledning av den försäkrades taxering. Försäkringskassan har möjlighet att ändra sina beslut om det har skett en ändring av beräkningsunderlaget – t.ex. den pensionsgrundande inkomsten. Om en ändring sker av den försäkrades inkomsttaxering och till följd härav även den pensionsgrundande inkomsten kan det få inverkan på pensionspoäng, pensionsrätt och i vissa fall även pensionsgrundande belopp. Detta innebär att det i praktiken inte behövs en längre omprövningstid än den som finns i dag – Försäkringskassan ändrar sina beslut om Skatteverket ändrar den pensionsgrundande inkomsten. För den enskilde är det emellertid enklare om omprövningstiden är densamma för de beslut som meddelas på beskedet om slutlig skatt. Även Skatteverkets administration skulle underlättas om de inte behöver ha olika tidsfrister för omprövning av taxeringsbeslut och beslut om PGI. Regeringen föreslår mot denna bakgrund att omprövningstiden för beslut om PGI skall vara densamma som den som i dag gäller för övriga beslut som meddelas på slutskattebeskedet, dvs. begäran om omprövning skall ha inkommit till Skatteverket före utgången av femte året efter det fastställelseår som beslutet avser. Regeringens förslag i den delen föranleder en ändring i 13 kap. 11 § första stycket LIP.

Det allmänna ombudet hos Skatteverket skall kunna överklaga beslut om pensionsgrundande inkomst.

Fr.o.m. den 1 januari 2005 inrättades en funktion som allmänt ombud hos Försäkringskassan. Det allmänna ombudet kan enligt 13 kap. 17 § LIP överklaga endast beslut som har fattats av Försäkringskassan. Skatteverkets beslut om PGI kan, till skillnad från vad som gällde före den 1 januari 2005, överklagas endast av den enskilde eller, om denne har avlidit, av annan som är berörd av beslutet. Riksförsäkringsverket kunde före den 1 januari 2005 överklaga ett beslut om PGI. Regeringen föreslår nu

att bestämmelser införs som ger det allmänna ombudet hos Skatteverket möjlighet att överklaga ett beslut om PGI på samma sätt som ombudet kan överklaga ett taxeringsbeslut. Regeringen bedömer dock att sådana överklaganden torde bli ytterst sällsynta. I en ny paragraf, 13 kap. 17 b §, föreslås därför att det som sägs om Försäkringskassan och det allmänna ombudet i 13 kap. 15, 17, 19, 20 och 22 a §§ LIP skall, när det gäller omprövning och överklagande av beslut om pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap., i stället avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket.

Tvåpartsprocess – Skatteverket blir den enskildes motpart

Nuvarande ordning vid överklagande av beslut om PGI (och även beslut om pensionsgrundande belopp och pensionsrätt) är att bestämmelserna om tvåpartsprocess enligt 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) inte gäller. Försäkringskassan har dock möjlighet att bestämma om myndigheten skall vara part i målet. Syftet med regeringens förslag nu är att begäran om omprövning skall kunna göras direkt till Skatteverket och att Skatteverket då även blir part vid ett eventuellt överklagande. Regeringen föreslår därför att regleringen som finns i 13 kap. 22 § LIP om förvaltningsmyndighets partsställning skall upphävas. I den bestämmelsen anges att Försäkringskassan skall ha rätt att bestämma om den skall vara part i målet, att Försäkringskassan skall vara motpart i kammarrätt om den varit motpart i länsrätt, att domstol får förelägga Försäkringskassan att svara i mål även om Försäkringskassan bestämt att inte vara part i målet samt att Försäkringskassan får överklaga ett avgörande av allmän förvaltningsdomstol även om Försäkringskassan inte varit part där. Eftersom Skatteverket nu föreslås bli den förvaltningsmyndighet som skall vara den enskildes motpart har samtliga dessa bestämmelser förlorat sin aktualitet och bör därför kunna upphävas. Den aktuella bestämmelsen i 13 kap. 22 § LIP berör inte bara beslut om PGI utan även beslut om pensionsgrundande belopp (3 kap. LIP) och beslut om pensionspoäng och pensionsrätt (4 kap. LIP). Den föreslagna ändringen innebär att bestämmelserna om tvåpartsprocess gäller i dessa mål och att de myndigheter som fattat besluten med automatik blir part.

Ändring av beslut om pensionsgrundande inkomst när ändringen understiger 1000 kronor

Ändring av pensionsgrundande inkomst skall enligt dagens bestämmelser i 13 kap. 7 § LIP endast göras om storleken av inkomsten skulle öka eller minska med minst 1 000 kronor. Reglerna infördes av administrativa skäl för att undvika att premiepensionssystemet skulle belastas med en hantering av många små ändringar. I dag är Premiepensionsmyndighetens hantering i princip helt automatiserad och hanteringen är därför inte volymkänslig. Det finns därför inte längre skäl att behålla gränsen. Regeringen föreslår därför att den nuvarande bestämmelsen tas bort. Det finns också en beloppsgräns vid beslut om ändrad taxering. Enligt denna bestämmelse skall ändring av taxeringsbeslut inte göras om beräkningsunderlaget endast ändrats med ett ringa belopp. Enligt uppgift tillämpas i dag en gräns på 5 000 kronor.

Konsekvensändringar föreslås i lagen (1998:702) om garantipension, lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn och lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna med anledning av att en ny paragraf, 13 kap. 17 b §, införs i LIP. En rättelse föreslås också i 13 kap. 19 § LIP. Vidare görs en följdändring i 22 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483).

Ikraftträdande

Ikraftträdande föreslås till den 1 januari 2008, vilket bedöms som lämplig tidpunkt.

11 Bostadsbidrag

Regeringens förslag: Kravet på att inkomst av näringsverksamhet skall antas vara minst lika hög som vid senaste taxeringsbeslut slopas vid beräkningen av det preliminära bostadsbidraget.

Om ett beslut om studiemedel i form av studiebidrag ändras skall ett nytt slutligt bostadsbidrag fastställas om sökanden begär det eller om Försäkringskassan tar upp frågan. Frågan om nytt slutligt bostadsbidrag med anledning av ändrat studiebidrag skall inte få tas upp efter utgången av sjätte året efter det att studiebidraget lämnades.

Bakgrund: Bostadsbidraget är preliminärt när det utbetalas och baserat på en uppskattad årsinkomst. Slutligt bostadsbidrag bestäms i efterhand på grundval av taxeringen för varje kalenderår. Den som haft lägre inkomster än vad som preliminärt uppskattats får en tilläggsutbetalning. Den som haft högre inkomster än vad som preliminärt uppskattats får betala tillbaka det belopp som betalats ut för mycket. Syftet med att använda preliminärt och slutligt bostadsbidrag är att bidraget när det utbetalas så nära som möjligt skall motsvara hushållets aktuella inkomstförhållanden samt att hushållet skall få rätt bidrag i förhållande till sin faktiska årsinkomst. Den som får bostadsbidrag är också skyldig att omgående till Försäkringskassan anmäla ökad inkomst eller andra förhållanden som kan antas innebära att det slutliga bostadsbidraget blir lägre än det preliminära bidraget.

Skälen för regeringens förslag

Inkomst av näringsverksamhet

Sökande med inkomst av näringsverksamhet särbehandlas i bostadsbidragssystemet i förhållande till sökande med andra inkomster. För sökande med inkomst av näringsverksamhet har en särskild presumptionsregel införts i fråga om uppskattningen av bidragsgrundande inkomst. För egenföretagare gäller att inkomsten av näringsverksamhet bör antas uppgå till minst det belopp som fastställts vid den senaste taxeringen, om

inte den sökande visar särskilda skäl för att inkomsten skall uppskattas till ett lägre belopp. Motiven till särbehandlingen är att uppgifter om förväntad inkomst från sökande som är näringsidkare kan vara svårare att kontrollera än uppgifter från löntagare. Av detta skäl har man frångått huvudprincipen i inkomstprövningssystemet om att det preliminära bostadsbidraget skall spegla hushållets ekonomiska bärkraft. I övrigt omfattas bidragstagare med inkomst av näringsverksamhet av samma regler i inkomstavstämningssystemet med preliminärt och slutligt bostadsbidrag som bidragstagare med andra slag av inkomster.

Regeringen föreslår ett slopande av kravet om att inkomsten för näringsidkare skall antas var minst lika hög som fastställts vid senaste taxeringsbeslut. Motsvarande regel för sökande med tjänsteinkomster finns som sagt inte. Inkomst av näringsverksamhet kan av naturliga skäl ofta variera mer över tiden än vad t.ex. inkomst av tjänst gör. Det finns emellertid inget som talar för att näringsidkare skulle skilja sig från övriga bidragstagare i fråga om att ha behov av ett preliminärt bidrag som speglar hushållets ekonomiska bärkraft. Grundprincipen i bostadsbidragssystemet om preliminärt och slutligt bostadsbidrag utgår ifrån att den som ansöker om bostadsbidrag har ett stort ansvar att själv uppskatta och fortlöpande anmäla rätt bidragsgrundande inkomst till Försäkringskassan. Detta medför att träffsäkerheten för alla bidragstagare och så även näringsidkare är mycket hög i det slutligt fastställda bostadsbidraget, dvs. att bidraget efter avstämningen alltid till slut blir korrekt.

Regeringen kan således inte se några skäl till att upprätthålla denna särbehandling av egenföretagare med inkomst av näringsverksamhet inom bostadsbidragssystemet.

De senaste åren är det drygt 6 000 hushåll, av totalt ca 275 000 hushåll med bostadsbidrag, per år som har haft inkomst av näringsverksamhet.

Lagändringen bör träda i kraft den 1 januari 2008.

Effekter av nytt beslut om studiemedel

Den bidragsgrundande inkomsten beräknas i huvudsak utifrån uppgifter som går att hämta ur inkomsttaxeringen som t.ex. överkott i inkomst av tjänst, överskott i inkomst av näringsverksamhet och överskott i inkomst av kapital. Därutöver räknas även viss annan inkomst som undantagits från skatteplikt med i den bidragsgrundande inkomsten. Exempel på sådan inkomst är studiebidraget inom studiemedelssystemet och vissa skattefria stipendier.

I samband med inkomstavstämningen av bostadsbidraget inhämtar Försäkringskassan information om de olika inkomstslag som den bidragsgrundande inkomsten utgörs av för att fastställa det slutliga bostadsbidraget. Förutom uppgifter från Skatteverket om inkomsttaxeringen får Försäkringskassan också uppgifter om utbetalda studiemedel i form av studiebidrag och rekryteringsbidrag (det senare till och med 2007 års bidrag) från Centrala studiemedelsnämnden (CSN).

Studiemedlen är inkomstprövade vilket innebär att inkomster under kalenderhalvåret som överstiger ett visst belopp, fribeloppet, reducerar studiemedlen. Fribeloppet är gränsen för hur hög inkomst den studerande får ha utan att studiemedlen minskas. Studerande som ansöker om studiemedel skall lämna uppgift om beräknad inkomst för kalenderåret för-

delat på kalenderhalvår. CSN använder sig, precis som Försäkringskassan, av Skatteverkets taxeringsregister för att i efterhand kontrollera att de uppgifter om inkomst som den studerande lämnat i sin ansökan om studiemedel är riktiga. Skillnaden i handlägningsrutiner gör dock att många beslut om ändrade studiemedel inte hinner bli klara före det slutliga beslutet om bostadsbidrag fastställts.

För en studerande som uppburit både bostadsbidrag och studiemedel i form av studiebidrag under ett kalenderår, och samtidigt fått ett beslut om ändrat studiemedel, kan det innebära att det inte är den korrekta bidragsgrundande inkomsten som ligger till grund för det slutliga bostadsbidraget. Det är emellertid bara möjligt att bestämma ett nytt slutligt bostadsbidrag om bidragstagarens taxering ändrats och om den ändringen innebär att bostadsbidraget skulle ha varit högre eller lägre.

Den ordning som gäller i dag innebär således att storleken på det slutliga bostadsbidraget kan vara beroende av vid vilken tidpunkt som bidragstagaren fått ett nytt beslut om studiemedel, dvs. om studiemedlet ändras före eller efter det att det slutliga bostadsbidraget har fastställts. Regeringen anser sålunda att det finns en asymmetri inom bostadsbidragssystemet när det gäller synen på de olika inkomstslag som ligger till grund för den bidragsgrundande inkomsten. Hela inkomstavstämningen inom bostadsbidragssystemet bygger på rättviseaspekter att den bidragsgrundande inkomsten efter inkomstavstämningen skall spegla bidragstagarens verkliga inkomst. Ambitionen att i bostadsbidragssystemet använda en korrekt taxerad inkomst bör också motsvaras av en ambition att till grund för beräkningen lägga även andra ekonomiska förhållanden som har betydelse för att den bidragsgrundande inkomsten blir korrekt.

Regeringen föreslår därför att det skall vara möjligt att bestämma ett nytt slutligt bostadsbidrag också om bidragstagaren fått ett nytt beslut om studiemedel, om den ändringen innebär att bostadsbidraget skulle ha varit högre eller lägre. Detta bör ske om sökanden begär det eller om Försäkringskassan tar upp frågan.

Samma skäl som talar för en fast tidsfrist för när ett nytt slutligt bostadsbidrag senast får bestämmas vid ändrad taxering gör sig gällande också här (se prop. 2004/05:11 s. 18 f.). En korresponderande tidpunkt bör därför införas. Regeringen föreslår därför att frågan om nytt slutligt bostadsbidrag med anledning av ändrat studiebidrag inte får tas upp efter utgången av sjätte året efter det att studiebidraget lämnades.

Lagändringen bör träda i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas på bostadsbidrag som avser tid efter utgången av år 2007.

12 Ekonomiska konsekvenser

Läkarintyg från och med första sjukfrånvarodagen

Syftet med förslaget är framför allt att förbättra arbetsgivarnas kontroll i samband med de anställdas sjukfrånvaro samt att ge arbetsgivarna ett verktyg som underlättar för dem att ta det arbetsgivaransvar som följer i samband med denna frånvaro. Det kan vara av väsentlig betydelse att en

arbetsgivare tidigt i ett sjukfall får vetskap om rådande förhållanden och har möjlighet att upptäcka uppkommande behov av åtgärder, såsom rehabiliteringsinsatser, för att underlätta den anställdes återgång i arbete. Då sjuklöneperioden kan bli inledningen till en längre sjukperiod som i regel medför uttag av sjukpenning alternativt sjuk- eller aktivitetsersättning är det viktigt att se till att sjuklönesystemet nyttjas på ett adekvat sätt. Möjligheten för arbetsgivare att kunna begära läkarintyg redan för den första sjukfrånvarodagen kan enligt regeringens bedömning även ha en viktig preventiv effekt så till vida att redan vetskapen om denna möjlighet kan påverka enskildas benägenhet att försöka nyttja sjuklönesystemet på ett felaktigt sätt.

Den föreslagna ordningen kan således för samhället i stort i förlängningen bidra till såväl färre och kortare sjukperioder vilket i sin tur leder till minskade sjuklöne- och sjukpenningkostnader.

Inom hälso- och sjukvården utfärdas dagligen ett mycket stort antal intyg och utlåtanden för en mängd skilda ändamål och på begäran av olika intressenter. Förslaget som nu lämnas innebär dock ingen förändring av hälso- och sjukvårdens ansvar att utfärda intyg.

Det är svårt att göra någon säker bedömning av i vilken omfattning arbetsgivarna kommer att begära läkarintyg med stöd av de nu föreslagna bestämmelserna. Med hänsyn till att flera arbetsgivare redan har möjlighet att med stöd av kollektivavtal begära läkarintyg samt att nyttjandegraden förefaller vara begränsad, torde det inte uppkomma någon större ökning i antalet läkarintyg. Härtill kommer att de arbetsgivare som inte kan begära in läkarintyg med stöd av kollektivavtal i dag ändå kan göra framställning om läkarintygsföreläggande hos Försäkringskassan. Möjligheten att begära intyg för en tidigare tidpunkt skall dessutom användas endast om det finns särskilda skäl för det, exempelvis när den anställda vid upprepade tillfällen är frånvarande från arbetet på grund av korta sjukdomsfall under en begränsad tid. Det är även rimligt att anta att de arbetsgivare som har möjlighet att hänvisa sina anställda till företagshälsovården kommer att göra det istället för att hänvisa dem till den allmänna hälso- och sjukvården. På sikt bör tidiga insatser även leda till minskad belastning för sjukvården. Sammantaget bedömer därför regeringen att belastningen på hälso- och sjukvården bör bli begränsad.

För de små företagen, som i regel är särskilt känsliga för upprepad sjukfrånvaro och återkommande kostnader för sjuklön, torde förslaget underlätta för driften av näringsverksamhet.

För Försäkringskassans del kommer sannolikt det begränsade antalet beslut om läkarintygsföreläggande att minska i och med förslagets genomförande.

Möjligheten att begära intyg syftar till att arbetstagarens förmåga att delta i arbetslivet skall understödjas. Arbetet med att bedöma och vidta tidiga och lämpliga insatser för att återföra arbetstagaren i arbete kommer genom förslaget att delvis underlättas.

Det intrång i arbetstagarens integritet som förslaget möjligen kan anses innebära skall ställas i relation till vinsten med att lämpliga åtgärder vidtas för att hjälpa denne tillbaka i arbete.

Förslaget kan innebära vissa kostnader för de anställda i de fall arbetsgivarna inte betalar arbetstagarers patientavgifter.

De beslut som i dag fattas av socialförsäkringsnämnd skall fattas av tjänsteman hos Försäkringskassan.

Förslaget innebär att Försäkringskassans kostnader för sammanträden och arvoden till ledamöter i socialförsäkringsnämnd försvinner. Vissa kostnader tillkommer även som följd av en ny beslutsordning för de tidigare socialförsäkringsnämndsärendena. Enligt Försäkringskassans beräkningar innebär förslaget att avveckla socialförsäkringsnämnderna sammantaget en nettobesparing på ca 2 miljoner kronor.

Revision av samordningsförbund inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Bestämmelserna om revision av samordningsförbund innebär inga ökade kostnader för vare sig kommun, landsting eller stat. Tvärtom minskar kostnaderna för revisionen om kommun och landsting väljer att utse en gemensam revisor, eftersom därmed färre personer skall arvoderas. I de fall kostnaderna för revisionen belastar samordningsförbundets budget frigörs i stället resurser som kan användas för t.ex. insatser för personer som ingår i målgruppen för den finansiella samordningen.

Förslagen påverkar inte den kommunala självstyrelsen. Förslaget om en gemensam revisor för kommun och landsting innebär en möjlighet för dem att, om de så vill, träffa överenskommelse om att utse en gemensam revisor. Var och en av de samverkande kommunerna och landstinget har emellertid fortfarande kvar möjligheten att utse en egen revisor, som granskar samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning. Detta beslutas således av respektive kommun och landsting.

I övrigt bedöms förslagen inte medföra konsekvenser som föranleder någon särskild motivering. Inte heller bedöms förslagen medföra några EG-rättsliga konsekvenser.

Den frivilliga sjukpenningförsäkringen

Förslaget om att den frivilliga sjukpenningförsäkringen bör upphöra innebär en besparing på cirka en miljon kronor inom anslaget för sjukpenning och rehabilitering samt minskade intäkter till statsbudgeten i form av avgifter på cirka en halv miljon kronor. Till detta kommer minskade kostnader för administration för Försäkringskassan på drygt 100 000 kronor.

Försäkringen mot vissa semesterlönekostnader

Under år 2006 betalades sammanlagt drygt 900 000 kronor i avgifter samtidigt som försäkringskostnaderna uppgick till cirka 500 000 kronor. Administrationskostnaderna för försäkringen beräknas av Försäkringskassan uppgå till mellan 50 000 – 100 000 kronor. Försäkringen hade vid ingången av 2007 ett ackumulerat underskott på 51 000 kronor.

Försäkringskassan ska numera genomföra en förnyad utredning av arbetsförmågan minst vart tredje år hos personer som beviljats icke tidsbegränsad sjukersättning. Detta kommer att öka administrationskostnaderna. Författningsförslaget innebär dock att den förväntade ökningen av administrationskostnaderna kan reduceras. Omfattningen är dock svår att uppskatta.

Beslut om pensionsgrundande inkomst

Förslaget beräknas inte medföra några ökade kostnader. Eftersom Skatteverket redan i dag beslutar om pensionsgrundande inkomst och således har uppgiften i sina datasystem krävs ingen större anpassning av dessa för att kunna meddela PGI-beslutet. Möjligtvis kommer Skatteverket att få ökade administrativa kostnader i samband med hanteringen av omprövningar av pensionsgrundande inkomst, men då dessa på årsbasis är få beräknas förslaget inte få någon märkbar ekonomisk påverkan.

Bostadsbidrag

Regeringen gör bedömningen att förslaget om att slopa kravet vid beräkningen av det preliminära bostadsbidraget om att inkomst av näringsverksamhet skall beräknas till minst samma belopp som vid senaste taxeringsbeslut inte leder till ökade kostnader. Regeringen gör samma bedömning avseende förslaget om att ett ändrat beslut om studiemedel i form av studiebidrag skall kunna medföra att ett nytt slutligt bostadsbidrag fastställts, om sökande begär det eller om Försäkringskassan tar upp frågan.

13 Författningskommentar

13.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

1 kap.

1 §

I *tredje stycket* har en följdändring gjorts med anledning av att 21 kap. upphävs.

18 kap.

Genom att de kvarvarande bestämmelserna i 18 kap, 5 och 6 §§, upphävs, avvecklas socialförsäkringsnämnderna vid årsskiftet 2007/2008.

20 kap.

2 a §

Ändringen innebär att det nuvarande *fjärde stycket* upphävs. I detta stycke finns bestämmelser om att beslut i ärenden, som skall avgöras av

socialförsäkringsnämnd, i vissa fall får fattas av tjänsteman i Försäkringskassan om nämnden gett ett sådant bemyndigande. Ändringen är en konsekvens av att socialförsäkringsnämnderna avvecklas.

10 §

Ändringen i *första stycket* är en konsekvens av att socialförsäkringsnämnderna avvecklas. Genom ändringen kommer samtliga beslut av Försäkringskassan i ärenden om försäkring enligt denna lag att omfattas av bestämmelserna om omprövning i denna paragraf. Således skall även beslut i de ärenden som tidigare har avgjorts av socialförsäkringsnämnd omprövas av Försäkringskassan, om det begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 10 a §.

11 §

Ändringen i *första stycket* är en konsekvens av att socialförsäkringsnämnderna avvecklas. Ändringen innebär att ett beslut av Försäkringskassan i ärenden om försäkring enligt denna lag alltid måste ha omprövats enligt 10 § innan det får överklagas av en enskild hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller således även beslut i ärenden som tidigare har avgjorts av socialförsäkringsnämnd.

21 kap.

Kapitlet upphävs vid årsskiftet 2007/2008. Det innebär att den frivilliga sjukpenningförsäkringen upphör vid den tidpunkten.

Övergångsbestämmelsen till kapitlet

För en försäkrad som har ett pågående försäkringsfall som har inträffat före upphävandet vid årsskiftet 2007/2008 fortsätter försäkringen att gälla. Den försäkrade påförs i ett sådant fall inte någon avgift.

Upphävandet av punkten 6 i övergångsbestämmelserna till lagen (1985:87) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Genom att övergångsbestämmelsen upphävs vid årsskiftet 2007/2008 upphör den s.k. hemmakeförsäkringen som gällt övergångsvis slutligt vid den tidpunkten.

13.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

20 §

I paragrafen finns bestämmelser om vilka som är valbara till nämndemän i kammarrätt och länsrätt. Där anges bl.a. att en ledamot av socialförsäkringsnämnd inte får vara nämndeman. Ändringen är en konsekvens av att socialförsäkringsnämnderna avvecklas.

13.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:380) om
arbetsskadeförsäkring

Prop. 2006/07:117

8 kap.

4 §

Paragrafen upphävs som en konsekvens av att socialförsäkringsnämnderna avvecklas. Beslut i ärenden om rätt till ersättning skall i stället fattas av tjänsteman hos Försäkringskassan.

13.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:989) om
socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara

7 §

I paragrafen finns särskilda bestämmelser om beslutsförhet under krig och krigsfara när det gäller ärenden som skall avgöras av socialförsäkringsnämnd. Paragrafen upphävs som en konsekvens av att socialförsäkringsnämnderna avvecklas.

13.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:225) om
ersättning till smittbärare

4 och 6 §§

I paragrafernas *första stycken* har de följdändringarna gjorts att orden "och sjukpenningtillägg" utgått med anledning av att 21 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring upphävs.

13.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1047) om
sjuklön

2 §

I *andra stycket* görs ett tillägg om att arbetsmarknadens parter genom kollektivavtal kan göra avvikelser även från den nya bestämmelsen i 10 a §. En kompletterande bestämmelse finns i 10 a § tredje stycket, se kommentaren till den paragrafen.

10 a §

Denna paragraf, som är ny, innehåller bestämmelser om arbetsgivares begäran om att arbetstagaren vid sjukfrånvaro skall lämna intyg från läkare eller tandläkare för att styrka nedsättningen av arbetsförmågan vid en tidigare tidpunkt än som följer av huvudregeln i 8 §. I ett flertal kollektivavtal förekommer föreskrifter om att en arbetsgivare kan framställa en sådan begäran gentemot arbetstagaren. Som framgår av 2 § och kommentaren till den paragrafen kommer sådana föreskrifter i kollektivavtal att vara tillämpliga även framdeles. Bestämmelserna i förevarande paragraf gäller således endast när ett tillämpligt kollektivavtal inte reglerar frågan om arbetsgivares rätt att begära läkarintyg eller om det saknas tillämpligt kollektivavtal.

Bestämmelsen i *första stycket* innebär att en arbetsgivare får begära att arbetstagare lämnar intyg från läkare eller tandläkare för att styrka att det föreligger en nedsättning av arbetsförmågan tidigare än den sjunde kalenderdagen efter sjukanmälningsdagen. I bestämmelsen anges att en sådan begäran skall vara skriftlig. Om detta krav på skriftlighet inte iakttas föreligger det inte en sådan begäran som kan ge den effekt på skyldigheten att betala sjuklön som anges i paragrafens andra stycke.

Förutsättningarna för att en arbetsgivare med stöd av denna bestämmelse skall få begära sådant intyg sammanfaller med vad som gäller för att Försäkringskassan med stöd av nuvarande bestämmelser i 10 § skall kunna ålägga en arbetstagare att lämna intyg som avser en tidigare tidpunkt än vad som normalt gäller. Detta innebär att en sådan begäran får göras endast om det föreligger särskilda skäl för det. Sådana skäl kan enligt förarbetena till lagen om sjuklön (prop. 1990/91:181 s. 76) föreligga såväl när det finns speciella rehabiliteringssynpunkter att beakta som när kontrollsynpunkter talar för tidigareläggning av kravet på intyg. Ett exempel på när förutsättningarna för tidigareläggning kan tänkas vara uppfyllda är att arbetstagaren har många korta sjukdomsfall under en begränsad tid utan att ha haft kontakt med läkare och utan att det har framkommit något som tyder på att han eller hon lider av någon kronisk sjukdom eller liknande.

I likhet med vad som gäller vid Försäkringskassans åläggande enligt 10 § skall arbetstagaren genom intyget styrka nedsättning av arbetsförmågan vid en tidigare tidpunkt än som annars följer av 8 §. Detta innebär följande. En begäran som hänför sig till en pågående sjuklöneperiod kan innebära att intyget skall styrka nedsättning av arbetsförmågan vid en tidigare tidpunkt än den sjunde dagen efter sjukanmälningsdagen. Såvitt gäller framtida sjukperioder kan en sådan begäran om läkarintyg innebära att intyget skall avse nedsättning av arbetsförmågan från och med den första dagen av sjukperioden. En begäran som tar sikte på kommande sjukperioder får i likhet med Försäkringskassans åläggande att lämna läkarintyg inte avse längre tid än ett år. På samma sätt som gäller för intyg enligt 8 § behöver inte intyget innehålla uppgift om sjukdomsdiagnos.

Paragrafens *andra stycke* innehåller en bestämmelse om den effekt som inträder om en arbetstagare inte lämnar något intyg enligt en begäran, som har gjorts med stöd av första stycket, dvs. inte lämnar ett intyg som styrker nedsättning av arbetsförmågan under avsedd tid. I sådant fall föreligger det inte någon skyldighet för arbetsgivaren att betala sjuklön. Som anförts under skälen för regeringens förslag i avsnitt 4 gäller en liknande ordning enligt 8 § tredje stycket med avseende på Försäkringskassans beslut om föreläggande att lämna intyg enligt 10 §. Enligt *Lagrådet* bör konsekvenserna av de olikheter som föreligger mellan den nu aktuella bestämmelsen och den i 8 § tredje stycket belysas ytterligare.

Förevarande bestämmelse har utformats på ett annat sätt än den i 8 § tredje stycket. Båda bestämmelserna innebär emellertid begränsningar i arbetsgivarens skyldighet att betala sjuklön, om arbetstagaren inte lämnar intyg enligt Försäkringskassans föreläggande respektive arbetsgivarens begäran. Ett läkarintygsföreläggande enligt 10 § hanteras av en myndighet med alla de regler som en sådan har att beakta i sin myndighetsutöv-

ning, medan en arbetsgivare vid begäran enligt 10 a § är att se som ett privaträttsligt subjekt i förhållande till sina anställda.

De formella förutsättningarna för att få till stånd en omprövning av ett föreläggande respektive en begäran skiljer sig åt. Till skillnad från vad som gäller för en arbetsgivares begäran finns det genom 28 § denna lag en lagreglerad rätt till Försäkringskassans omprövning av sitt beslut om s.k. läkarintyg föreläggande. Under vissa förutsättningar är Försäkringskassan dessutom skyldig att göra rättelse i sitt beslut. Vidare kan Försäkringskassans föreläggande för arbetstagaren att lämna intyg för att styrka nedsättningen av arbetsförmågan från och med den första dagen av varje kommande sjukperiod (10 § första stycket 2) överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

När det gäller en arbetsgivares begäran om intyg enligt 10 a § första stycket finns inte någon motsvarande rätt till omprövning. En tvist mellan arbetstagaren och arbetsgivaren om tillämpning av denna lag handläggs enligt 27 § som en arbetsrättslig tvist. En sådan tvist kan gälla frågan om det har funnits fog för att begära intyg enligt första stycket eller om det har förelegat godtagbart skäl enligt andra stycket för att inte ha lämnat intyg för avsedd tid. I ett sådant mål kan förlorande part åläggas att betala motpartens rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund har förevarande bestämmelse utformats så att det mer klart framgår att bortfallet av skyldigheten att betala sjuklön inte är undantagslöst. I förevarande bestämmelse anges därför de två situationer i vilka skyldigheten inte bortfaller.

Har intyg inte lämnats enligt arbetsgivarens begäran är arbetsgivaren inte skyldig att betala sjuklön för den aktuella sjuklöneperioden såvitt avser den tid för vilken det inte har lämnats intyg. Lämnas ett intyg som styrker nedsättning av arbetsförmågan under en senare del av sjuklöneperioden, föreligger det dock skyldighet att betala sjuklön för denna del.

Om arbetstagaren gör sannolikt att det finns godtagbart skäl till att han eller hon inte har lämnat begärt intyg, upphör emellertid inte skyldigheten att betala sjuklön. Detta innebär att det skall ha varit ursäktligt att intyg inte har lämnats för den avsedda tiden. Exempel på sådan ursäktlighet kan vara att arbetstagaren, trots att han eller hon har försökt, inte har lyckats få tid hos läkare inom rätt tid. Ett annat exempel kan vara att det med hänsyn till sjukdomsförloppets speciella karaktär har funnits fysiska hinder mot att transportera sig till en läkare.

Motsvarande begränsningar i bortfallet av skyldigheten att betala sjuklön anges inte i 8 § tredje stycket. Det förekommer naturligtvis emellertid inte något hinder för en arbetsgivare att beakta sådana omständigheter. En arbetstagare kan begära omprövning av föreläggandet hos Försäkringskassan som därvid är skyldig att göra en omprövning enligt 28 § första stycket.

I paragrafens *tredje stycke* finns en bestämmelse som begränsar tillämpningen av bestämmelserna i förevarande paragraf. Om ett kollektivavtal av det slag som avses i 2 § andra stycket, dvs. ett avtal som har slutits eller godkänts på den nivå som anges där, innehåller föreskrifter om en fråga som regleras i första stycket, skall vad som föreskrivs i avtalet tillämpas i stället för bestämmelserna i denna paragraf. Detta gäller oavsett om regleringen i kollektivavtalet utgör en avvikelse från bestämmelsen i första stycket denna paragraf.

13.7 Förslaget till lag om upphävande av lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader Prop. 2006/07:117

Lagen upphävs vid årsskiftet 2007/2008. Det innebär att försäkringen mot vissa semesterlönekostnader upphör vid den tidpunkten.

13.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:389) om assistansersättning

13 §

Paragrafen upphävs som en konsekvens av att socialförsäkringsnämnderna avvecklas. Beslut i ärenden om rätt till assistansersättning skall i stället fattas av tjänsteman hos Försäkringskassan.

13.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal

4 §

I paragrafen har en följdändring gjorts med anledning av att lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader upphävs. Vidare har omnämmandet i paragrafen av lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring utgått. Den lagen är upphävd och någon utbetalning av delpension görs inte längre.

13.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag

21 a §

I paragrafens *första stycke* har andra meningen utgått. Ändringen innebär att kravet vid beräkningen av det preliminära bostadsbidraget på att inkomst av näringsverksamhet skall antas vara minst lika hög som fastställt vid senaste taxeringsbeslut har slopats. Sådan inkomst skall i fortsättningen alltså behandlas på samma sätt som andra inkomstslag som ingår i den bidragsgrundande inkomsten.

29 a §

I paragrafens *första stycke* har det införts en bestämmelse så att det liksom i fråga om taxeringsändring i fortsättningen är möjligt att bestämma ett nytt slutligt bostadsbidrag om en bidragstagares studiemedel i form av studiebidrag har ändrats efter att det slutliga bostadsbidraget har bestämts och ändringen, om den hade gjorts i tiden före det att det slutliga bostadsbidraget bestämdes, skulle ha påverkat bostadsbidragets storlek. För att ett nytt slutligt bostadsbidrag skall bestämmas i ett sådant fall förutsätts att bidragstagaren begär det eller att Försäkringskassan tar upp frågan.

En bestämmelse om en fast bortre tidsgräns har införts i det *andra stycket* som innebär att frågan om ett nytt slutligt bostadsbidrag på grund av ändrat studiebidrag inte får tas upp senare än sjätte året efter det att

studiebidraget lämnades. Denna tidsgräns motsvarar då den bortre gräns som gäller för ett nytt slutligt bostadsbidrag på grund av ändrad taxering. Prop. 2006/07:117

13.11 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

22 kap.

1 §

Ändringen är en följd av att 13 kap. 22 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension upphävs.

13.12 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

13 kap.

7 §

Om beräkningsunderlaget för ett beslut ändras skall detta medföra att beslutet ändras. Om ändringen av beräkningsunderlaget medför att den pensionsgrundande inkomsten skall ändras och denna ändring skulle understiga 1 000 kronor skall dock ingen ändring ske. Denna begränsningsregel finns i paragrafens *tredje stycke* och har tillkommit främst av administrativa skäl. Då sådana administrativa skäl inte längre finns kan bestämmelsen tas bort. Se avsnitt 10 *Ändring av beslut om pensionsgrundande inkomst när ändringen understiger 1 000 kronor*.

9 §

Paragrafens *andra stycke* upphävs. Bestämmelserna om att ett beslut om pensionsgrundande inkomst och andra pensionsgrundande belopp än pensionsgrundande inkomst i princip endast får omprövas på begäran av den enskilde i samband med beslutet om pensionsrätt eller pensionspoäng upphör. Detta innebär att de särskilda reglerna om partställning i 13 kap. 22 § också kan upphävas.

Paragrafens *tredje stycke*, som nu blir *andra stycket*, ändras på så sätt att där klart anges att Skatteverket skall ompröva ett beslut om pensionsgrundande inkomst som har överlämnats av Försäkringskassan. Denna ändring i paragrafen gör att 14 § kan upphävas.

11 §

Av tillägget i paragrafens *första stycke* framgår att en begäran om omprövning när det gäller beslut om pensionsgrundande inkomst skall lämnas direkt till Skatteverket. Samma tidsfrist som gäller för omprövning av beslut på initiativ av den skattskyldige enligt 4 kap. 9 § taxeringslagen (1990:324) gäller för begäran om omprövning av beslut om pensionsgrundande inkomst, dvs. senast femte året efter det att fastställelseåret har gått ut. Med fastställelseår avses kalenderåret efter intjänandeåret (1 kap. 8 § första stycket 4 LIP). Paragrafen kompletteras också på så sätt att en begäran om omprövning enligt 3 kap. omfattas av bestämmelsen.

Andra stycket har kompletterats på så sätt att vad som föreskrivs om omprövning av pensionsrätt etc. enligt 4 kap. även skall gälla omprövning av beslut om pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap. och pensionsgrundande belopp enligt 3 kap.

12 §

Paragrafen ändras på så sätt att även en handling med begäran om omprövning som felaktigt kommit in till en allmän förvaltningsdomstol skall anses inkommen i rätt tid om handlingen inkommit dit inom de i 11 § angivna tidsfristerna.

17 b §

Paragrafen är ny och anger att de processuella bestämmelserna i 15, 17, 19, 20 och 22 a §§ rörande omprövning och överklagande av beslut även skall gälla vid omprövning (15 §) och överklagande av beslut om pensionsgrundande inkomst. Vad som härvid sägs om Försäkringskassan och allmänna ombudet gäller då Skatteverket respektive allmänna ombudet enligt lagen (2003:643) om allmänt ombud hos Skatteverket.

19 §

I paragrafen görs endast en rättelse. Andra stycket i 12 § är upphävt (SFS 2004:784).

15 kap.

4 §

Bestämmelsen i paragrafen har kompletterats på så sätt att det framgår att den försäkrade skall underrättas av Skatteverket om beslut om pensionsgrundande inkomst och att beslutet skall anges på beskedet om slutlig skatt om den försäkrade har debiterats sådan skatt. I annat fall skall underrättelse ske senast den 15 december fastställelseåret, dvs. samma dag som besked om den slutliga skatten skall skickas till den skattskyldige enligt 11 kap. 15 § skattebetalningslagen (1997:483).

13.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension

6 kap.

1 §

Ändringen är en följd av att en ny paragraf, 13 kap. 17 b §, har införts i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Nämnda paragraf gäller inte vid tillämpning av den här aktuella lagen.

13.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag

21 §

Paragrafen upphävs som en konsekvens av att socialförsäkringsnämnderna avvecklas. Beslut i ärenden om rätt till ersättning skall i stället fattas av tjänsteman hos Försäkringskassan.

13.15 Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799) Prop. 2006/07:117

Som en konsekvens av att den s.k. hemmamekeförsäkringen som gällt övergångsvis upphör slutligt vid årsskiftet 2007/2008 upphävs punkten 9 i övergångsbestämmelserna till lagen vid den tidpunkten.

13.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn

8 kap.

4 §

Ändringen är en följd av att en ny paragraf, 13 kap. 17 b §, har införts i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Nämnda paragraf gäller inte vid tillämpning av den här aktuella lagen.

13.17 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandestöd och efterlevandepension till barn

8 §

Genom ändringen i *sjätte stycket* tas hänvisningen till 18 kap. 17 § lagen (1962:381) om allmän försäkring i paragrafens lydelse före den 1 januari 2003 bort. Hänvisningen till denna paragraf har inneburit att ärenden angående indragning eller nedsättning av särskild efterlevandepension och garantipension skall avgöras av en socialförsäkringsnämnd. Ändringen i paragrafen är en konsekvens av att socialförsäkringsnämnderna avvecklas. Beslut i ärenden angående indragning eller nedsättning av särskild efterlevandepension och garantipension skall i stället fattas av tjänsteman hos Försäkringskassan.

13.18 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna

13 §

Ändringen är en följd av att en ny paragraf, 13 kap. 17 b §, har införts i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Nämnda paragraf gäller inte vid tillämpning av den här aktuella lagen.

13.19 Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

9 §

I *punkterna 12 och 16* görs följdändringar med anledning av att kravet på att välja revisorsersättare enligt 25 § avskaffas.

Punkten 13, som är ny, innehåller en specialbestämmelse för samordningsförbund med en gemensam revisor för flera kommuner och, i förekommande fall, landstinget. Förslaget har utvecklats närmare i avsnitt 6.2. Om inte samtliga kommuner och ett landsting som är medlem i ett samordningsförbund träffar överenskommelse om gemensam revision tillämpas bestämmelsen endast med avseende på de medlemmar som träffar en sådan överenskommelse. Det är medlemmarnas fullmäktige som skall utse revisorer. Det är därför nödvändigt att medlemmarna i förbundsordningen, utöver vad som följer av punkten 13, bestämmer vem av medlemmarna som skall utse revisor. Förbundsstyrelsen kan inte i sin roll som både beslutande församling och styrelse meddela föreskrifter om revisionen. Detta blir i stället en fråga för medlemmarna. Revisorerna i ett samordningsförbund skall avge en revisionsberättelse till varje medlem. De sistnämnda skall även fortsättningsvis var för sig pröva frågan om styrelsen skall beviljas ansvarsfrihet och om skadeståndstalan skall väckas, vilket framgår av 26 §.

Bestämmelserna i de hittillsvarande *punkterna 13–17* flyttas till *punkterna 14–18*.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Andra punkten

Enligt denna bestämmelse får en gemensam revisor utses under löpande mandattid med stöd av den nya bestämmelsen i 9 § 13, om nuvarande revisorer som har utsetts av kommun- eller landstingsfullmäktige önskar avgå. En förutsättning för att det skall kunna ske under löpande mandattid är det inte finns särskilda skäl mot att entlediga de sistnämnda revisorerna.

Detta motsvarar vad som gäller för kommunalförbund. Med stöd av 4 kap. 9 § KL kan nämligen en förtroendevald befrias från sitt uppdrag. Enligt 4 kap. 1 § nämnda lag avses med förtroendevalda även revisorer i ett kommunalförbund. De samordningsförbund som vill tillämpa de nya bestämmelserna kan komma överens om detta och får därefter besluta om ändring i förbundsordningen. Övergång till en överenskommelse om att använda en gemensam revisor kan således ske under löpande mandatperiod.

13.20 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:000) om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

25 §

Paragrafen har fått en ny disposition på så sätt att bestämmelserna i nuvarande första stycket utom såvitt avser första meningen har överförts till ett nytt andra stycke, medan bestämmelserna i det hittillsvarande andra stycket överförs till tredje stycket.

I *andra stycket* görs vissa språkliga och redaktionella ändringar. Därutöver görs följande ändringar.

Bestämmelsen om arvode till den revisor som utses av Riksrevisionen ändras på det sättet att detta arvode skall betalas av samordningsförbun-

det. Om det i förbundsordningen anges att förbundsmedlemmarna skall betala arvode till revisorerna, skall liksom hittills Försäkringskassan svara för arvodet till den revisor som utsetts av Riksrevisionen.

Genom ett tillägg i andra stycket skapas förutsättningar för var och en av de samverkande kommunerna och landstinget att träffa överenskommelse om att utse en revisor som granskar räkenskaperna och årsredovisningen samt styrelsens förvaltning för dessa medlemmars räkning gemensamt. En gemensam revisor som utsetts efter en sådan överenskommelse har till uppgift att – för varje samverkande kommuns och i förekommande fall landstingets räkning – granska samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning, i enlighet med vad som anges i första stycket. Bestämmelsen i första stycket utgör i sig inte hinder mot att en gemensam revisor utses för flera förbundsmedlemmar. Varje medlem har dock alltid kvar möjligheten att utse en egen revisor. Ett beslut om gemensam revisor fattas endast av de förbundsmedlemmar som avser att ha en gemensam revisor. Det är också möjligt för dessa förbundsmedlemmar att ha flera gemensamma revisorer.

Vidare görs den ändringen i andra stycket att kravet på att välja revisorsersättare slopas. Skälen härför har utvecklats i avsnitt 6.5.

Den hittillsvarande hänvisningen till 12 § första och andra styckena slopas. Detta innebär att det inte längre kommer att finnas något krav på att revisorer och ersättare, när det gäller kommun och landsting, skall vara ledamöter eller ersättare i kommun- eller landstingsfullmäktige. Att revisorerna skall utses av kommun- och landstingsfullmäktige framgår redan av 25 §.

Hänvisningen till 4 kap. 6 § KL begränsas till att avse endast första–tredje styckena i den paragrafen. Som redovisats ovan i avsnitt 6.4 är nämligen bestämmelsen i 4 kap. 6 § fjärde stycket inte möjlig att tillämpa på ett samordningsförbund.

Ändringen i *tredje stycket* är en följdändring på grund av att kravet på att välja revisorsersättare avskaffas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Enligt denna bestämmelse skall äldre bestämmelser i 25 § tillämpas på arvode som avser granskning till och med räkenskapsåret 2007. De nya bestämmelserna i 25 § om arvode till den revisor som utses av Riksrevisionen träder i kraft den 1 januari 2008. De revisorer som har utsetts för räkenskapsåret 2007 slutför sitt arbete under den första delen av år 2008. De äldre bestämmelserna om arvode skall därför fortfarande tillämpas för de revisorer som har utsetts för granskning t.o.m. räkenskapsåret 2007.

Lagförslag i promemorian Läkarintyg för första sjukfrånvarodagen

Prop. 2006/07:117
Bilaga 1

Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Härigenom förskrivs i fråga om lagen (1991:1047) om sjuklön

dels att 2 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 10 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Ett avtal som innebär att arbetstagarens rättigheter enligt denna lag upphävs eller inskränks är ogiltigt i den delen.

Utan hinder av första stycket får avvikelser göras från 8 § andra stycket *och* 9 § genom kollektivavtal som på arbetstagsidan har slutits eller godkänts av en sådan central arbetstagarorganisation som avses i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Den närmare beräkningen av sjuklörens storlek enligt 6 § får också bestämmas på det sättet. En arbetsgivare som är bunden av ett sådant kollektivavtal får tillämpa avtalet även på arbetstagare som inte tillhör den avtalslutande arbetstagarorganisationen, under förutsättning att de sysselsätts i arbete som avses med avtalet och inte omfattas av något annat tillämpligt kollektivavtal.

Utan hinder av första stycket får avvikelser göras från 8 § andra stycket, 9 *och* 10 a §§ genom kollektivavtal som på arbetstagsidan har slutits eller godkänts av en sådan central arbetstagarorganisation som avses i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Den närmare beräkningen av sjuklörens storlek enligt 6 § får också bestämmas på det sättet. En arbetsgivare som är bunden av ett sådant kollektivavtal får tillämpa avtalet även på arbetstagare som inte tillhör den avtalslutande arbetstagarorganisationen, under förutsättning att de sysselsätts i arbete som avses med avtalet och inte omfattas av något annat tillämpligt kollektivavtal.

10 a §

En arbetsgivare får, om det finns särskilda skäl för det, begära att arbetstagaren genom intyg från läkare styrker nedsättningen av arbetsförmågan under tid som anges i 10 § första stycket 1 och 2 samt 10 § andra stycket. En sådan begäran skall vara skriftlig.

Har arbetstagaren utan godtagbart skäl underlåtit att lämna ett intyg efter en begäran enligt första stycket, föreligger det inte skyldighet att utge sjuklön för den åter-

*stående delen av den aktuella
sjuklöneperioden.*

Prop. 2006/07:117

Bilaga 1

*Om en fråga som avses i första
stycket regleras i ett tillämpligt
kollektivavtal, tillämpas inte
bestämmelserna i första och andra
stycket.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas på en sjuklöneperiod som påbörjas efter ikraftträdandet.

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2006/07:117
Bilaga 2

Promemorian "Läkarintyg för första sjukfrånvarodagen".

1. Göta hovrätt
2. Södertälje tingsrätt
3. Kammarrätten i Göteborg
4. Länsrätten i Östergötlands län
5. Försäkringskassan
6. Socialstyrelsen
7. Myndigheten för handikappolitisk samordning – Handisam
8. Stockholms läns landsting
9. Landstinget Västernorrland
10. Arbetsgivarverket
11. Arbetsdomstolen
12. Handikappförbundens samarbetsorgan
13. Sveriges Kommuner och Landsting
14. Svenskt Näringsliv
15. Tjänstemännens Centralorganisation
16. Sveriges Akademikers Centralorganisation
17. Landsorganisationen i Sverige
18. Delegationen för åtgärder mot felaktiga utbetalningar från trygghets-systemen (Fi 2005:03)

Härutöver har yttranden även inkommit från Företagarna, Lärarnas riksförbund, Sveriges läkarförbund samt Tjänstemannaförbundet HTF.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:1047) om sjuklön
dels att 2 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 10 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Ett avtal som innebär att arbetstagarens rättigheter enligt denna lag upphävs eller inskränks är ogiltigt i den delen.

Utan hinder av första stycket får avvikelser göras från 8 § andra stycket *och* 9 § genom kollektivavtal som på arbetstagar sidan har slutits eller godkänts av en sådan central arbetstagarorganisation som avses i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Den närmare beräkningen av sjuklörens storlek enligt 6 § får också bestämmas på det sättet. En arbetsgivare som är bunden av ett sådant kollektivavtal får tillämpa avtalet även på arbetstagare som inte tillhör den avtalslutande arbetstagarorganisationen, under förutsättning att de sysselsätts i arbete som avses med avtalet och inte omfattas av något annat tillämpligt kollektivavtal.

Utan hinder av första stycket får avvikelser göras från 8 § andra stycket, 9 *och* 10 a §§ genom kollektivavtal som på arbetstagar sidan har slutits eller godkänts av en sådan central arbetstagarorganisation som avses i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Den närmare beräkningen av sjuklörens storlek enligt 6 § får också bestämmas på det sättet. En arbetsgivare som är bunden av ett sådant kollektivavtal får tillämpa avtalet även på arbetstagare som inte tillhör den avtalslutande arbetstagarorganisationen, under förutsättning att de sysselsätts i arbete som avses med avtalet och inte omfattas av något annat tillämpligt kollektivavtal.

10 a §

En arbetsgivare får, om det finns särskilda skäl för det, begära att arbetstagaren genom intyg från läkare eller tandläkare styrker nedsättningen av arbetsförmågan under tid som anges i 10 §. Intyget behöver inte innehålla närmare uppgift om vilken sjukdom arbetstagaren lider av. Arbetsgivarens begäran skall vara skriftlig.

Har arbetstagaren utan godtag-

bart skäl underlåtit att lämna ett intyg i enlighet med begäran enligt första stycket, är arbetsgivaren inte skyldig att utge sjuklön för den del av den aktuella sjuklöneperioden för vilken det saknas sådant intyg.

Om en fråga som avses i första stycket regleras i ett kollektivavtal som avses i 2 § andra stycket, tillämpas inte bestämmelsen i andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas på en sjuklöneperiod som påbörjas efter ikraftträdandet

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2007-04-26

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Läkarintyg för första sjukfrånvarodagen

Enligt en lagrådsremiss den 12 april 2007 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Stefan Härmä.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I lagrådsremissen föreslås att arbetsgivare skall få möjlighet att, i likhet med vad som idag gäller för Försäkringskassan, från arbetstagare begära läkarintyg från och med en tidigare dag än sjunde kalenderdagen efter sjukanmälningdagen i en sjuklöneperiod eller från och med första dagen av kommande sjukperioder.

10 a §

I paragrafens första stycke anges att en arbetsgivare får, om det finns särskilda skäl för det, begära att arbetstagaren genom intyg från läkare eller tandläkare styrker nedsättningen av arbetsförmågan under tid som anges i 10 §. Vidare anges i samma stycke att intyget inte behöver innehålla närmare uppgift om vilken sjukdom arbetstagaren lider av och att arbetsgivarens begäran skall vara skriftlig. I andra stycket föreskrivs att om arbetstagaren utan godtagbart skäl har underlåtit att lämna ett intyg i enlighet med begäran enligt första stycket, är arbetsgivaren inte skyldig att utge sjuklön för den del av den aktuella sjuklöneperioden för vilken det saknas sådant intyg. I paragrafens tredje stycke, slutligen, anges att om en fråga som avses i första stycket regleras i ett kollektivavtal som avses i 2 § andra stycket, tillämpas inte bestämmelsen i andra stycket.

Vad som avses med ”under tid som anges i 10 §” i paragrafens första stycke är enligt Lagrådets mening inte helt klart. I 10 § första stycket anges att arbetstagaren kan åläggas att genom intyg av läkare eller tandläkare styrka nedsättningen av arbetsförmågan från och med en tidigare dag än sjunde kalenderdagen efter sjukanmälningdagen i en pågående sjukperiod (punkt 1). Vidare anges i samma stycke att åläggandet i stället kan avse sådant intyg för att styrka nedsättningen av arbetsförmågan från och med den första dagen av varje kommande sjukperiod (punkt 2). I 10 § andra stycket anges att ett beslut enligt första stycket 2 inte får avse längre tid än ett år. Om avsikten är att det skall vara fullständig överensstämmelse i dessa hänseenden mellan den föreslagna regleringen i 10 a § och den nuvarande i 10 §, bör den föreslagna lagtexten, enligt Lagrådets mening, förtydligas.

Vidare bör det enligt Lagrådets mening, för att undvika tvekan om vad som gäller när en sådan fråga som avses i första stycket regleras i ett kollektivavtal som avses i 2 § andra stycket, i paragrafens tredje stycke

anges att i ett sådant fall tillämpas inte *bestämmelserna i första och andra styckena*.

Prop. 2006/07:117
Bilaga 4

10 a § skulle enligt Lagrådets mening kunna utformas enligt följande.

En arbetsgivare får, om det finns särskilda skäl för det, begära att arbetstagaren genom intyg av läkare eller tandläkare styrker nedsättningen av arbetsförmågan från och med en tidigare dag i sjukperioden enligt 10 § första stycket 1 eller från och med den första dagen av varje kommande sjukperiod enligt 10 § första stycket 2. En begäran som gäller kommande sjukperioder får inte avse längre tid än ett år. Intyget behöver inte innehålla närmare uppgift om vilken sjukdom arbetstagaren lider av. Arbetsgivarens begäran skall vara skriftlig.

Har arbetstagaren utan godtagbart skäl underlåtit att lämna ett intyg i enlighet med begäran enligt första stycket, är arbetsgivaren inte skyldig att utge sjuklön för den del av den aktuella sjuklöneperioden för vilken det saknas sådant intyg.

Om en fråga som avses i första stycket regleras i ett kollektivavtal som avses i 2 § andra stycket, tillämpas inte bestämmelserna i första och andra styckena.

Lagrådet, som noterar att regleringen i den föreslagna 10 a § skiljer sig från regleringen i 8 §, som innehåller huvudregeln avseende kravet på företeende av intyg för att styrka nedsatt arbetsförmåga, dels så att det i andra stycket anges att om *arbetstagaren utan godtagbart skäl* underlåtit att lämna ett intyg i enlighet med begäran enligt första stycket är arbetsgivaren inte skyldig att utge sjuklön, dels så att det i samma stycke preciserats att arbetsgivaren inte är skyldig att utge sjuklön *för den del av den aktuella sjuklöneperioden för vilken det saknas sådant intyg*.

Lagrådet, som utgår från att skillnaderna är avsiktliga, anser att konsekvenserna av de ovan redovisade olikheterna i regleringen bör ytterligare belysas i författningskommentaren.

Lagförslag i promemorian Avveckling av Försäkringskassans socialförsäkringsnämnder m.m.

Prop. 2006/07:117
Bilaga 5

Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring¹
dels att 18 kap. skall upphöra att gälla,
dels att 20 kap. 2 a, 10, 11 och 11 a §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap. 2 a §²

Om det inte utan betydande dröjsmål kan avgöras om rätt till ersättning föreligger enligt denna lag, men det finns sannolika skäl för att sådan rätt föreligger, skall Försäkringskassan besluta att ersättning skall betalas ut med ett skäligt belopp om detta är av väsentlig betydelse för den försäkrade. Detsamma gäller om det står klart att rätt till ersättning föreligger men ersättningens belopp inte kan bestämmas utan betydande dröjsmål. För sådan ersättning får föreskrivas särskilda villkor.

Om det senare bestäms att ersättning inte skall utges eller skall utges med lägre belopp är den försäkrade inte skyldig att betala tillbaka utbetalad ersättning i andra fall än som anges i 4 §.

Finns det sannolika skäl att dra in eller minska en ersättning, kan Försäkringskassan besluta att ersättningen skall hållas inne eller utges med lägre belopp till dess slutligt beslut fattas.

I ärenden som skall avgöras av socialförsäkringsnämnd får beslut enligt första och tredje styckena fattas av tjänsteman i Försäkringskassan, om nämnden gett ett sådant bemyndigande.

10 §³

Beslut av Försäkringskassan som har fattats av tjänsteman i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av Försäkringskassan, om det begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 10 a §.

Beslut av Försäkringskassan i ärenden om försäkring enligt denna lag skall omprövas av Försäkringskassan, om det begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 10 a §.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

Senaste lydelse av

18 kap. 5 § 2006:1562

18 kap. 6 § 2004:781

rubriken till 18 kap. 2006:1562.

² Senaste lydelse 2004:781.

³ Senaste lydelse 2004:781.

Vid omprövningen får beslutet inte ändras till den enskildes nackdel.

Om omprövning begärs av ett beslut och det allmänna ombudet överklagar samma beslut, skall Försäkringskassan inte ompröva beslutet. Begäran om omprövning skall anses som ett överklagande.

11 §⁴

Beslut av Försäkringskassan i ärenden om försäkring enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut som har fattats av en tjänsteman hos Försäkringskassan får dock inte överklagas av en enskild innan beslutet har omprövats enligt 10 §. En enskilds överklagande av ett sådant beslut innan beslutet har omprövats skall anses som en begäran om omprövning enligt nämnda paragraf.

Beslut av Försäkringskassan i ärenden om försäkring enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut får dock inte överklagas av en enskild innan beslutet har omprövats enligt 10 §. En enskilds överklagande av ett sådant beslut innan beslutet har omprövats skall anses som en begäran om omprövning enligt nämnda paragraf.

Ett beslut som rör en person som är bosatt i Sverige överklagas till den länsrätt inom vars domkrets personen hade sin hemortskommun när beslutet fattades. Beslut i övriga fall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets det första beslutet i saken fattades.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fattades. För den som var bosatt eller stadigvarande vistades här i landet under någon del av det år då beslut fattades, men som inte var folkbokförd här den 1 november föregående år, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först var bosatt eller stadigvarande vistades.

11 a §⁵

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i 11 § första stycket skall nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut som har meddelats av Försäkringskassan.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut som har meddelats av Försäkringskassan.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
  2. Äldre föreskrifter i 20 kap. 11 § gäller fortfarande för ärenden i vilka socialförsäkringsnämnd har fattat beslut före ikraftträdandet.

⁴ Senaste lydelse 2004:781.

⁵ Senaste lydelse 2004:781.

3. Äldre föreskrifter i 20 kap. 11 a § gäller fortfarande för beslut som har meddelats av en länsrätt före ikraftträdandet

Prop. 2006/07:117
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §⁶

Valbar till nämndeman i kammarrätt och länsrätt är varje svensk medborgare som är folkbokförd i det län eller den del av länet som hör till kammarrättens eller länsrättens domkrets och som inte är underårig eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Anställd vid domstol, Skatteverket, länsstyrelse eller under länsstyrelse lydande myndighet eller Försäkringskassan får inte vara nämndeman. Detsamma gäller lagfaren domare, åklagare, polisman och advokat eller annan som har till yrke att föra andras talan inför rätta samt ledamot av skattenämnd eller socialförsäkringsnämnd.

Anställd vid domstol, Skatteverket, länsstyrelse eller under länsstyrelse lydande myndighet eller Försäkringskassan får inte vara nämndeman. Detsamma gäller lagfaren domare, åklagare, polisman och advokat eller annan som har till yrke att föra andras talan inför rätta samt ledamot av skattenämnd.

Nämndeman i länsrätt får inte samtidigt vara nämndeman i kammarrätt.

Till nämndeman bör endast den utses som med hänsyn till omdömesförmåga, självständighet, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget.

Den som har fyllt sextio år eller uppger något giltigt hinder är inte skyldig att ta emot uppdrag som nämndeman. Den som har avgått som nämndeman är inte skyldig att ta emot nytt uppdrag förrän efter fyra år.

Domstolen prövar självmant den valdes behörighet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

⁶ Senaste lydelse 2006:851.

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 4 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring⁷ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

⁷ Lagen omtryckt 1993:357.

Senaste lydelse av 8 kap. 4 § 2004:783.

Lag om ändring i lagen (1984:989) om
socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara

Prop. 2006/07:117
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 7 § samt rubriken närmast före 7 § lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

¹ Senaste lydelse av 7 § 2004:813.

Lag om ändring i lagen (1993:389) om assistansersättning

Prop. 2006/07:117

Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1993:389) om assistansersättning¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

¹ Senaste lydelse 2004:827.

Lag om ändring i lagen (1998:703) om handikappersättning
och vårdbidrag

Prop. 2006/07:117
Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

¹ Senaste lydelse 2004:841.

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2006/07:117
Bilaga 6

Promemorian ”Avveckling av Försäkringskassans socialförsäkringsnämnder m.m.”.

1. Riksrevisionen
2. Kammarrätten i Jönköping
3. Kammarrätten i Stockholm
4. Länsrätten i Västmanlands län
5. Länsrätten i Göteborg
6. Domstolsverket
7. Försäkringskassan
8. Socialstyrelsen
9. Handikappombudsmannen
10. Hjälpmedelsinstitutet
11. Statskontoret
12. Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering
13. Handikappförbundens samarbetsorgan
14. Tjänstemännens centralorganisation
15. Sveriges akademikers centralorganisation
16. Landsorganisationen i Sverige
17. Föreningen Svenskt näringsliv
18. Synskadades riksförbund
19. Nämndemännens riksförbund

Härutöver har yttranden även inkommit från Ideella Föreningen Försäkringskassans Förtroendevalda, Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade, De Handikappades Riksförbund, LO-TCO Rättsskydd AB, Jusek (bifogat av SACO), LO Göteborg (bifogat av LO) och Sveriges läkarförbund (bifogat av SACO).

Lagförslag i promemorian Revision av samordningsförbund inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Prop. 2006/07:117
Bilaga 7

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser

Härigenom föreskrivs att 9 och 25 §§ lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Förbundsordningen skall ange

1. samordningsförbundets namn och den ort där förbundet skall ha sitt säte, förbundets medlemmar och ändamål,
2. förbundets organisation,
3. antalet ledamöter och ersättare i styrelsen och hur förbundsmedlemmarna skall vara representerade samt mandattiden om den skall vara kortare än fyra år,
4. de uppgifter förbundet skall få fullgöra enligt 7 § och den beslutanderätt förbundet enligt samma bestämmelse skall ha,
5. om en förbundsmedlem skall ha rätt att väcka ärenden i styrelsen,
6. om det för beslut skall krävas kvalificerad majoritet i styrelsen och för vilka ärenden detta skall gälla,
7. var förbundets kungörelser och andra tillkännagivanden skall anslås,
8. förbundsmedlemmarnas andelar i förbundets tillgångar och skulder och fördelningen av förbundets kostnader mellan medlemmarna, allt i förhållande till de andelar som medlemmarna skall bidra med enligt 5 §,
9. eventuella begränsningar av förbundets rätt enligt 21 § till skuldsättning genom sedvanliga krediter,
10. förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet,
11. föreskrifter om förbundets budgetprocess,
12. mandattiden för revisorer och ersättare som utses enligt 25 §,

12. mandattiden för revisorer som utses enligt 25 §,

13. *i fråga om förbund med en gemensam revisor för kommuner och landsting, på vilket sätt och vilken av dessa förbundsmedlemmar som skall utse revisor,*

13. förfarandet vid en förbundsmedlems utträde ur förbundet,

14. förfarandet vid en förbundsmedlems utträde ur förbundet,

14. förutsättningarna för och förfarandet vid förbundets likvidation och upplösning samt grunderna för skifte av förbundets

15. förutsättningarna för och förfarandet vid förbundets likvidation och upplösning samt grunderna för skifte av förbundets

behållna tillgångar när förbundet upplöses,

15. ordningen för att lösa tvister mellan förbundet och dess medlemmar,

16. ordningen för att bestämma ekonomiska förmåner till ledamöterna och ersättarna i styrelsen samt till revisorerna *och revisorsersättarna*, och

17. vad förbundsmedlemmarna i övrigt anser nödvändigt för att ordna de ekonomiska förhållandena mellan förbundet och dess medlemmar samt förbundets förhållanden i fråga om ekonomi och förvaltning.

behållna tillgångar när förbundet upplöses,

16. ordningen för att lösa tvister mellan förbundet och dess medlemmar,

17. ordningen för att bestämma ekonomiska förmåner till ledamöterna och ersättarna i styrelsen samt till revisorerna, och

18. vad förbundsmedlemmarna i övrigt anser nödvändigt för att ordna de ekonomiska förhållandena mellan förbundet och dess medlemmar samt förbundets förhållanden i fråga om ekonomi och förvaltning

25 §¹

Ett samordningsförbunds räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning skall granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. För Försäkringskassan och länsarbetsnämnden skall en gemensam revisor utses. *För revisorerna skall det finnas personliga ersättare.* Revisorer och deras ersättare skall såvitt avser kommun och landsting utses av kommun- och landstingsfullmäktige. När kommun- och landstingsfullmäktige utser revisorer *och ersättare skall 12 § första och andra styckena och 14 § denna lag samt 4 kap. 5 och 6 § § kommunallagen (1991:900) tillämpas på motsvarande sätt.* Riksrevisionen skall utse den revisor som för *Försäkringkassans och länsarbetsnämndens räkning skall granska samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning.* Skä-

Ett samordningsförbunds räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning skall granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning.

¹ Senaste lydelse 2004:793.

ligt arvode till den revisor *och den ersättare* som utses av Riksrevisionen betalas av Försäkringskassan.

För Försäkringskassan och länsarbetsnämnden skall *Riksrevisionen utse* en gemensam revisor. Skäligt arvode till *denna revisor skall* betalas av *samordningsförbundet*. Om *förbundsmedlemmarna enligt förbundsordningen skall betala arvode till revisorerna, skall i stället Försäkringskassan betala arvodet till den av Riksrevisionen utsedda revisorn*. Revisorer skall såvitt avser kommun och landsting utses av kommun- och landstingsfullmäktige. När kommun- och landstingsfullmäktige utser revisorer skall 14 § denna lag samt 4 kap. 5 § och 6 § *första–tredje styckena* kommunallagen (1991:900) tillämpas på motsvarande sätt. *Var och en av de samverkande kommunerna och landstinget kan träffa överenskommelse om att utse en gemensam revisor. När en gemensam revisor utses skall 4 kap. 23 a § andra stycket kommunallagen tillämpas på motsvarande sätt.*

För granskning av ett nybildat förbund skall revisor *och revisorsersättare* utses senast när förbundet bildas och avse tiden från tidpunkten för utseendet till dess nästa mandattid för revisorer *och revisorsersättare* börjar.

För granskning av ett nybildat förbund skall revisor utses senast när förbundet bildas och avse tiden från tidpunkten för utseendet till dess nästa mandattid för revisorer börjar.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
  2. Under löpande mandattid får en gemensam revisor utses med stöd av den nya bestämmelsen i 9 § 13, om de nuvarande revisorer som har utsetts av kommun- eller landstingsfullmäktige önskar avgå och det inte finns särskilda skäl mot att befria de sistnämnda revisorerna från sitt uppdrag.

3. Äldre bestämmelser i 25 § tillämpas på arvode som avser granskning till och med räkenskapsåret 2007.

Prop. 2006/07:117
Bilaga 7

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2006/07:117
Bilaga 8

Promemorian ”Revision av samordningsförbund inom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser”

1. Riksrevisionen
2. Försäkringskassan
3. Arbetsmarknadsstyrelsen
4. Sveriges Kommuner och Landsting
5. Statskontoret
6. Socialstyrelsen
7. Rådet för kommunal redovisning
8. STAREV
9. Samordningsförbundet i Kalmar län
10. Samordningsförbundet RAR Sörmland
11. Samordningsförbundet i Norra Bohuslän
12. Samordningsförbundet i Örebro
13. Samordningsförbundet i Norra Västmanland
14. Södra Dalarnas samordningsförbund
15. Länsarbetsnämnden i Västra Götalands län
16. Länsarbetsnämnden i Östergötlands län
17. Länsarbetsnämnden i Västernorrlands län
18. Nyköpings kommun
19. Kalmar kommun
20. Munkedals kommun
21. Avesta kommun
22. Västra Götalandsregionen
23. Jämtlands läns landsting

Härutöver har yttranden även inkommit från Revisorskollegiet i Västra Götalandsregionen

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2006/07:117
Bilaga 9

Promemorian ”Den frivilliga sjukpenningförsäkringen och försäkringen mot vissa semesterlönekostnader”

1. Svea hovrätt
2. Helsingborgs tingsrätt
3. Kammarrätten i Göteborg
4. Länsrätten i Göteborg
5. Försäkringskassan
6. Svenskt Näringsliv
7. Företagarna
8. Arbetsgivarverket
9. Sveriges kommuner och landsting
10. Tjänstemännens centralorganisation
11. Sveriges Akademikers Centralorganisation
12. Landsorganisationen i Sverige
13. Näringslivets Regelnämnd

Lagförslag i promemorian Den frivilliga sjukpenningförsäkringen och försäkringen mot vissa semesterlönekostnader

Prop. 2006/07:117
Bilaga 10

Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring¹

dels att 21 kap. skall upphöra att gälla,

dels att punkt 6 i övergångsbestämmelserna till lagen (1985:87) om ändring i nämnda lag skall upphöra att gälla.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
  2. Det upphävda 21 kap. skall dock fortfarande gälla för pågående försäkringsfall som har inträffat före upphävandet.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

Lagförslag i promemorian Den frivilliga
sjukpenningförsäkringen och försäkringen mot vissa
semesterlönekostnader

Prop. 2006/07:117
Bilaga 11

Förslag till lag om upphävande av lagen (1993:16) om
försäkring mot vissa semesterlönekostnader

Härigenom föreskrivs att lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader skall upphöra att gälla vid utgången av år 2007.

Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för semesterlönegrundande frånvaro som avser tid före upphävandet.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2007-04-17

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Beslut om pensionsgrundande inkomst, m.m.

Enligt en lagrådsremiss den 3 april 2007 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
2. lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension,
3. lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn,
4. lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna.

Förslagen har inför lagrådet fördragits av ämnesrådet Elisabeth Lane, biträdd av ämnesrådet Kjell Olsson.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Socialdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 24 maj 2007

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Odenberg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Billström och Tolgfors

Föredragande: statsrådet Husmark Pehrsson

Regeringen beslutar proposition Läkarintyg för första sjukfrånvarodagen